

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om biodrivmedel och flytande biobränslen samt till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om biodrivmedel och flytande biobränslen.

I lagen föreskrivs om de krav som ska tillämpas vid bedömningen av hållbarheten hos biodrivmedel inom transportområdet och flytande biobränslen som används för andra ändamål än transport. Det centrala vid bedömningen är minskningen av växthusgasutsläppen under biodrivmedlets eller det flytande biobränslets livscykel och biodrivmedlets eller det flytande biobränslets ursprung.

I lagen ingår också bestämmelser om det förfarande som ska iakttas för att visa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda. Visandet av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda grundar sig i princip på verksamhetsutövarens hållbarhetssystem. Utgående från håll-

barhetssystemet har verksamhetsutövaren rätt att utfärda ett hållbarhetsintyg som bevis på att partiet med biodrivmedel eller flytande biobränsle eller det råvaruparti som biodrivmedlet eller det flytande biobränslet framställts av uppfyller hållbarhetskriterierna.

I propositionen ingår dessutom förslag till lagar om ändring av lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport, lagen om punktskatt på flytande bränslen, lagen om utsläppshandel och lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart. Lagarna ska ändras så att regleringen i dem samordnas med bestämmelserna i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 juli 2013.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	5
1 INLEDNING	5
2 NULÄGE.....	5
2.1 Lagstiftning och praxis	5
Främjande av användningen av biodrivmedel för transport	5
Punktskatt på flytande bränslen	6
Lagstiftningen om utsläppshandel	7
2.2 Lagstiftningen i EU	7
RES-direktivet	7
Direktivet om bränslekvalitet.....	8
EU-lagstiftningen om utsläppshandel	8
EU-förordningar om koldioxidgränser för fordon	9
2.3 Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet	9
Sverige	9
Tyskland.....	11
Storbritannien.....	12
2.4 Bedömning av nuläget.....	12
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	13
3.1 Målsättning.....	13
3.2 De viktigaste förslagen.....	13
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER.....	15
4.1 Ekonomiska konsekvenser	15
Ekonomiska konsekvenser för verksamhetsutövare	15
Konsekvenser för myndigheternas omkostnader och personalresurser	15
4.2 Övriga konsekvenser	16
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN.....	16
5.1 Beredningen av utkastet till proposition	16
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats	16

6	SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	17
	DETALJMOTIVERING	18
1	LAGFÖRSLAG.....	18
1.1	Lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen	18
	1 kap. Allmänna bestämmelser	18
	2 kap. Hållbarhetskriterier	21
	3 kap. Visande av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda	26
	4 kap. Kontrollörer	38
	5 kap. Tillsyn	40
	6 kap. Särskilda bestämmelse	45
	7 kap. Ikraftträdande	47
1.2	Lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport	47
1.3	Lagen om punktskatt på flytande bränslen	48
1.4	Lagen om utsläppshandel	49
1.5	Lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart	49
2	NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER.....	50
3	IKRAFTTRÄDANDE.....	50
4	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	50
	LAGFÖRSLAG.....	53
	Lag	53
	om biodrivmedel och flytande biobränslen.....	53
	Lag	63
	om ändring av lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport	63
	Lag	64
	om ändring av 2 och 4 § i lagen om punktskatt på flytande bränslen.....	64
	Lag	65
	om ändring av lagen om utsläppshandel.....	65
	Lag	66
	om ändring av lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart	66
	BILAGA	67
	PARALLELLTEXT	67

Lag	67
om ändring av lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport	67
Lag	69
om ändring av 2 och 4 § i lagen om punktskatt på flytande bränslen	69

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Europeiska unionens (EU) målsättning är att på lång sikt begränsa klimatuppvärmningen till två grader. För att målet ska kunna nås krävs att det globala energisystemet blir nästan helt utsläppsfritt.

Inom EU försöker man uppnå målet i synnerhet genom att öka användningen av energi från förnybara energikällor, spara energi och förbättra energieffektiviteten. Samtidigt förbättras försörjningsberedskapen i fråga om energi, stimuleras teknisk utveckling och innovationer samt skapas möjligheter till samsättning och regional utveckling.

Ett bindande mål inom EU är att andelen energi från förnybara energikällor ska motsvara 20 procent av den slutliga energiförbrukningen och 10 procent av den slutliga energiförbrukningen inom transportsektorn senast 2020. När det gäller målet för användningen av förnybar energi inom transportsektorn har det inom EU ansetts nödvändigt att förutsätta att produktionen av biodrivmedel och flytande biobränslen är hållbar och att säkerställa att andra generationens biodrivmedel finns kommersiellt tillgängliga. Med biodrivmedel avses vätskeformiga eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa och som används för transportändamål, och med flytande biobränslen vätskeformiga bränslen för andra energiändamål än för transportändamål (inbegripet el, uppvärmning och kylning) som framställs av biomassa.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Främjande av användningen av biodrivmedel för transport

Enligt lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport (446/2007),

nedan *lagen om distributionsskyldighet*, ska en drivmedelsdistributör som enligt 12 § 1 mom. 1 eller 2 punkten i punktskattelagen (182/2010) är skyldig att betala punktskatt leverera biodrivmedel till konsumtion. Enligt 5 § 1 mom. i lagen om distributionsskyldighet ska biodrivmedlens andel åren 2011—2014 vara minst 6,0 procent av det totala energiinnehållet i den mängd motorbensin, dieselolja och biodrivmedel som distributören levererat till konsumtion (*distributions-skyldighet*). Därefter stiger distributionsskyldigheten i jämn takt till 20,0 procent år 2020, vilket överskrider det mål på 10 procent som ställts upp för EU:s medlemsstater. Enligt 3 § 2 mom. i lagen om distributionsskyldighet gäller distributionsskyldigheten dock inte en distributör som under ett kalenderår levererar sammanlagt högst en miljon liter motorbensin, dieselolja och biodrivmedel till konsumtion. Distributionsskyldigheten gäller inte heller flytande biobränslen.

Om biodrivmedlet har framställts av avfall eller restprodukter eller cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin, ska energiinnehållet i drivmedlet enligt 5 § 2 mom. i lagen om distributionsskyldighet räknas dubbelt (nedan *dubbelräkning*) vid uppfyllandet av distributionsskyldigheten.

Enligt 5 a § 1 mom. i lagen om distributionsskyldighet ska de biodrivmedel som ingår i distributionsskyldigheten uppfylla de kriterier för hållbarhet som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG, nedan *RES-direktivet*.

Enligt 5 a § 2 mom. i lagen om distributionsskyldighet ska distributörer, för kontroll av att hållbarhetskriterierna uppfylls, använda de metoder som anges i RES-direktivet och också ha ett på massbalanssystemet base-

rat system för säkerställande av att produktionen av råvaror och reduktionen av växthusgasutsläpp överensstämmer med kraven.

Distributionsskyldigheten enligt lagen om distributionsskyldighet tillämpas för närvarande på fem drivmedelsdistributörer: Neste Oil Abp, Oy Teboil Ab, North European Oil Trade Oy (NEOT), Stl Energy Oy och GT Trading Finland Oy.

Punktskatt på flytande bränslen

För flytande bränslen tas enligt lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994), nedan *lagen om skatt på bränslen*, som punktskatt ut energiinnehållsskatt som baserar sig på bränslets energiinnehåll och koldioxidskatt som baserar sig på specifika koldioxidutsläpp i proportion till energiinnehållet. I lagen om skatt på bränslen föreskrivs om hållbarhetskriterierna och om beaktandet av dem vid koldioxidbeskattningen av bränslen på motsvarande sätt som i lagen om distributionsskyldighet. Lagen om skatt på bränslen tillämpas på både biodrivmedel och flytande biobränslen.

Enligt 2 § 27 punkten i lagen avses med förkortningen R en produkt som uppfyller hållbarhetskriterierna enligt RES-direktivet och med förkortningen T en produkt som uppfyller hållbarhetskriterierna och har producerats av avfall eller rester eller av oätligt cellulosahaltigt material eller lignocellulosa.

En förutsättning för tillämpning av de produktgrupper som markeras med förkortningen R eller T är enligt 4 § 3 mom. i lagen att råvarorna till bränslena uppfyller hållbarhetskriterierna, att verksamhetsutövaren övervakar kriterierna enligt de metoder som föreskrivs i RES-direktivet och att verksamhetsutövaren har ett kvalitetssystem som säkerställer att råvaruproduktionen, materialbalanssystemet och minskningen av växthusgasutsläpp uppfyller kraven.

Enligt den skattetabell som finns som bilaga till lagen har koldioxidskatten för produkter i produktgrupp R halverats, medan produkter i produktgrupp T helt och hållet har befriats från koldioxidskatt. Som exempel kan nämnas att koldioxidskatten på bioetanol som hör till produktgrupp R är 4,6 cent lägre

per liter än den allmänna skattenivån för bioetanol. Koldioxidskatten på bioetanol som hör till produktgrupp T är 9,19 cent lägre per liter än den allmänna skatten. Koldioxidskatten sätts för biodiesel som hör till produktgrupp R är 7,28 cent per liter och skatten sätts för biodiesel som hör till produktgrupp T 14,57 cent per liter. I koldioxidbeskattningen har man i enlighet med RES-direktivet beaktat de minskade koldioxidutsläpp som kan uppnås med biodrivmedel och flytande biobränslen under hela deras livscykel jämfört med fossila bränslen. Syftet med bränslebeskattningen är inte att främja eller stödja användningen av biodrivmedel utan att beskatta alla bränslen så objektivt och neutralt som möjligt på basis av deras energiinnehåll och koldioxidutsläpp under hela livscykeln.

Enligt 104 § i punktskattelagen kan Tullstyrelsen på ansökan ge ett förhandsavgörande om punktskatten på en produkt. Ett lagakraftvunnet förhandsavgörande ska med bindande verkan iakttas när sökanden punktbeskattas i Finland under ett år från ingången av kalendermånaden efter den dag då förhandsavgörandet gavs, om inte den bestämmelse som då tillämpades ändras medan avgörandet gäller eller om inte Tullstyrelsen har återkallat förhandsavgörandet på grund av att tolkningen av bestämmelsen ändrats genom en rättskipningsmyndighets beslut eller av något annat särskilt skäl. Ett återkallat förhandsavgörande ska, om sökanden skriftligen yrkar det, dock iakttas under två kalendermånader från början av kalendermånaden efter den då återkallandet delgavs sökanden.

Hittills har Tullstyrelsen gett ett fåtal förhandsavgöranden om huruvida ett biodrivmedel eller ett flytande biobränsle på basis av råvaran ska betraktas som ett sådant bränsle för vilket det tas ut punktskatt enligt produktgrupp T i skattetabellen (t.ex. bioetanol T, biodiesel T och biobrännolja T). Besluten grundar sig alltid på en prövning från fall till fall och en helhetsbedömning. I förhandsavgörandena har som råvara för ett sådant biodrivmedel eller flytande biobränsle godkänts bl.a. råttololja, råterpentin, avfall från industrin, handeln och hushållen samt processrester från industrin, råfettsyra (CFA)

från råttololja, fettsyradestillat (PFAD) och palmstearin som restprodukt från tillverkningen av palmolein för livsmedelsindustrin samt använt stekfett från restaurangerna. Som råvara som berättigar till punktskatt enligt produktgrupp T har i förhandsavgörandena dock inte godkänts melass som uppkommer som biprodukt vid framställningen av socker ur sockerrör och sockerbeter.

Lagstiftningen om utsläppshandel

Utsläppshandeln regleras i lagen om utsläppshandel (311/2011) och för luftfartens del i lagen om handel med utsläppsätter för luftfart (34/2010).

Enligt lagen om utsläppshandel ska de anläggningar som omfattas av utsläppshandelsystemet ha ett av en behörig myndighet beviljat tillstånd för utsläpp av växthusgaser. Tillståndet är förenat med en skyldighet att följa med och rapportera om utsläppen. Verksamhetsutövaren ska övervaka de utsläpp av växthusgaser från sin anläggning som omfattas av systemet för utsläppshandel samt avfatta en rapport om utsläppen av växthusgaser för varje kalenderår. Verksamhetsutövaren är också skyldig att se till att utsläppsrapporten kontrolleras av en kontrollör och att utsläppshandelsmyndigheten tillställs utsläppsrapporten och kontrollörens utlåtande senast den 31 mars året efter kalenderåret. Tillståndet är förenat med en skyldighet att årligen till den behöriga myndigheten överlämna det antal utsläppsätter som motsvarar anläggningens utsläpp under det föregående kalenderåret. En utsläppsätt motsvarar ett ton koldioxid.

Lagen om handel med utsläppsätter för luftfart gäller koldioxidutsläpp från flygningar som avgår från flygplatser inom EU:s medlemsstaters territorium eller som ankommer till sådana flygplatser från en medlemsstat eller ett tredjeland. Till luftfartygsoperatörens skyldigheter hör bl.a. att övervaka sina utsläpp och tonkilometer, årligen rapportera sina utsläpp och sörja för att rapporten kontrolleras samt årligen överlämna det antal utsläppsätter som motsvarar de totala utsläppen från luftfart under närmast föregående kalenderår.

2.2 Lagstiftningen i EU

RES-direktivet

Enligt RES-direktivet ska 20 procent av gemenskapens slutliga energianvändning (brutto) täckas av energi från förnybara energikällor senast 2020. För varje medlemsstat har det utifrån detta fastställts ett eget bindande mål för förnybar energi. Det bindande målet för Finland för 2020 är att höja andelen förnybar energi till 38 procent av den slutliga energiförbrukningen.

I RES-direktivet åläggs samtliga medlemsstater ett gemensamt bindande mål att 10 procent av varje medlemsstats energianvändning inom transportsektorn ska täckas av energi från förnybara energikällor senast 2020. Den förnybara energi som används för transportändamål består av vätskeformiga eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa och av den elektricitet från förnybara energikällor som används i elbilar och spårtrafik.

I RES-direktivet fastställs hållbarhetskriterier för biodrivmedel som används inom transportsektorn samt för de flytande biobränslen som används inom värme- och elsektorn. För att biodrivmedlen och de flytande biobränslena ska kunna beaktas i de nationella mål som fastställs i RES-direktivet samt i de nationella åtagande- och stödssystemen för förnybar energi, ska de uppfylla hållbarhetskriterierna i artikel 17 i RES-direktivet. Hållbarhetskriterierna för biodrivmedel och flytande biobränslen samt råvarorna för dem omfattar produktionen såväl inom som utanför Europeiska unionen. De hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen som anges i RES-direktivet kan delas in i kvalitativa och kvantitativa kriterier. Kriterierna gäller ursprunget för de råvaror som används vid framställningen av biodrivmedel och flytande biobränsle samt de utsläpp av växthusgaser som biodrivmedlen och de flytande biobränslena ger upphov till under sin livscykel. I artikel 19 i RES-direktivet och i bilaga V till direktivet finns närmare bestämmelser om beräkningen av växthusgasutsläpp.

RES-direktivets mål är också att främja utsläppande på marknaden av nya biobränslen som baserar sig på icke-livsmedel. Därför föreskrivs i artikel 21.2 i RES-direktivet att energiinnehållet i biodrivmedel som framställs av avfall, restprodukter, cellulosa från icke-livsmedel och material som innehåller både cellulosa och lignin ska räknas dubbelt när direktivets mål om 10 procents andel av biodrivmedel inom transporterna uppfylls samt i de nationella kvot- och åtagandesystemen.

Enligt artikel 18 i RES-direktivet är det möjligt att visa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda enligt ett nationellt system, ett frivilligt nationellt eller internationellt system som godkänts av kommissionen eller sådana bilaterala eller multilaterala avtal med tredje-länder som Europeiska unionen har ingått och som kommissionen erkänt för detta ändamål. Än så länge finns det inte några sådana avtal.

Den lagstiftning som beaktandet av hållbarhetskriterierna enligt RES-direktivet förutsätter i landskapet Åland faller enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) inom landskapets behörighet.

Direktivet om bränslekvalitet

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/30/EG om ändring av direktiv 98/70/EG, vad gäller specifikationer för bensin, diesel och gasoljor och införande av ett system för hur växthusgasutsläpp ska övervakas och minskas, om ändring av rådets direktiv 1999/32/EG, vad gäller specifikationen för bränsle som används av fartyg på inre vattenvägar, och om upphävande av direktiv 93/12/EEG, nedan *direktivet om bränslekvalitet*, ska växthusgasutsläppen per energienhet från bränslen och energi som används i väg-, spår- eller sjötrafik samt i mobila maskiner och jord- och skogsbrukstraktorer minskas så gradvis som möjligt och med minst sex procent före utgången av 2020 jämfört med den genomsnittliga EU-nivån för utsläpp per energienhet under hela livscykeln från fossila bränslen under 2010.

I direktivet om bränslekvalitet ingår också en vägledande ytterligare minskning av växt-

husgasutsläppen med två procent. Minskningen baserar sig på energi som är avsedd att användas i vägtrafiken, mobila maskiner, jord- och skogsbrukstraktorer samt fartyg på inre vattenvägar och fritidsbåtar. Minskningen kan också basera sig på användning av varje slag av teknik (inklusive avskiljning och lagring av koldioxid) som kan bidra till att minska växthusgasutsläppen per energienhet under hela livscykeln från det bränsle eller den energi som levereras.

Avsikten är att ett annat vägledande ytterligare mål på två procent för växthusgasutsläppen ska åstadkommas genom användning av tillgodohavanden som förvärfvas genom Kyotoprotokollets mekanism för ren utveckling på de villkor som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, i syfte att få till stånd minskningar i bränsleleveranssektorn.

De vägledande ytterligare målen träder inte i kraft automatiskt, utan beslut om dem fattas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet för direktiv.

Biodrivmedlen och en ökad användning av dem är i praktiken det primära sättet att nå den utsläppsminskning på 6 procent som anges i direktivet om bränslekvalitet. För att dessa drivmedel och råvarorna för dem ska kunna beaktas vid beräkningen av minskningen av växthusgasutsläppen, ska de uppfylla de hållbarhetskriterier som anges i direktivet om bränslekvalitet. Kriterierna är de samma som i RES-direktivet. Innehållsmässigt motsvarar artikel 7 b—7 d i direktivet om bränslekvalitet artiklarna 17—19 i RES-direktivet och bilaga IV motsvarar bilaga V till RES-direktivet. I direktivet om bränslekvalitet ingår det dock inte några bestämmelser om dubbelräkning.

EU-lagstiftningen om utsläppshandel

EU:s system för handel med utsläppsrätter mellan företag enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets

direktiv 96/61/EG startade i början av 2005. Syftet med utsläppshandeln är att minska utsläppen där det är mest kostnadseffektivt. EU:s system för handel med utsläppsrätter omfattar koldioxidutsläppen från stora industri- och energiproducerande anläggningar och det täcker över 40 procent av växthusgasutsläppen i hela EU och ungefär hälften av växthusgasutsläppen i Finland. Direktivet har genomförts genom lagen om utsläppshandel.

Luftfarten togs med i gemenskapens system för handel med utsläppsrätter genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/101/EG om ändring av direktiv 2003/87/EG så att luftfartsverksamhet införs i systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen. Syftet med handeln med utsläppsrätter för luftfart är att minska utsläppen av växthusgaser från luftfart på ett kostnadseffektivt och ekonomiskt effektivt sätt. Utvidgningen av utsläppshandelssystemet har genomförts nationellt genom lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart.

I kommissionens förordning (EU) nr 601/2012 om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG, nedan *kommissionens övervakningsförordning*, fastställs att EU:s utsläppshandel utgör ett stödssystem i den mening som avses i artikel 2 k i RES-direktivet. Enligt skäl 2 i förordningens ingress är stödssystemet följaktligen ekonomiskt stöd i den mening som avses i artikel 17.1 c i RES-direktivet. För att emissionsfaktorn för ett parti med biodrivmedel eller flytande biobränsle ska vara noll, ska det i enlighet med RES-direktivet visas att partiet uppfyller hållbarhetskriterierna. Definitionerna av biomassa, flytande biobränslen och biodrivmedel i artikel 3.20, 3.21 och 3.22 i förordningen motsvarar definitionerna i artikel 2.2 e, 2.2 h och 2.2 i i RES-direktivet.

EU-förordningar om koldioxidgränser för fordon

Artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 443/2009 om utsläpps-

normer för nya personbilar som del av gemenskapens samordnade strategi för att minska koldioxidutsläppen från lätta fordon gäller specifika utsläppsmål för fordon som drivs med alternativa drivmedel. Alternativa drivmedel avser en drivmedelsblandning som innehåller 85 procent etanol. Koldioxidutsläppen från fordon som drivs med detta drivmedel ska minskas med 5 procent fram till och med den 31 december 2015 med hänsyn till den större tekniska kapaciteten för utsläppsminskning när de drivs med biodrivmedel. Minskningen ska dock endast gälla om minst 30 procent av bensinstationerna i den medlemsstat där bilen är registrerad tillhandahåller denna typ av alternativt drivmedel på ett sätt som överensstämmer med de hållbarhetskriterier för biodrivmedel som anges i relevant gemenskapslagstiftning.

Motsvarande utsläppsmål finns i artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 510/2011 om fastställande av utsläppsnormer för nya lätta nyttofordon som ett led i unionens samordnade strategi för att minska koldioxidutsläppen från lätta fordon. Förutsättningarna för en tillämpning av minskningen är de samma som för tillämpningen av utsläppsminskningen för nya personbilar som drivs med alternativa drivmedel.

I Finland tillhandahåller uppskattningsvis mindre än 5 procent av bensinstationerna drivmedelsblandningar med 85 procent etanol. Därför behöver kravet på att beakta hållbarhetskriterierna i de nämnda EU-förordningarna än så länge inte tillämpas i Finland.

2.3 Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet

Sverige

I Sverige har hållbarhetskriterierna för biodrivmedel och flytande biobränslen genomförts genom en lag om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen (2010:598). Lagen trädde i kraft den 1 augusti 2010. Genom en lagändring (2011:1065), som trädde i kraft den 1 november 2011, har lagen kompletterats med bestämmelser som

gäller en begränsning av tillämpningsområdet och den rapporteringsskyldiges kontrollsystem. Energimyndigheten är tillsynsmyndighet.

Närmare bestämmelser finns i förordningen om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen (2011:1088). Utöver dessa har Energimyndigheten ytterligare preciserat författningarna och publicerat egna bindande anvisningar i form av en myndighetsföreskrift (Staten energimyndighets föreskrifter om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen; STEMFS 2011:2).

Tillämpningsområdet för Sveriges lagstiftning om hållbarhetskriterierna överensstämmer med minimikraven i RES-direktivet. Hållbarhetskriterierna tillämpas på vätskeformiga och gasformiga biodrivmedel som används för transportändamål samt på flytande biobränslen som används för el- och värmeproduktion. Hållbarhetskriterierna tillämpas inte på fast biomassa eller biogas för el- och värmeproduktion. Sverige har inte tagit in dubbelräkning i sin lagstiftning.

Erhållande av lagenliga skattelättnader för biodrivmedel och flytande biobränslen förutsätter att hållbarhetskriterierna är uppfyllda. Även erhållande av gröna elcertifikat för flytande biobränslen förutsätter att hållbarhetskriterierna är uppfyllda.

Systemet med hållbarhetskriterier i den svenska lagstiftningen överensstämmer i stort sett med det system som föreslås i propositionen. Ett centralt element är den rapporteringsskyldiges kontrollsystem, som myndigheten godkänner. Hållbarhetskriterierna i lagen överensstämmer med kriterierna i RES-direktivet.

Tillämpningsområdet för den svenska lagen om hållbarhetskriterier fastställs utgående från rapporteringsskyldigheten. Enligt lagen är den rapporteringsskyldig som enligt lagen om skatt på energi (1994:1776) är skattskyldig eller den som helt eller delvis inte är skattskyldig, men som i yrkesmässig verksamhet använder biodrivmedel eller flytande biobränsle. Den rapporteringsskyldige kan hos Energimyndigheten ansöka om att kontrollsystemet ska godkännas. Myndigheten godkänner kontrollsystemet om det upp-

fyller förutsättningarna i lagen. Systemet ska granskas innan ansökan lämnas in, och det ska finnas ett utlåtande om detta i ansökan.

Kontrollsystemet ska vara korrekt, tillförlitligt och omfatta hela produktionskedjan utgående från en riskbedömning. Inom kontrollsystemet ska man räkna ut minskningen av växthusgasutsläppen i enlighet med principerna i RES-direktivet. Systemet ska också innehålla ett särskilt avvikelshanteringssystem som har en uttalad ansvarig. Rutinerna och anvisningarna inom kontrollsystemet ska registreras, i synnerhet när det gäller provtagning och massbalans. Enligt kravet på spårbarhet ska ett biodrivmedel eller flytande biobränsle kunna spåras ända till råvarans ursprung. Principen om massbalans tillämpas i alla faser av produktionskedjan. Å andra sidan ska systemet endast omfatta de delar av produktionskedjan som inte omfattas av något annat godkänt kontrollsystem.

Om det ingår överenskommer i produktionskedjorna i kontrollsystemet ska de alla innehålla villkor för hållbarhet och stickprov. Stickprov kan utföras av den rapporteringsskyldige, av granskaren eller av en tredje part som också ska uppfylla kraven på kompetens och oberoende. Rutinerna och metoderna för stickprov ska bedömas som en del av granskningen.

I ansökan om godkännande av kontrollsystemet ska hela systemet beskrivas noggrant. Systemet ska vara granskningsbart och uppgifterna ska sparas i minst 10 år. Ansvarsfördelningen inom organisationen ska vara tydlig. I ett godkännande av kontrollsystemet ingår alla de produktionskedjor som beskrivs i systemet.

Beslutet om godkännande av kontrollsystemet gäller tills vidare. Biodrivmedel och flytande biobränslen som överensstämmer med kontrollsystemet anses uppfylla hållbarhetskriterierna. Lagen innehåller inte några bestämmelser om hållbarhetsintyg som ges av rapporteringsskyldiga.

Systemet med hållbarhetskriterier enligt den svenska lagstiftningen förutsätter att en oberoende och kompetent granskare ska granska den rapporteringsskyldiges kontrollsystem innan ansökan om godkännande av kontrollsystemet lämnas in. Granskaren ska

dessutom granska ett godkänt kontrollsystem på det sätt som Energimyndigheten bestämmer.

Enligt den svenska lagstiftningen ackrediteras inte granskarna, och de godkänns inte genom ett myndighetsbeslut. Granskarna övervakas via kontrollsystemen. Om man upptäcker brister i granskningen kan ansökan om godkännande av kontrollsystemet returneras till den rapporteringsskyldige för ny granskning. Den rapporteringsskyldige ska i ansökan om godkännande av kontrollsystemet beskriva granskarens kompetens och oberoende.

Intervallerna för granskningen av kontrollsystemet fastställs inte i samband med godkännandet av systemet. Energimyndigheten informerar på förhand den rapporteringsskyldige när den anser att det är dags för en granskning.

Energimyndigheten övervakar kontrollsystemen planerligt och utarbetar en övervakningsplan. Myndigheten utövar tillsyn över att lagen följs, och har även behörighet att vidta behövliga åtgärder. Av vägande skäl kan myndigheten återkalla beslutet om godkännande av kontrollsystemet.

Tyskland

I Tyskland trädde en förordning om hållbarhetskriterier för biodrivmedel (Verordnung über Anforderungen an eine nachhaltige Herstellung von Biokraftstoffen) i kraft den 2 oktober 2009. Förordningen har utfärdats med stöd av en federal lag om energiskatt (Energiesteuergesetz) och en federal lag om utsläppsbegränsningar (Bundes-Immissionsschutzgesetz).

En särskild förordning har utfärdats om hållbarheten hos biomassor (Verordnung über Anforderungen an eine nachhaltige Herstellung von flüssiger Biomasse zur Stromerzeugung). Förordningen har utfärdats med stöd av en lag om förnybara energikällor (Erneuerbare-Energien-Gesetz), och den trädde i kraft den 24 augusti 2009.

Dessutom har tillsynsmyndigheten Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung, nedan BLE, publicerat omfattande anvisning-

ar om den praktiska tillämpningen av lagstiftningen.

Biodrivmedel ska bevisligen uppfylla hållbarhetskriterierna för att det ska vara möjligt att få den skatteförmån som avses i lagen om energiskatt. I annat fall räknas biodrivmedel in i målen enligt lagen om utsläppsbegränsningar. Flytande biobränslen ska bevisligen uppfylla hållbarhetskriterierna för att det ska vara möjligt att få gottgörelse enligt lagen om energikällor (NawaRo bonus).

Enligt systemet med hållbarhetskriterier i den tyska lagstiftningen visas det att biodrivmedel eller flytande biobränslen är hållbara via godkända hållbarhetssystem. BLE har godkänt vissa system som den anser uppfylla de hållbarhetskriterier som krävs. Om kedjans sista verksamhetsutövare deltar i ett godkänt hållbarhetssystem och uppfyller kriterierna enligt det, kan verksamhetsutövaren på det sätt som närmare beskrivs i BLE:s anvisningar ge hållbarhetsintyg för de partier biodrivmedel den levererat.

De hållbarhetssystem som BLE godkänt har också förtecknats i de anvisningar som BLE publicerat. Två hållbarhetssystem (ISCC ja REDcert) har godkänts permanent genom ett beslut av BLE. Övriga system som BLE godkänt är frivilliga system som Europeiska kommissionen erkänt och som enligt kommissionens godkännandebeslut är i kraft i fem år. Alla hållbarhetssystem som godkänts av BLE uppfyller hållbarhetskriterierna, vilka överensstämmer med RES-direktivet. De system som BLE permanent godkänt är nästan identiska med de frivilliga system som kommissionen erkänt. BLE övervakar de hållbarhetssystem som den godkänt.

Ett viktigt verktyg i systemet med hållbarhetskriterier enligt den tyska lagstiftningen är datasystemet Nachhaltige Biomasse System (Nabisy). BLE administrerar hållbarheten hos biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassor via detta datasystem. Via datasystemet ger BLE även partiella hållbarhetsintyg på elektronisk väg på begäran av verksamhetsutövaren eller distributören, såvida villkoren är uppfyllda.

BLE godkänner kontrollörerna. Beslutet om godkännande av en kontrollör kan vara

giltigt en viss tid eller permanent. I praktiken godkänner BLE kontrollörerna först för en tid av ett år och därefter permanent.

Storbritannien

En förpliktande lag om förnybara drivmedel (Renewable Transport Fuels Obligation, nedan *RTFO*) trädde i kraft i Storbritannien 2007. Författningen har kompletterats med hållbarhetskriterier enligt RES-direktivet i december 2011. Samtidigt intogs bestämmelser om dubbelräkning och kontroll. Renewable Fuels Agency, nedan *RFA*, är tillsynsmyndighet enligt RTFO.

I RTFO åläggs distributörerna av fossila drivmedel en skyldighet att till konsumtion leverera en mängd biodrivmedel som motsvarar en i lagen fastställd procentandel av den totala försäljningen av drivmedel. Denna procentandel kan uppnås antingen genom egen försäljning av drivmedel eller genom anskaffning av motsvarande andel med hjälp av certifikat, RTFC (Renewable Transport Fuel Certificate), från andra biodrivmedelsleverantörer till det pris som fastställs i RTFO. Ett annat alternativ är att distributörerna till RFA betalar ett inlösenpris som motsvarar den uppfyllda förpliktelsen.

Tillämpningsområdet för distributionsskyldigheten enligt RTFO har fastställts enligt bränslevolymer så att den omfattar alla distributörer som till konsumtion levererar mer än 450 000 liter bränsle per år. Certifikat, RTFC, kan också sökas av sådana verksamhetsutövare som inte är distributionsskyldiga enligt RTFO. Certifikaten beviljas månatligen, och i slutet av året granskas att distributionsskyldigheten har blivit uppfyllt.

RTFO gäller endast biodrivmedel och biogas som används för transportändamål. För flytande biobränslen och biomassa för värme- och elproduktion samt för hållbarhetskriterierna för dem svarar Office of the Gas and Electricity Markets.

Ett RTFC beviljas för ett liter biodrivmedel eller för ett kilogram biogas. Två certifikat beviljas för dubbelt räknade biodrivmedel och biogaser. Ett villkor för beviljande av RTFC är att biodrivmedlet uppfyller de hållbarhetskriterier som anges i RTFO. För att

certifikat ska beviljas kräver RFA att distributörerna ger in en utredning över att biodrivmedlet överensstämmer med hållbarhetskriterierna enligt RTFO. Hållbarhetskriterierna i RTFO motsvarar kriterierna i RES-direktivet.

Uppgifterna om hållbarheten hos biodrivmedel i ansökan om RTFC ska vara kontrollerade av en kontrollör. De uppgifter som krävs ska innehålla alla aspekter enligt RES-direktivet. Minskningen av växthusgasutsläppen ska beräknas enligt de faktiska utsläppen, om direktivets normalvärden inte kan användas eller om ansökan innehåller en större minskning än normalvärdena. Också de krav som ställs på råvarans ursprung, massbalans och spårbarheten i hela produktionskedjan överensstämmer med kraven i direktivet.

RFA kontrollerar uppgifterna och beviljar certifikaten när ansökan godkänns. Ansökan om certifikat görs via ett datasystem (ROS). RFA har publicerat detaljerade anvisningar om visandet av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda och om ansökan om RTFC i enlighet med datasystemet.

Det är också möjligt att visa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda genom de frivilliga system som kommissionen erkänt. Det är möjligt att visa att en produktionskedja uppfyller hållbarhetskriterierna via frivilliga system också delvis så att hållbarheten, till de delar som inte täcks av ett frivilligt system, kan visas i enlighet med den nationella lagstiftningen.

2.4 Bedömning av nuläget

Bestämmelserna om hållbarhetskriterier i artiklarna 17—19 i RES-direktivet och i bilaga V till direktivet ska på bred basis genomföras nationellt. Biodrivmedel och flytande biobränslen räknas in i det nationellt bindande mål för förnybar energi som ställts upp i RES-direktivet endast om det har visats att dessa uppfyller hållbarhetskriterierna på det sätt som förutsätts i RES-direktivet. Också i de nationella åtagandesystemen som gäller biodrivmedel eller flytande biobränslen (t.ex. distributionsskyldigheten för biodrivmedel) ska det krävas att det visas att

hållbarhetskriterierna är uppfyllda. Dessutom ska ekonomiska stöd till produktion eller användning av biodrivmedel eller flytande biobränslen (t.ex. energistöd, skatteförmån, utsläppshandel) vara möjliga endast om det har visats att biodrivmedlet eller det flytande biobränslet i fråga uppfyller hållbarhetskriterierna på det sätt som förutsätts i RES-direktivet.

Bestämmelser om hållbarhetskriterierna och visandet av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda har tagits in i lagen om distributionsskyldighet och lagen om skatt på bränslen genom hänvisningar till RES-direktivet. I synnerhet visandet av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda och tillsynen över detta kräver mer detaljerad reglering. I lagen om utsläppshandel eller lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart finns det inte några bestämmelser om hållbarhetskriterierna och visandet av att de är uppfyllda.

Dubbelräkningen enligt artikel 21.2 i RES-direktivet förutsätter mer detaljerade bestämmelser om möjligheten att få förhandsbesked.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Syftet med propositionen är att föreskriva om hållbarhetskriterierna för biodrivmedel och flytande biobränslen och om kontrollen av att dessa är uppfyllda i enlighet med RES-direktivet. Samtidigt genomförs bestämmelserna om hållbarhetskriterier i direktivet om bränslekvalitet.

RES-direktivet och direktivet om bränslekvalitet innehåller mycket detaljerade bestämmelser om hållbarhetskriterierna. De bestämmelser i RES-direktivet och direktivet om bränslekvalitet som gäller kontroll av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda är däremot tämligen allmänt hållna. Målet är att det ska föreskrivas om ett nationellt system med iakttagande av det EU-kommissionen förutsätter när den godkänner frivilliga nationella och internationella system.

Hållbarhetskriterierna för biodrivmedel och flytande biobränslen och de krav som ställs

på visande av att kriterierna är uppfyllda är de samma oberoende av vilken grund enligt artikel 17.1 i RES-direktivet det är fråga om. Målet är således att lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen ska vara en ramlag och att tillämpningen av bestämmelserna i denna ramlag ska grunda sig på en skyldighet någon annanstans i lag eller på ett beslut om statsunderstöd. Den övriga lagstiftningen ses över till behövliga delar.

Tullstyrelsen har tagit ställning till råvaran för biodrivmedel och flytande biobränslen i de beslut om förhandsavgörande som gäller punktskatt och som fattats med stöd av punktskattelagen. Besluten gäller i ett år. Med tanke på de investeringar som förutsätts för tillverkningen av biodrivmedel och flytande biobränslen är det nödvändigt att utveckla förfarandet med förhandsavgöranden.

3.2 De viktigaste förslagen

I lagen föreskrivs om de krav som ska ställas på biodrivmedel och flytande biobränslen (*hållbarhetskriterier*) i enlighet med RES-direktivet. Hållbarhetskriterierna gäller en minskning av växthusgasutsläppen under biodrivmedlets och det flytande biobränslets livscykel i förhållande till växthusgasutsläppen vid användning av likvärdiga fossila bränslen samt ursprunget för råvarorna för biodrivmedel och flytande biobränslen. Vid bedömningen av om råvarorna för biodrivmedel och flytande biobränslen uppfyller hållbarhetskriterierna (biologisk mångfald, ändrad markanvändning och dränering av torvmarker) är det viktigt att situationen jämförs med situationen i januari 2008. När jordbruksråvaror som odlas inom EU används för produktion ska dessutom iakttas vissa skötselkrav i fråga om miljö och växtskydd samt kraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden.

Skyldigheten att visa att ett parti med biodrivmedel eller flytande biobränsle eller ett parti med råvaror för biodrivmedel eller flytande biobränsle uppfyller hållbarhetskriterierna ska grunda sig på annan lagstiftning eller på ett beslut om statsunderstöd som beviljats för investering. Denna skyldighet gäller verksamhetsutövaren.

Visandet av att ett parti med biodrivmedel eller flytande biobränsle eller ett parti med råvaror för biodrivmedel eller flytande biobränsle uppfyller hållbarhetskriterierna enligt ett nationellt system förutsätter ett eget system för kontroll av att verksamhetsutövaren iakttar hållbarhetskriterierna (*verksamhetsutövares hållbarhetssystem*). Energimarknadsverket kan på ansökan godkänna verksamhetsutövarens hållbarhetssystem. Till ansökan ska fogas ett utlåtande av en kontrollör om att systemet överensstämmer med kraven. Kontrollören godkänns av Energimarknadsverket. Beslutet om godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem ska vara giltigt fem år i sänder.

En verksamhetsutövares hållbarhetssystem ska innehålla förfaranden för beräkning av den minskning av växthusgasutsläppen som användningen av partiet med biodrivmedel eller flytande biobränsle medför eller för beräkning av de växthusgasutsläpp som partiet med råvaror för biodrivmedel eller flytande biobränsle medför samt förfaranden för utredning av att råvarorna för biodrivmedlet eller det flytande biobränslet i fråga om sitt ursprung uppfyller hållbarhetskriterierna. I hållbarhetssystemet ska det också ingå en massbalans som gör det möjligt att blanda sådana partier med biodrivmedel och flytande biobränslen eller sådana partier med råvaror för biodrivmedel eller flytande biobränslen som avviker från varandra i fråga om de egenskaper som påverkar tillämpningen av hållbarhetskriterierna. Dessutom ska hållbarhetssystemet vara korrekt och tillförlitligt och det ska uppfylla övriga kvalitetskrav.

Den kontrollör som godkänts av Energimarknadsverket ska regelbundet granska verksamhetsutövarens hållbarhetssystem. Över granskningen ska det sammanställas en granskningsrapport som innehåller kontrollörens verifiering och ett utlåtande om de korrigerande åtgärder som behövs. Kontrollören verifierar att verksamhetsutövarens hållbarhetssystem tillämpas i enlighet med beslutet om godkännande.

En verksamhetsutövare med ett godkänt hållbarhetssystem får utfärda ett hållbarhetsintyg för ett parti med biodrivmedel eller flytande biobränsle eller för ett parti med råva-

ror för biodrivmedel eller flytande biobränslen som bevis på att partiet i fråga uppfyller hållbarhetskriterierna.

En verksamhetsutövare som är certifierad eller godkänd i enlighet med ett frivilligt nationellt eller internationellt system som Europeiska kommissionen har erkänt, får utfärda intyg över eller informera om att ett parti med biodrivmedel eller råvaror uppfyller hållbarhetskriterierna även enligt ett sådant system. Det är möjligt att med dessa intyg och uppgifter visa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda, till den del EU-kommissionen med stöd av RES-direktivet har ansett att systemet i fråga omfattar noggranna uppgifter med tanke på tillämpningen av det hållbarhetskriterium som gäller en minskning av växthusgasutsläppen eller att systemet visar att partiet med biodrivmedel eller råvaror uppfyller hållbarhetskriterierna för råvarornas ursprung. I övrigt är det möjligt att visa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda genom de hållbarhetsintyg som grundar sig på verksamhetsutövarens hållbarhetssystem.

Verksamhetsutövaren ska vara skyldig att bevara uppgifter som behövs för tillsynen och som gäller bl.a. verksamhetsutövarens hållbarhetssystem och hållbarhetsintyg eller certifiering eller motsvarande godkännande enligt ett frivilligt system som EU-kommissionen har erkänt och sådana intyg eller uppgifter om att hållbarhetskriterierna är uppfyllda som utfärdats eller lämnats i enlighet med systemet.

Om en råvara för ett biodrivmedel eller ett flytande biobränsle godkänns som avfall, restprodukt, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin, ska dubbelräkning med stöd av lagen om distributionsskyldighet och tabellen T med stöd av lagen om skatt på bränslen tillämpas. Energimarknadsverket kan på ansökan ge ett förhandsbesked i ärendet. Beslutet ska gälla tills vidare.

För de partier med biodrivmedel och flytande biobränslen som frisläpps för konsumtion under ett kalenderår ska det sammanställas en rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna. Rapporten ska lämnas till Energimarknadsverket, som övervakar att lagen följs.

I propositionen ingår dessutom ett förslag till lag om ändring av lagen om distributionskyldighet, ett förslag till lag om ändring av lagen om skatt på bränslen, ett förslag till lag om ändring av lagen om utsläppshandel och ett förslag till lag om ändring av lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart. Lagarna ska ändras så att regleringen i dem samordnas med bestämmelserna i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser för verksamhetsutövare

Verksamhetsutövare som med stöd av lagen om distributionsskyldighet, lagen om skatt på bränslen, lagen om utsläppshandel eller lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart eller ett beslut om statsunderstöd är skyldiga att visa att partier med biodrivmedel, flytande biobränslen eller råvaror för dem uppfyller hållbarhetskriterierna orsakas kostnader närmast för inrättandet och upprätthållandet av ett hållbarhetssystem samt för kontrollörernas utlåtan och granskningar av hållbarhetssystemet.

Ett hållbarhetssystem enligt de föreslagna bestämmelserna ger verksamhetsutövaren möjlighet att forma det egna hållbarhetssystemet så att det bäst lämpar sig för verksamhetsutövarens affärsverksamhet i anslutning till biodrivmedel, flytande biobränslen eller råvaror för dem och så att det kan kombineras med verksamhetsutövarens befintliga kvalitetssystem, ledningssystem, ärendehanteringssystem och motsvarande system. Eftersom verksamhetsutövarnas hållbarhetssystem till sin omfattning kan avvika betydligt från varandra, varierar också kostnaderna för dem från fall till fall.

Alternativt kan verksamhetsutövarna, i stället för genom ett hållbarhetsintyg som baserar sig på verksamhetsutövarens hållbarhetssystem, visa att partier med biodrivmedel och råvaror uppfyller hållbarhetskriterierna genom intyg eller uppgifter som utfärdats eller lämnats på basis av certifiering eller motsva-

rande godkännande enligt ett frivilligt system som EU-kommissionen har erkänt.

Konsekvenser för myndigheternas omkostnader och personalresurser

Energimarknadsverket har bl.a. till uppgift att godkänna en verksamhetsutövers hållbarhetssystem och kontrollörerna, ge förhandsbesked som gäller dubbelräkning samt övervaka visandet av uppfyllandet av hållbarhetskriterierna och efterlevnaden av lagen i övrigt. Uppgifterna hänger nära samman med uppgifterna enligt lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010), nedan *produktionsstödslagen*, och lagen om utsläppshandel.

För uppgifter i anslutning till en verksamhetsutövers hållbarhetssystem och andra uppgifter enligt lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen har Energimarknadsverkets personalresurser utökats med två årsverken 2012.

Energimarknadsverkets omkostnader för uppgifter enligt lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen beräknas årligen uppgå till ca 190 000 euro. Verksamheten finansieras delvis med avgifter som tas ut av verksamhetsutövarna i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). År 2013 beräknas avgiftsinkomsterna uppgå till 50 000 euro, vilket innebär att Energimarknadsverkets behov av finansiering uppgår till ca 140 000 euro. År 2014 och därefter beräknas avgiftsinkomsterna årligen uppgå till ca 30 000 euro. I budgeten för 2013 och i ramarna för statsfinanserna har man beaktat den höjning som behövs i Energimarknadsverkets omkostnader.

Propositionen minskar i någon mån tullens arbetsmängd. Avsikten är att uppgifterna i anslutning till tillsynen över visandet av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda och besluten om förhandsbesked om råvaror ska överföras på Energimarknadsverket.

Flera myndigheter och inrättningar har uppgifter och sakkunskap i anslutning till tillämpningen av hållbarhetskriterierna. I propositionen föreslås dock inte några nya uppgifter för dessa myndigheter och inrättningar.

4.2 Övriga konsekvenser

RES-direktivet uppmuntrar till att främja användningen av biodrivmedel och flytande biobränslen. Enligt RES-direktivet är det samtidigt viktigt att produktionen av biodrivmedel och flytande biobränslen är hållbar. Hållbarhetskriterierna gäller biodrivmedel och flytande biobränslen oberoende av om råvarorna för dem ursprungligen kommer från Finland, från EU eller från en stat utanför EU. Ett undantag är hållbarhetskriteriet för jordbruksråvaror. Detta kriterium tillämpas endast på jordbruksråvaror som odlats inom EU.

I det nationella mål för förnybar energi som i enlighet med RES-direktivet ställts upp för Finland, dvs. att andelen förnybar energi ska vara 38 procent av den slutliga energiförbrukningen senast 2020, är det möjligt att räkna in endast sådana partier med biodrivmedel eller flytande biobränslen som är hållbara i enlighet med RES-direktivet. I den skyldighet enligt RES-direktivet som gäller transport, dvs. att 10 procent av varje medlemsstats energianvändning inom transportsektorn ska täckas av energi från förnybara energikällor senast 2020, är det likaså möjligt att räkna in endast sådana partier med drivmedel som är hållbara i enlighet med RES-direktivet.

Utsläppshandel betraktas som ett stödsystem i den mening som avses i RES-direktivet. Därför kan emissionsfaktorn uppges till noll endast för sådana partier med biodrivmedel eller flytande biobränslen i fråga om vilka uppfyllandet av hållbarhetskriterierna har visats i enlighet med RES-direktivet. Även statsunderstöd som beviljats för främjande av produktion eller användning av biodrivmedel och flytande biobränslen (t.ex. energistöd) samt skatteförmåner för biodrivmedel och flytande biobränslen enligt lagen om skatt på bränslen är sådana stödsystem som avses i RES-direktivet. Stöd och stödsystem som gäller biodrivmedel och flytande biobränslen eller användning eller produktion av dem är tillåtna endast om uppfyllandet av hållbarhetskriterierna har visats i enlighet med RES-direktivet.

Skyldigheten att visa att ett parti med biodrivmedel eller flytande biobränsle uppfyller hållbarhetskriterierna gäller endast situationer som det förskrivs om i lagen om distributionsskyldighet, lagen om skatt på bränslen, lagen om utsläppshandel eller lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart, eller investeringsprojekt som gäller användning eller produktion av biodrivmedel eller flytande biobränslen och för vilka statsunderstöd beviljats. Någon allmän skyldighet att visa att ett parti med biodrivmedel eller flytande biobränslen uppfyller hållbarhetskriterierna finns inte. Hållbarhetskriterierna enligt propositionen tillämpas inte på fast biomassa, och därför inverkar propositionen inte på förutsättningarna för produktion av fast biomassa.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningen av utkastet till proposition

Propositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet. Under beredningen har det ordnats informations- och diskussionsmöten för de centrala ministerierna (miljöministeriet, finansministeriet, kommunikationsministeriet samt jord- och skogsbruksministeriet), myndigheterna (Energimarknadsverket, Tullstyrelsen, Trafiksäkerhetsverket, ackrediteringstjänsten FINAS vid Mätteknikcentralen och Landsbygdsverket) och intressentgrupperna (Oljebranschens Centralförbund rf, Finsk energiindustri rf, Skogsindustrin rf, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK och verksamhetsutövarna).

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Yttranden om utkastet till proposition bevärdades av justitieministeriet, finansministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet, Energimarknadsverket, Tullstyrelsen, Mätteknikcentralen, Landsbygdsverket, Finlands miljöcentral, närings-, trafik- och miljöcentralerna, Finlands skogscentral, Forsknings-

centralen för jordbruk och livsmedelsekonomi, Forststyrelsen, Skogsforskningsinstitutet, Teknologiska forskningscentralen VTT, Oljebranschens Centralförbund rf, Finsk energiindustri rf, Skogsindustrin rf, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, Bioenergia ry, Finlands naturskyddsförbund rf, verksamhetsutövarna och möjliga kontrollörer. Begäran om remissyttrande sändes den 1 oktober 2012 och tidsfristen för yttrande gick ut den 22 oktober 2012. Det kom in sammanlagt 32 yttranden och det har gjorts ett sammandrag av dem (www.tem.fi/).

I yttrandena ansågs lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen vara behövlig och önskan var att lagberedningen framskrider skyndsamt. Det ansågs att beredningen av propositionen varit omsorgsfull. I flera yttranden konstaterades att några av svagheter i propositionen härrör från RES-direktivet. Justitieministeriet föreslog vissa enstaka ändringar av propositionen.

Enligt yttrandena är det nödvändigt att i lagen ta in definitioner av avfall och restprodukt. Vid utformningen av bestämmelserna om hållbarhetskriterier ansåg remissinstanserna att användningen av samma formuleringar som i RES-direktivet var en lyckad lösning. En del av remissinstanserna ansåg dock att hållbarhetskriterierna i RES-direktivet delvis lämpar sig dåligt för finländska förhållanden och föreslog sådana ändringar av bestämmelserna om hållbarhetskriterier eller motiveringarna till dem som avviker från RES-direktivet. Remissinstanserna ansåg att det är viktigt att tillämpningen av bestämmelserna om verksamhetsutövarns hållbarhetssystem inte i praktiken blir för betungande. I många yttranden hänvisades till befintliga certifieringssystem. Kraven enligt dem motsvarar dock inte innehållsmässigt hållbarhetskriterierna enligt RES-direktivet. I yttrandena hänvisades dessutom till den ändring av RES-direktivet som är aktuell och till det förslag som bereds

av EU-kommissionen och som gäller användning av fast biomassa för energiändamål.

På basis av yttrandena har de ändringar som föreslagits av justitieministeriet beaktats i propositionen. Det lagförslag som gäller biodrivmedel och flytande biobränslen och förslaget till lag om ändring av lagen om distributionsskyldighet har kompletterats med definitioner av avfall och restprodukt. Dessutom har det lagförslag som gäller biodrivmedel och flytande biobränslen och motiveringarna till det omarbetats på basis av de frågor och iakttagelser som fanns i yttrandena.

6 Samband med andra propositioner

Vid miljöministeriet bereds en regeringsproposition med ett förslag till en lag som gäller en minskning av växthusgasutsläppen från bränslen under hela livscykeln. Avsikten är att det i lagen ska föreskrivas att växthusgasutsläppen ska minskas i enlighet med direktivet om bränslekvalitet samt att bränsleleverantörer ska åläggas att beakta hållbarhetskriterierna enligt lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen och att visa detta i enlighet med den lagen. Regeringen överlämnar sannolikt en proposition om detta till riksdagen under 2013. I regeringspropositionen ska det ingå ett förslag till ändring av lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen.

Avsikten är att lagen om Energimarknadsverket (507/2000) ska upphävas och ersättas med en helt ny lag. En regeringsproposition om detta överlämnas sannolikt till riksdagen våren 2013. I den paragraf i lagförslaget som gäller Energimarknadsverkets uppgifter är det nödvändigt att nämna de uppgifter som verket har enligt lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens tillämpningsområde. Med hänsyn till genomförandet av RES-direktivet är det nödvändigt att lagstifta om de krav som ska ställas på biodrivmedel och flytande biobränslen (*hållbarhetskriterierna*) och om förfarandena för att visa att hållbarhetskriterierna uppfylls. Hållbarhetskriterierna gäller i huvudsak beaktandet av miljöskydds- och naturvårdssynpunkter och synpunkter som sammanhänger med klimatiförändringen. Visande av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda förutsätter att växthusgaspåverkan beräknas och att råvarornas ursprung reds ut.

Enligt artikel 17.1 i RES-direktivet ska energi från biodrivmedel och flytande biobränslen beaktas vid mätning av hur väl kraven i direktivet rörande nationella mål och kvoterna för energi från förnybara energikällor uppfylls endast om biodrivmedlen och de flytande biobränslena och råvarorna till dem uppfyller hållbarhetskriterierna i direktivet. På motsvarande sätt krävs det enligt artikel 17.1 i RES-direktivet för att finansiellt stöd för produktionen eller användningen av biodrivmedel och flytande biobränslen ska kunna fås att biodrivmedlen, de flytande biobränslena eller råvarorna till dem uppfyller hållbarhetskriterierna i direktivet.

Lagen ska inte tillämpas på fast biomassa. I RES-direktivet krävs inte att fast biomassa som används för produktion av energi uppfyller hållbarhetskriterierna.

2 §. Lagens samband med annan lagstiftning. Skyldigheten att tillämpa bestämmelserna om hållbarhetskriterier i 2 kap. på biodrivmedel, flytande biobränslen och råvarorna till dem samt att visa att de uppfyller hållbarhetskriterierna i enlighet med 3 kap. grundar sig enligt 1 mom. på annan lagstiftning. Det är fråga om lagstiftning genom vil-

ken kravet i artikel 17.1 i RES-direktivet genomförs.

Med stöd av 1 mom. ska lagen tillämpas på biodrivmedel och flytande biobränslen i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om distributionsskyldighet, lagen om skatt på bränslen, lagen om utsläppshandel och lagen om handel med utsläppsätter för luftfart. I propositionen ingår förslag till ändring av de nämnda lagarna.

Vid behov är det möjligt att komplettera 1 mom. med nya laghänvisningar. Till exempel är en lag som gäller minskning av växthusgasutsläpp från biodrivmedel under hela livscykeln just nu under beredning. Dessutom utreder man om distributionsskyldigheten ska börja omfatta flytande biobränslen.

Bestämmelserna i 2 mom. grundar sig på artikel 17.1 c i RES-direktivet som gäller finansiellt stöd. Därför föreslås det att lagen också ska tillämpas på sådana biodrivmedel och flytande biobränslen vilkas användning och produktion omfattas av ett investeringsprojekt för vilket statsunderstöd har beviljats enligt statsunderstödslagen (688/2001), lagen om allmänna villkor för företagsstöd (786/1997), lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (1336/2006) eller någon annan lag. I beslutet om statsunderstöd kan det enligt förslaget bestämmas närmare om hur 12—25 §, som gäller visande av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda, ska tillämpas på det investeringsprojekt som understöds och om stöddagarens skyldighet att rapportera till den som beviljar stödet hur uppfyllandet av hållbarhetskriterierna har visats. I praktiken är det behövligt att i samband med den första ansökan om utbetalning kräva en utredning om på vilket sätt man visar att hållbarhetskriterierna är uppfyllda. Dessutom är det behövligt att ålägga stöddagaren att inom ett år efter att den sista posten betalats lämna in en daterad och undertecknad granskningsrapport som är sammanställd av en i enlighet med 27 § godkänd kontrollör. Närmare bestämmelser om granskningsrapporten föreslås ingå i 21 §.

Energistöd har beviljats för bl.a. investeringar i produktionsanläggningar för pyrolysolja, bioetanol samt biogas för trafiken.

3 §. Myndigheter och deras uppgifter. I 1 mom. föreslås det att arbets- och näringsministeriet ska svara för den allmänna styrningen, uppföljningen och utvecklingen av den verksamhet som omfattas av lagens tillämpningsområde.

Vid styrningen, uppföljningen och utvecklingen ska ministeriet bistås av Energimarknadsverket, som enligt 2 mom. ska utöva tillsyn över efterlevnaden av lagen och sköta andra uppgifter som ankommer på verket enligt lagen. De viktigaste förvaltningsuppgifter som föreskrivs för Energimarknadsverket i lagen omfattar beslut om godkännande av verksamhetsutövers hållbarhetssystem med stöd av 14 § och andra i 16—19 § föreskrivna uppgifter som hänför sig till beslutet om godkännande, beslut om godkännande som kontrollör med stöd av 27 § samt givande av förhandsbesked med stöd av 38 §.

Finlands miljöcentral, närings-, trafik- och miljöcentralerna, Finlands skogscentral, Landsbygdsverket, forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi, Forststyrelsen (främst Forststyrelsens naturtjänster), Skogsforskningsinstitutet och Teknologiska forskningscentralen VTT ska på grund av sina lagstadgade uppgifter anses besitta sådan sakkunskap som behövs för tolkningen av hållbarhetskriterierna. Dessa myndigheter och inrättningar utvecklar och förvaltar också informationssystem som kan innehålla sådan information som behövs med tanke på tillämpningen av hållbarhetskriterierna. Med stöd av paragrafen åläggs dessa myndigheter och inrättningar dock inte några nya uppgifter. Energimarknadsverket kan begära information och utlåtanden av dessa myndigheter och inrättningar i ärenden som rör deras lagstadgade uppgifter.

4 §. Definitioner. I paragrafen definieras de centrala begreppen i lagen.

Avfall och restprodukter definieras inte närmare i RES-direktivet. Förutom vid tillämpningen av hållbarhetskriterierna spelar avfall och restprodukter en central roll när det gäller sådan dubbelräkning som avses i lagen om distributionsskyldighet samt punkt-

beskattning av biodrivmedel och flytande biobränslen. Om biodrivmedlet har producerats av avfall eller restprodukter eller cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin, ska energiinnehållet i drivmedlet räknas dubbelt vid uppfyllandet av distributionsskyldigheten. Med stöd av lagen om skatt på bränslen ska det tas ut en lägre skatt för sådana produkter som uppfyller hållbarhetskriterierna och som har producerats av avfall eller rester eller av oätligt cellulosahaltigt material eller lignocellulosa.

I 1 punkten hänvisas till avfallslagen (646/2011). Enligt 5 § 1 mom. i den lagen avses med avfall ett ämne eller föremål som innehavaren har kasserat eller avser eller är skyldig att kassera. Enligt avfallslagen är ett ämne eller föremål inte att betrakta som avfall utan som en biprodukt, om det uppkommer genom en produktionsprocess vars huvudsyfte inte är att producera ämnet eller föremålet och följande villkor uppfylls: det är säkerställt att ämnet eller föremålet kommer att fortsätta att användas, ämnet eller föremålet kan användas direkt i befintligt skick eller efter att på sin höjd ha genomgått sådan bearbetning som är normal i industriell praxis, ämnet eller föremålet produceras som en integrerad del i en produktionsprocess, ämnet eller föremålet uppfyller produktkraven och miljö- och hälsoskyddskraven för den användning som planeras och användningen enligt en helhetsbedömning inte medför fara eller skada för hälsan eller miljön.

Enligt definitionen i 1 punkten ska ett ämne dock inte betraktas som avfall om det avsiktligt har ändrats för att räknas som avfall.

Enligt meddelandet från kommissionen om det praktiska genomförandet av EU:s hållbarhetssystem för biodrivmedel och flytande biobränslen och om beräkningsregler för biodrivmedel (2010/c 160/02), nedan *meddelandet om genomförandet av ett hållbarhetssystem*, kan avfall uppfattas som alla ämnen eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med. Råvaror som avsiktligt har ändrats för att räknas som avfall (t.ex. genom att man lägger till avfallsmaterial till ett material som

inte var avfall) uppfyller inte kraven. Definitionen av avfall i 1 punkten motsvarar denna definition.

Restprodukter eller restprodukter från bearbetning har inte definierats i den nationella lagstiftningen. Enligt meddelandet om genomförandet av ett hållbarhetssystem kan restprodukter inkludera restprodukter från jordbruk, vattenbruk, fiske och skogsbruk samt restprodukter från bearbetning. En restprodukt från bearbetning är ett ämne som inte är slutprodukten som en produktionsprocess direkt försöker producera. Den är inte ett huvudsyfte med produktionsprocessen och processen har inte avsiktligt ändrats för att producera den. Exempel på restprodukter inkluderar råglycerin, talloljebeck och gödsel. I bilaga V till RES-direktivet nämns som exempel på skörderester halm, bagass, skal, majscolvar och nötskal samt som andra bearbetningsrester råglycerin (glycerin som inte är raffinerat). Definitionen av restprodukt från bearbetning i 2 punkten och definitionen av restprodukt i 3 punkten motsvarar dessa definitioner.

Med biomassa i 4 punkten avses den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, skogsbruk och därmed förknippad industri eller från fiske eller vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall. Biomassa omfattar material av både vegetabiliskt och animaliskt ursprung. Definitionen motsvarar artikel 2 e i RES-direktivet. I enlighet med RES-direktivet räknas torv inte som biomassa och lagen ska inte tillämpas på torv.

Med biodrivmedel avses enligt 5 punkten vätskeformiga eller gasformiga bränslen som framställts av biomassa och som används för transportändamål. Till biodrivmedel räknas exempelvis bioetanol och biodiesel. Definitionen motsvarar definitionen i artikel 2 i RES-direktivet. I propositionen ingår ett förslag om att definitionen i 2 § 1 mom. 1 punkten i lagen om distributionsskyldighet ändras till en hänvisning till biodrivmedel enligt lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen.

Med flytande biobränslen avses enligt 6 punkten vätskeformiga bränslen för andra

energiändamål än för transportändamål, som framställs av biomassa. Exempelvis pyrolysolja är ett flytande biobränsle som används för uppvärmning. Definitionen motsvarar definitionen i artikel 2 h i RES-direktivet.

I lagen om skatt på bränslen föreskrivs inte om biodrivmedel eller flytande biobränslen, utan om flytande bränslen, av vilka en del framställs av biomassa en del av fossila bränslen. Bland annat följande flytande bränslen ska avses vara biodrivmedel eller flytande biobränslen: bioetanol, bio-MTBE, bio-TAME, bio-ETBE, bio-TAEE, biobensin, biodiesel (FAME), HVO-diesel, syntetisk biodiesel (BTL) och biometanol.

Med råvara avses enligt 7 punkten i 4 punkten avsedd biomassa som används för produktion eller framställning av biodrivmedel och flytande biobränslen. Sådana råvaror är t.ex. skogsflis och rybsolja.

Med frisläppande för konsumtion avses enligt 8 punkten sådant frisläppande för konsumtion som avses i 8 § i punktskattelagen, bl.a. punktskattepliktiga produkters avvikelser från ett uppskovsförfarande samt tillverkning eller bearbetning av punktskattepliktiga produkter utanför ramen för ett uppskovsförfarande.

Med verksamhetsutövare avses enligt 9 punkten en juridisk eller fysisk person som producerar, framställer, importerar, frisläpper för konsumtion eller använder råvaror, biodrivmedel eller flytande biobränslen, eller bränslen som innehåller sådana, eller en juridisk eller fysisk person som har den faktiska bestämmanderätten över verksamheten och på vilken lagen tillämpas enligt 2 §. Som verksamhetsutövare räknas bl.a. en distributör enligt lagen om distributionsskyldighet, den som är skyldig att betala punktskatt enligt bestämmelserna om biodrivmedel och flytande biobränslen i lagen om skatt på bränslen samt en verksamhetsutövare enligt lagen om utsläppshandel som i en anläggning som omfattas av lagens tillämpningsområde använder flytande biobränslen och i sin utsläppsrapport uppger noll som emissionsfaktor. Det föreslås att verksamhetsutövaren också kan vara statsunderstöddstagaren enligt 2 § 2 mom.

Med hållbarhetskriterier avses enligt 10 punkten de krav som ställs på biodrivmedel och flytande biobränslen enligt 6—10 §.

2 kap. Hållbarhetskriterier

5 §. Tillämpning av hållbarhetskriterierna. I paragrafen föreslås en allmän bestämmelse om tillämpningen av hållbarhetskriterierna på biodrivmedel och flytande biobränslen. Närmare bestämmelser om hållbarhetskriterierna föreslås ingå i 6—10 §. På partier med biodrivmedel, flytande biobränslen eller råvaror tillämpas i enlighet med artikel 17.8 i RES-direktivet inte några andra hållbarhetskriterier än de som anges i 6—10 §.

Paragrafen motsvarar artikel 17.1 och 17.6 i RES-direktivet. Hållbarhetskriterierna enligt 6—9 § tillämpas oberoende av om råvaran är producerad inom Europeiska unionen eller utanför den. På bedömningen av hållbarheten hos biodrivmedel och flytande biobränslen som framställts av avfall eller rester från bearbetning tillämpas dock endast hållbarhetskriteriet för minskade växthusgasutsläpp enligt 6 §. Dessutom ska hållbarhetskriteriet enligt 10 § för jordbruksråvaror tillämpas på jordbruksråvaror som odlats inom Europeiska unionen.

Definitionerna på avfall och restprodukt från bearbetning föreslås ingå i 4 §. Om det inte är fråga om restprodukter från bearbetning, utan om restprodukter som direkt härrör från jordbruk, vattenbruk, fiske eller skogsbruk, tillämpas även de övriga i 7—10 § föreskrivna hållbarhetskriterierna. På biodrivmedel och flytande biobränslen som producerats av restprodukter från bearbetning som härrör från de nämnda produktionsbranscherna tillämpas däremot endast hållbarhetskriteriet enligt 6 §. Detta konstateras också i meddelandet om genomförandet av ett hållbarhetssystem.

6 §. Minskning av växthusgasutsläpp. I paragrafen föreslås det bestämmelser om hållbarhetskriteriet för minskade växthusgasutsläpp, och genom den genomförs artikel 17.2 i RES-direktivet på lagnivå.

Enligt paragrafen ska växthusgasutsläppen under biodrivmedlets eller det flytande biobränslets livscykel i förhållande till växthus-

gasutsläppen vid användning av likvärdiga fossila bränslen vara minst 35 procent mindre. Kravet när det gäller minskning av växthusgasutsläpp skärps till 50 procent från den 1 januari 2017 och ytterligare till 60 procent från den 1 januari 2018. Kravet på 60 procent ska dock tillämpas endast om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet ingår i ett parti som producerats i en anläggning som tagits i drift den 1 januari 2017 eller därefter. I begreppet anläggning ingår enligt meddelandet om genomförandet av ett hållbarhetssystem alla bearbetningsanläggningar som används i produktionsprocessen.

Minskningen av växthusgasutsläppet kan beräknas antingen genom att man använder faktiska värden, som verksamhetsutövaren själv räknar ut, eller genom att man använder normalvärden enligt bilaga V till RES-direktivet. För användningen av dessa normalvärden gäller vissa begränsningar.

I artikel 19.1 och 19.3 i RES-direktivet föreskrivs om situationer då verksamhetsutövaren kan använda normalvärden för att visa att hållbarhetskriteriet för minskade växthusgasutsläpp uppfylls. Delarna A, B, D och E i bilaga V innehåller normalvärden för produktionsprocessen för biodrivmedel och flytande biobränslen. Enligt meddelandet från kommissionen om frivilliga system och normalvärden i EU:s hållbarhetssystem för biodrivmedel och flytande biobränslen (2010/C 160/01), nedan *meddelandet om frivilliga system och normalvärden*, har kommissionen för avsikt att uppdatera normalvärdena vartannat år och vid behov även däremellan. Bilaga I till meddelandet om genomförandet av ett hållbarhetssystem innehåller riktlinjer om användningen av normalvärden samt kombinationer av disaggregerade normalvärden och faktiska värden.

När det gäller biodrivmedel som framställts av jordbruksprodukter i Finland kan man inte använda normalvärdena för biodrivmedel i del A i bilaga V till RES-direktivet och inte heller de disaggregerade normalvärdena för odling i del D, eftersom nivån för växthusgasutsläpp från odling är högre än normalvärdena i direktivet på grund av att skördenivån är lägre. Finland har lämnat värdena för växthusgasutsläpp från odlingen av raps och

vete till Europeiska kommissionen, och värdena överskrider normalvärdena. Det är dock möjligt att använda dem som råvara för hållbart framställda biodrivmedel eller flytande biobränslen, om den faktiska minskningen av växthusgasutsläppen från hela produktionskedjan överensstämmer med 6 §. Växthusgasutsläppen från odling i Finland kan också förändras bland annat då odlingstekniken och de genomsnittliga skördenivåerna förändras.

Bilaga V till RES-direktivet innehåller inte några normalvärden för korn eller rybs. Korn och rybs bedöms ha potential som råvara för biodrivmedel och flytande biobränsle i Finland.

I delarna A och B i bilaga V till RES-direktivet föreskrivs också om typiska värden för växthusgasutsläpp från biodrivmedel. De typiska värdena är inte avsedda att användas av verksamhetsutövare, utan medlemsstaterna kan använda dem i den rapport som avses i artikel 22 i RES-direktivet.

Enligt artikel 19.1 i RES-direktivet får faktiska värden för minskningen av växthusgasutsläppen alltid användas, oberoende av om det fastställts ett normalvärde för biodrivmedlet eller det flytande biobränslet i fråga. Del C i bilaga V till RES-direktivet innehåller metoder för beräkning av det faktiska värdet. Bilaga II till meddelandet om genomförandet av ett hållbarhetssystem innehåller ytterligare information om metoder för att beräkna växthusgaspåverkan. Enligt meddelandet verkar det inte vara nödvändigt att inkludera beräkningsvärden som kommer att ha liten eller ingen påverkan på resultatet. Som exempel nämns kemikalier som endast används i små mängder vid bearbetningen.

Enligt del C punkt 6 i bilaga V till RES-direktivet är det tillåtet att vid uppskattning av utsläppen från odling i stället för faktiska värden använda medelvärden från vissa geografiska områden. Det är också möjligt att utarbeta nationella förteckningar över sådana medelvärden. Medelvärdena kan också inkluderas i verksamhetsutövarens hållbarhetssystem. Enligt del C punkt 18 i bilaga V till RES-direktivet ska avfall och skörderester (t.ex. halm, bagass, skal, majscolvar och nötskal) och andra bearbetningsrester (t.ex. glycerin som inte är raffinerat) anses ha värdet

noll när det gäller växthusgasutsläppen över en livscykel, fram till dess att dessa material samlas in.

I kommissionens beslut om riktlinjer för beräkning av kollager i mark enligt bilaga V till direktiv 2009/28/EG (2010/335/EU) fastställs riktlinjer för bland annat konsekvent redovisning av kollager i mark och beräkning av kollager. Dessutom har det i september 2010 på beställning av Europeiska kommissionen färdigställts ett kommenterat exempel på beräkning av växthusgasutsläpp och ett kommenterat exempel på beräkning av kollager på land (bägge ECOFYS).

Det föreslås att närmare bestämmelser om minskning av växthusgasutsläpp utfärdas med stöd av bemyndigandet i 11 § genom förordning av statsrådet, vilken föreslås innehålla de kompletterande bestämmelser som genomförandet av artikel 19.1 och 19.3 i och bilaga V till RES-direktivet förutsätter.

7 §. *Biologisk mångfald.* I paragrafen föreslås det bestämmelser om hållbarhetskriteriet för biologisk mångfald, och genom den genomförs artikel 17.3 i RES-direktivet på lagnivå. Det avgörande är vilken markanvändning som funnits på området i januari 2008, nedan *jämförelsetidpunkten*, eller senare. I RES-direktivet har inte någon viss dag i januari 2008 specificerats.

Enligt paragrafen får vid framställningen av biodrivmedel eller flytande biobränsle inte användas råvara som producerats på mark som vid jämförelsetidpunkten eller senare haft stor biologisk mångfald. Som sådan mark betraktas naturskog och annan trädbevuxen mark enligt artikel 17.3 a i RES-direktivet, naturskyddsområden enligt artikel 17.3 b och gräsmark med stor biologisk mångfald enligt artikel 17.3 c.

I 1 punkten föreslås bestämmelser om sådan naturskog och annan trädbevuxen mark som avses i artikel 17.3 a i RES-direktivet och där det inte finns några klart synliga tecken på mänsklig verksamhet och där de ekologiska processerna inte störts i betydande utsträckning. Vid bedömningen av om marken ska betraktas som naturskog enligt hållbarhetskriteriet för biologisk mångfald kan man som hjälp vid tolkningen använda sig av den definition av naturskog som

nämns i skäl 69 i RES-direktivets ingress och som FN:s organisation för livsmedel och jordbruk (FAO) använder i sin globala bedömning av skogsresurserna. Enligt FAO:s arbetsdokument om viktiga särdrag för naturskogar som avses i definitionen kännetecknas naturskogar av skogens naturliga dynamik med avseende på trädartsammansättningen, förekomst av död ved och naturlig åldersstruktur och naturlig föryngring. De bör också vara tillräckligt vidsträckta för att särdragen ska kunna bevaras, och de bör inte ha påverkats av mänsklig verksamhet i någon betydande utsträckning eller en tillräckligt lång tid ska ha förflutit sedan de påverkades av mänsklig verksamhet. Enligt skäl 69 i direktivets ingress bör vissa andra skogar där den mänskliga inverkan är liten jämföras med dessa naturskogar. Däremot bör t.ex. modifierad naturlig skog, halvnaturlig skog och planterad skog inte betraktas som naturskog.

I 2 punkten föreslås bestämmelser om ett sådant naturskyddsområde som avses i artikel 17.3 b i RES-direktivet. De förfaranden genom vilka ett område utses för naturskyddssyften skiljer sig mellan olika länder. Sådana naturskyddsområden som uppfyller hållbarhetskriteriet för biologisk mångfald i Finland är främst de naturskyddsområden som inrättats med stöd av naturvårdslagen (1096/1996) eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den. Med stöd av artikel 17.3 b ii i RES-direktivet har Europeiska kommissionen befogenhet att erkänna vissa naturskyddsområden som ingår i internationella avtal eller i förteckningar som utarbetats av mellanstatliga organisationer eller av Internationella naturskyddsunionen som sådana områden som avses i artikel 17.3 b i RES-direktivet. Än så länge har kommissionen inte fattat några sådana beslut.

I 2 punkten föreslås bestämmelser om ett sådant undantag som avses i artikel 17.3 b i RES-direktivet. Produktion av råvaror tillåts dock på naturskyddsområden som avses i artikel 17.3 b, om det finns belägg för att produktionen av dem inte påverkar områdets naturskyddssyften.

I 3 punkten föreslås bestämmelser om sådan gräsmark med stor biologisk mångfald

som avses i artikel 17.3 c i RES-direktivet. Som exempel på gräsmark med stor biologisk mångfald nämns i skäl 69 i direktivets ingress savanner med stor biologisk mångfald, stäpper, områden med buskvegetation och prärier. Europeiska kommissionen har för avsikt att utfärda närmare anvisningar om tolkningen av gräsmarker. Hållbarhetskriteriet gäller enligt artikel 17.3 c i RES-direktivet gräsmark med stor biologisk mångfald, oberoende av om de är naturliga. En gräsmark anses dock inte ha stor biologisk mångfald om den är en icke naturlig gräsmark och det finns belägg för att insamlande av råvaran är nödvändig för att bevara markens status som gräsmark. I Finland är gräsmarker med stor biologisk mångfald icke naturliga och kräver t.ex. slåtter eller bete för att de ska förbli gräsmarker med stor biologisk mångfald.

Det föreslås att bestämmelser om hållbarhetskriteriet för biologisk mångfald ska utfärdas med stöd av bemyndigandet i 11 § genom förordning av statsrådet, vilken föreslås innehålla de kompletterande bestämmelser som det nationella genomförandet av artikel 17.3 i RES-direktivet förutsätter.

8 §. Ändrad markanvändning. I paragrafen föreslås bestämmelser om hållbarhetskriteriet för ändrad markanvändning, och genom den genomförs artikel 17.4 i RES-direktivet på lagnivå. Det avgörande är vilken markanvändning som funnits på området vid jämförelsetidpunkten och om den har ändrats efter jämförelsetidpunkten.

Enligt paragrafen får vid framställningen av biodrivmedel eller flytande biobränsle inte användas råvara som producerats på mark som vid jämförelsetidpunkten haft stora kollager, men inte längre har det. Mark med stora kollager är våtmarker enligt artikel 17.4 a i RES-direktivet, kontinuerligt beskogade områden (ett krontak som täcker mer än 30 procent) enligt artikel 17.4 b och områden vars krontak täcker mellan 10 och 30 procent enligt artikel 17.4 c.

I 1 punkten föreslås bestämmelser om sådana våtmarker som avses i artikel 17.4 a i RES-direktivet. Enligt artikel 17.4 a i RES-direktivet är våtmarker sådan mark som under hela året, eller en betydande del av året, är täckt eller genomdränkt av vatten. Enligt

skäl 73 i RES-direktivets ingress ska det vid tolkningen tas hänsyn till den i Ramsar 1971 ingångna konventionen om internationellt betydelsefulla kärr- och strandmarker som är tillhåll för vattenfåglar (FördrS 3/1976) och som förpliktar staterna att främja skyddet av internationellt betydelsefulla våtmarker och av vattenfåglar genom att inrätta natur-skyddsområden på våtmarker. Den sammanlagda arealen av Finlands 49 Ramsarområden är 785 780 hektar.

I 2 punkten föreslås bestämmelser om ett sådant kontinuerligt beskogat område som avses i artikel 17.4 b i RES-direktivet. Enligt artikel 17.4 b i RES-direktivet är kontinuerligt beskogade områden mark som omfattar mer än en hektar med träd som är högre än fem meter och ett krontak som täcker mer än 30 procent av ytan, eller med befintliga träd som kan uppnå dessa värden. Definitionen inkluderar inte mark som huvudsakligen används som jordbruksmark och inte heller tätorter. Med mark som huvudsakligen används som jordbruksmark avses enligt meddelandet om genomförandet av ett hållbarhetssystem i detta sammanhang trädbestånd i jordbruksproduktionssystem, som planteringar av fruktträd och oljepalmer och skogsjordbruks-system där grödor odlas under trädskärm.

I 3 punkten föreslås bestämmelser om sådan skog som avses i artikel 17.4 c i RES-direktivet och vars krontak täcker mellan 10 och 30 procent av ytan. Enligt artikel 17.4 c i RES-direktivet gäller hållbarhetskriteriet för ändrad markanvändning också mark som omfattar mer än en hektar med träd som är högre än fem meter och ett krontak som täcker mellan 10 och 30 procent av ytan, eller med befintliga träd som kan uppnå dessa värden. I 3 punkten föreskrivs också om ett sådant undantag som avses i artikel 17.4 c i RES-direktivet. Produktion av råvaror tillåts dock på områden som avses i artikel 17.4 c i RES-direktivet om det kan visas att en minskning av växthusgasutsläppen i enlighet med 6 § kan genomföras trots de förändringar i kollagret som den ändrade markanvändningsformen ger upphov till. I så fall ska den metod som anges i del C i bilaga V till RES-direktivet tillämpas.

Med tanke på tillämpningen av det hållbarhetskriterium som avses i paragrafen utgör det dock inget hinder att använda råvaror som producerats på mark som avses i 1—3 punkten för framställning av biodrivmedel eller flytande biobränslen, om markanvändningsformen på området inte har ändrats permanent efter jämförelsetidpunkten. Hållbarhetskriteriet för ändrad markanvändning tillämpas därför t.ex. inte på ett vid jämförelsetidpunkten kontinuerligt beskogat område, om områdets användningsändamål trots produktionen av råvaror inte ändras. Däremot uppfyller en råvara som producerats på mark som tidigare varit skog och efter jämförelsetidpunkten röjts till åker inte hållbarhetskriteriet för ändrad markanvändning. Till denna del baserar sig regleringen på artikel 17.4 andra stycket i RES-direktivet.

Det föreslås att närmare bestämmelser om hållbarhetskriteriet för ändrad markanvändning utfärdas med stöd av bemyndigandet i 11 § genom förordning av statsrådet, vilken föreslås innehålla de kompletterande bestämmelser som det nationella genomförandet av artikel 17.4 i RES-direktivet förutsätter.

9 §. Dränering av torvmarker. I paragrafen föreslås bestämmelser om hållbarhetskriteriet för dränering av torvmarker, och genom den genomförs artikel 17.5 i RES-direktivet på lagnivå. Det avgörande är dräneringssituationen vid jämförelsetidpunkten.

Enligt paragrafen får råvaran inte komma från torvmark som tidigare varit odikad och som dränerats efter jämförelsetidpunkten.

Enligt meddelandet om genomförandet av ett hållbarhetssystem hindrar inte hållbarhetskriteriet för dränering av torvmarker att råvara för biodrivmedel eller flytande biobränsle produceras på torvmark som var fullständigt dränerad vid jämförelsetidpunkten, eller på torvmark där det inte har gjorts någon dränering sedan jämförelsetidpunkten. Enligt meddelandet uppfyller produktionen av råvara inte hållbarhetskriteriet för dränering av torvmarker, om produktionsområdet vid jämförelsetidpunkten utgörs av delvis dikad torvmark, som därefter dikas fullständigt.

Det föreslås att närmare bestämmelser om hållbarhetskriteriet för dränering av torvmarker utfärdas med stöd av bemyndigandet i 11 § genom förordning av statsrådet, vilken föreslås innehålla de kompletterande bestämmelser som det nationella genomförandet av artikel 17.5 i RES-direktivet förutsätter.

10 §. Jordbruksråvaror. I paragrafen föreslås bestämmelser om hållbarhetskriteriet för jordbruksråvaror som används för framställningen av biodrivmedel och flytande biobränslen, och genom den genomförs artikel 17.6 i RES-direktivet på lagnivå. Det föreslås att hållbarhetskriteriet för jordbruksråvaror ska tillämpas på jordbruksråvaror som odlats inom Europeiska unionen, och i 5 § finns en precisering av tillämpningsområdet. EU har som mål att främja att kraven iakttas i tredje länder genom multilaterala och bilaterala avtal och genom frivilliga nationella och internationella system.

Vid odling av råvaror för biodrivmedel och flytande biobränsle inom unionen krävs det enligt artikel 17.6 i RES-direktivet för att hållbarhetskriteriet ska vara uppfyllt att hänsyn tas till kraven och normerna i de bestämmelser som avses under rubriken Miljö i del A och i punkt 9 i bilaga II till rådets förordning (EG) nr 73/2009 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd för jordbrukare inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare (nedan *EG:s förordning om jordbruksstöd*) samt de minimikrav för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden som anges i artikel 6.1 i den förordningen. I artikel 2 i EG:s förordning om jordbruksstöd definieras direktstöd, med vilket avses ett stöd som beviljas direkt till jordbrukare enligt ett stödsystem som förtecknas i bilaga I till förordningen, samt jordbruksverksamhet, med vilket avses bl.a. produktion, uppfödning eller odling av jordbruksprodukter eller verksamhet för att bevara god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden, samt jordbruksareal, med vilket avses den totala areal som upptas av åkermark, permanent betesmark eller permanenta grödor.

Följande krav och normer som fastställs i punkt A i bilaga II till EG:s förordning om jordbruksstöd bör således tillämpas:

1) artiklarna 3.1, 3.2 b, 4.1, 4.2 och 4.4 samt artikel 5 a, b och d i rådets direktiv 79/409/EEG om bevarande av vilda fåglar, som genomförts nationellt genom naturvårdslagen (1096/1996) och jaktlagen,

2) artiklarna 4 och 5 i rådets direktiv 80/68/EEG om skydd för grundvatten mot förorening genom vissa farliga ämnen, som har genomförts nationellt genom statsrådet förordning om ämnen som är farliga och skadliga för vattenmiljön (1022/2006),

3) artikel 3 i rådets direktiv 86/278/EEG om skyddet för miljön, särskilt marken, när avloppsslam används i jordbruket, som har genomförts nationellt genom lagen om gödsselfabrikat (539/2006), statsrådets beslut om användning av slam från reningsverk inom jordbruket (282/1994) och jord- och skogsbruksministeriets förordning om gödsselfabrikat (12/2007),

4) artiklarna 4 och 5 i rådets direktiv 91/676/EEG om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket, som har genomförts nationellt genom statsrådet förordning om begränsning av utsläpp i vattnen av nitrater från jordbruket (931/2000),

5) artiklarna 6 och 13.1 a i rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, som har genomförts nationellt genom naturvårdslagen.

När det gäller krav på växtskyddsmedel ska med stöd av punkt 9 i bilaga II till EG:s förordning om jordbruksstöd också artikel 55 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG tillämpas.

De minimikrav för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden som avses i artikel 6.1 i EG:s förordning om jordbruksstöd har genomförts nationellt genom jord- och skogsbruksministeriets förordning om minimikrav för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden som anknyter till tvärvillkoren (189/2009).

Enligt artikel 22.1 i EG:s förordning om jordbruksstöd ska medlemsstaterna utföra

kontroller på plats för att kontrollera om jordbrukarna uppfyller de skyldigheter som anges i kapitel 1 i förordningen. Enligt meddelandet om genomförandet av ett hållbarhetssystem ska medlemsstaterna om det finns sådana jordbrukare på deras territorium som levererar råvaror för biodrivmedel eller flytande biobränsle, men som inte omfattas av kontrollsystemen, inkludera dem i kontrollsystemen. Grunden för detta är att kontroll av överensstämmelse med hållbarhetskriteriet för jordbruksråvaror inte tas upp i RES-direktivet. Om ett kontrollsystem visar att råvaran inte överensstämmer med hållbarhetskriteriet för jordbruksråvaror, ska medlemsstaten enligt meddelandet om genomförandet av ett hållbarhetssystem beakta detta bl.a. vid tillämpningen av artikel 17 i RES-direktivet.

EG:s förordning om jordbruksstöd håller på att upphävas och avsikten är att ersätta den med nya förordningar.

I paragrafen hänvisas på allmän nivå till vissa centrala skötselkrav som jordbrukare som får Europeiska unionens direktstöd ska iaktta samt till krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden. Det föreslås att närmare bestämmelser om kraven i paragrafen utfärdas genom förordning av statsrådet, vilken föreslås innehålla de kompletterande bestämmelser som det nationella genomförandet av artikel 17.6 i RES-direktivet förutsätter.

11 §. Närmare bestämmelser om hållbarhetskriterier. Avsikten är att med stöd av statsrådets förordning utfärda närmare bestämmelser om 5—10 § i enlighet med vad som närmare redogörs för i motiveringen till respektive paragraf.

3 kap. **Visande av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda**

12 §. Krav som gäller verksamhetsutövers hållbarhetssystem. I artikel 18.3 i RES-direktivet förutsätts att medlemsstaterna har ett nationellt system enligt vilket verksamhetsutövarna kan visa att hållbarhetskriterierna för biodrivmedel och flytande biobränsle uppfylls. Finlands nationella system föreslås basera sig på ett system för kontroll av att verksamhetsutövaren iakttar hållbarhetskrite-

rierna (*verksamhetsutövers hållbarhetssystem*). Verksamhetsutövaren ska ha ett sådant system, om det inte visas att hållbarhetskriterierna är uppfyllda med stöd av ett frivilligt system som avses i 24 §.

I 4 § 9 punkten i förslaget definieras vad som avses med verksamhetsutövare. Enligt definitionen kan endast de på vilka lagen tillämpas enligt 2 § komma i fråga som verksamhetsutövare. Som verksamhetsutövare räknas t.ex. en drivmedelsdistributör som enligt lagen om distributionsskyldighet eller lagen om skatt på bränslen är skyldig att iaktta hållbarhetskriterierna och en verksamhetsutövare enligt lagen om utsläppshandel som i sin utsläppsrapport uppger noll som emissionsfaktor för flytande biobränslen som använts i energiproduktionen vid anläggningen.

De krav som gäller verksamhetsutövers hållbarhetssystem baserar sig på artiklarna 17 och 18 i RES-direktivet. Enligt 2 mom. ska verksamhetsutövers hållbarhetssystem innehålla de uppgifter som behövs med tanke på iakttagandet av hållbarhetskriterierna i 6—10 §. Enligt 3 mom. anges massbalans som krav. I 4 mom. föreslås bestämmelser om de krav som gäller de förfaranden och den massbalans som ska iakttagas i verksamhetsutövers hållbarhetssystem.

Verksamhetsutövers hållbarhetssystem ska enligt 2 mom. 1 punkten omfatta uppgifter för beräkning av den minskning av växthusgasutsläpp som användningen av partiet med biodrivmedel eller flytande biobränsle medför och uppgifter för att visa att partiet uppfyller hållbarhetskriteriet i 6 § eller uppgifter för beräkning av växthusgasutsläppen för råvarupartiet. För att hållbarhetskriteriet för minskade växthusgasutsläpp ska vara uppfyllt krävs det att växthusgasutsläppen under biodrivmedlets eller det flytande biobränslets livscykel i förhållande till växthusgasutsläppen vid användning av fossila bränslen är minst 35 procent mindre och från och med den 1 januari 2017 minst 50 procent mindre. Ett beslut om godkännande av verksamhetsutövers hållbarhetssystem bör vid behov ändras i enlighet med 17 §, om en anläggning för produktion av biodrivmedel och flytande biobränsle tas i drift den 1 januari 2017 eller därefter. I så fall ska det på basis

av uppgifterna i verksamhetsutövarens hållbarhetssystem kunna visas att minskningen av växthusgasutsläpp genom användningen av biodrivmedlet eller det flytande bibränslet är minst 60 procent.

Verksamhetsutövares hållbarhetssystem ska enligt 2 mom. 2 punkten även omfatta uppgifter med vilka man kan visa att råvarorna för biodrivmedlet eller det flytande bibränslet i fråga om sitt ursprung uppfyller hållbarhetskriterierna i 7—9 §. Utifrån uppgifterna ska det vara möjligt att visa att det vid produktionen av råvarorna har tagits hänsyn till hållbarhetskriteriet för biologisk mångfald enligt 7 §, hållbarhetskriteriet för ändrad markanvändning enligt 8 § och hållbarhetskriteriet för dränering av torvmarker enligt 9 § och att råvaror inte har skaffats från områden som är förbjudna enligt 7—9 §.

Verksamhetsutövares hållbarhetssystem ska innehålla de uppgifter som krävs endast till den del hållbarhetskriteriet är relevant med tanke på verksamhetsutövarens verksamhet. För bedömningen av det är leveranskedjorna för de råvaror som verksamhetsutövaren använder av stor betydelse. Om råvarorna är avfall eller restprodukter från bearbetning ska endast hållbarhetskriteriet i 6 § tillämpas med stöd av 5 §. Då är det på motsvarande sätt inte behövligt att i verksamhetsutövarens hållbarhetssystem inkludera uppgifter som ska visa att råvarorna för biodrivmedlet eller det flytande bibränslet i fråga om sitt ursprung uppfyller hållbarhetskriterierna i 7—9 §.

Enligt meddelandet om genomförandet av ett hållbarhetssystem kan uppfyllandet av hållbarhetskriterierna i 7—9 § visas på många olika sätt. I meddelandet nämns särskilt flygbilder, satellitbilder, kartor, uppgifter i markregister och markdatabaser (t.ex. det integrerade administrations- och kontrollsystemet (IACS) för EU:s gemensamma jordbrukspolitik) och undersökningar av anläggningarna. Enligt meddelandet kan bevisen vara ”positiva” eller ”negativa”. Uppfyllandet av kriteriet om naturskog kan exempelvis visas genom en flygbild av marken vid jämförelsetidpunkten, som visar att den är planterad med sockerrör (positiv), eller karta över alla naturskogar i regionen som visar att

det inte finns någon naturskog på marken vid jämförelsetidpunkten (negativ). Vid tillämpningen av hållbarhetskriterierna för biologisk mångfald, ändrad markanvändning och dränering av torvmarker spelar markanvändningen eller i fråga om torvmark dräneringssituationen vid jämförelsetidpunkten en stor roll. Även tidigare bevis får användas. Enligt verksamhetsutövares hållbarhetssystem kan man t.ex. visa att råvaran kommer från mark som användes som jordbruksmark tidigare än 2008. Detta kan vara tillräckligt för att visa att hållbarhetskriterierna i 7—9 § uppfylls delvis eller helt.

Med finansiering från Europeiska kommissionen har det i juni 2011 färdigställts anvisningar som gäller utredning av markanvändning och som riktar sig till verksamhetsutövare och kontrollörer (ECOFYS). Anvisningen innehåller en detaljerad analys av hur hållbarhetskriterierna i 7—9 § ska tillämpas i olika situationer. Även arbetet med en europeisk standardserie (prEN 16214) pågår. Standarden EN 16214-3 som hör till den är redan i kraft. Standardserien omfattar bland annat de principer och förfaranden som ska tillämpas då uppfyllandet av hållbarhetskriterierna i 7—9 § ska visas.

Bestämmelserna i 2 mom. 3 punkten gäller hållbarhetskriteriet i 10 § för jordbruksråvaror, vilket endast tillämpas på jordbruksråvaror som odlats inom Europeiska unionen. Verksamhetsutövaren ska ta reda på om produktionen av råvarorna omfattas av EU-medlemsstatens jordbrukstillsyn, och se till att det inom ramen för verksamhetsutövarens hållbarhetssystem är möjligt att få omedelbar information av den som producerar råvaran, om den behöriga tillsynsmyndigheten konstaterar brister i fråga om uppfyllandet av kraven i 10 §. Om det vid tillsynen framkommer brister i fråga om uppfyllandet av kraven i 10 §, ska det i verksamhetsutövarens hållbarhetssystem beskrivas vilka åtgärder som då vidtas. Om en jordbruksråvara som odlats inom Europeiska unionen ändå inte omfattas av EU-medlemsstatens jordbrukstillsyn, ska verksamhetsutövaren utreda på vilket sätt uppfyllandet av hållbarhetskriteriet i 10 § för råvaror för biodrivmedel och flytande bibränsle kan säkerställas.

Produktionskedjan för biodrivmedel och flytande biobränsle är vanligtvis lång med många länkar. Råvaran omvandlas ofta till en mellanprodukt och därefter till en slutprodukt. Det är beträffande slutprodukten som det ska visas att hållbarhetskraven uppfyllts. Detta förutsätter att en försäkran görs avseende de råvaror och/eller mellanprodukter som använts. Metoden enligt vilken uppgifter eller en försäkran angående en råvara eller mellanprodukt förknippas med försäkran angående en slutprodukt kallas spårbarhetskedja. Spårbarhetskedjan omfattar i normala fall alla steg från råvaruproduktion till det tillfälle då bränslena frisläpps för förbrukning. Den metod för spårbarhetskedjan som fastställs i artikel 18.1 i RES-direktivet är massbalansmetoden.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om krav som gäller massbalans. I verksamhetsutövarens hållbarhetssystem ska det ingå en massbalans. Verksamhetsutövaren ska i massbalansen beakta råvaror som han eller hon har för avsikt att använda samt vanliga variationer i sådana råvarupartier. I massbalansen ska bokföras alla uppgifter om avvikande egenskaper (*hållbarhetsegenskaper*) hos partier med biodrivmedel och flytande biobränslen eller råvarupartier som tas från eller tillförs blandningen och som kan påverka tillämpningen av hållbarhetskriterierna. Hållbarhetsegenskaperna hos och mängderna av de partier som tas från eller tillförs blandningen ska motsvara varandra. På motsvarande sätt kan ett sådant parti som avses i 2 mom. anses omfatta sådana råvarupartier eller partier med biodrivmedel eller flytande biobränsle som inte avviker från varandra i fråga om egenskaper som kan påverka tillämpningen av hållbarhetskriterierna. Till exempel kan sådana restprodukter från skogsbruk som har samma värden för växthusgasutsläpp och samma ursprung med tanke på tillämpningen av 7—10 § anses höra till samma parti.

I meddelandet om frivilliga system och normalvärden anges det att i det fall partier med olika eller inga hållbarhetsegenskaper blandas förblir de olika storlekarna och hållbarhetsegenskaperna för varje parti kopplade till blandningen. När partier med likadana

hållbarhetsegenskaper blandas behöver bara partiets storlek anpassas i motsvarande grad. Om värdena för växthusgasutsläpp är olika förblir de åtskilda och för dessa värden kan inte ett medeltal användas för att visa att hållbarhetskraven är uppfyllda. Om en blandning delas upp kan partier som skiljs från den kopplas till någon annan uppsättning hållbarhetsegenskaper (åtföljda av storlekar) så länge kombinationen av alla partier som skiljts från blandningen är av samma storlekar för varje uppsättning hållbarhetsegenskaper som ingick i blandningen. En blandning kan ha vilken form som helst där partierna normalt sett står i kontakt med varandra, t.ex. i en behållare eller i en bearbetnings- eller logistikanläggning. Enligt meddelandet kan hållbarhetsegenskaperna t.ex. innefatta underlag som visar att hållbarhetskriterier är uppfyllda, en beskrivning av de råvaror som använts, en förklaring om att de råvaror som använts uppfyller hållbarhetskriterierna och ett utsläppsvärde för växthusgaser. I meddelandet tas inte ställning till om det är möjligt att blanda råvarupartier som avviker från varandra endast med avseende på växthusgasutsläppen, om det i massbalansen för utsläpp antecknas det sämsta värdet. En sådan tolkning kan inte anses stå i strid med syftet med lagen, eftersom det med tanke på uppfyllandet av hållbarhetskriteriet för växthusgasutsläpp är tillräckligt om minskningen av växthusgasutsläppen ligger på minst den nivå som anges i 6 §.

Enligt meddelandet om frivilliga system och normalvärden kan massbalansen vara kontinuerlig över tiden. I sådana fall får det inte uppstå någon förlust, dvs. en situation där vid någon given tidpunkt mer hållbart material har tagits från än vad som har tillförts blandningen. Alternativt skulle balansen kunna uppnås över en lämplig tidsperiod och kontrolleras regelbundet. Enligt kommissionens rekommendation kan denna tidsperiod dock vara högst ett år. I båda fallen är det nödvändigt att det finns lämpliga arrangemang för att säkerställa att balansen bibehålls.

När det gäller verksamhetsutövares hållbarhetssystem krävs det enligt 4 mom. dessutom att de förfaranden som ska tillämpas

vid iakttagandet av hållbarhetskriterierna i 6—10 § och massbalansen är korrekta, tillförlitliga och skyddade mot bedrägerier. Kravet förutsätter bl.a. att den interna tillsynen över verksamhetsutövers hållbarhetssystem och sådan granskning av tillämpningen av hållbarhetssystemet som avses i 20 § har ordnats. Kravet baserar sig på artikel 18.3 i RES-direktivet.

Enligt meddelandet om frivilliga system och normalvärden ska verksamhetsutövers hållbarhetssystem vara ett kvalitetssystem som bygger på punkterna 2 och 5.2 i modul D1 (*kvalitetssäkring av produktionen*) i bilaga II till Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG. Punkt 2 gäller teknisk dokumentation och punkt 5.2 kvalitetssystem.

I enlighet med punkt 2 i modulen förutsätter verksamhetsutövers hållbarhetssystem teknisk dokumentation. Dokumentationen ska göra det möjligt att bedöma om produkten uppfyller de relevanta kraven och innehålla en adekvat analys och bedömning av riskerna. Dokumentationen ska innehålla de tillämpliga kraven och, i den mån det krävs för bedömningen, även en beskrivning av biodrivmedlets, det flytande biobränslets eller råvarans funktion.

I enlighet med punkt 5.2 i modulen ska verksamhetsutövers hållbarhetssystem vara ett kvalitetssystem som ska säkerställa att biodrivmedlet, det flytande biobränslet eller råvarorna uppfyller de tillämpliga hållbarhetskriterierna. Alla faktorer, krav och bestämmelser som verksamhetsutövaren tagit hänsyn till ska dokumenteras på ett systematiskt och överskådligt sätt i form av skriftliga riktlinjer, förfaringssätt och instruktioner. Dokumentationen av kvalitetssystemet ska möjliggöra en enhetlig tolkning av kvalitetsrelaterade program, planer, manualer och protokoll. Den ska särskilt omfatta en fullgod beskrivning av uppsatta kvalitetsmål samt ledningens organisatoriska struktur, ansvar och befogenheter när det gäller kvaliteten på biodrivmedel, flytande biobränslen eller råvaror; biodrivmedlets, det flytande biobränslets eller råvarans funktion samt metoderna,

processerna och de systematiska förfarandena för kvalitetskontroll och kvalitetssäkring; interna och av utomstående utförda undersökningar och provningar, och hur ofta de kommer att utföras; kvalitetsdokumenten; metoder för övervakning av att hållbarhetskriterierna uppfylls och att kvalitetssystemet fungerar väl.

I 5 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning. Avsikten är att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser särskilt om massbalansmetoden.

13 §. Ansökan om godkännande av verksamhetsutövers hållbarhetssystem. Verksamhetsutövaren ska enligt 1 mom. ansöka om godkännande av sitt hållbarhetssystem hos Energimarknadsverket.

Enligt 2 mom. ska ansökan innehålla de uppgifter om verksamhetsutövaren och hållbarhetssystemet som myndigheten behöver för sin prövning. Av central betydelse i detta sammanhang är de omständigheter som hänför sig till bedömningen av huruvida hållbarhetskriterierna i 6—10 § uppfylls till den del de är relevanta med tanke på verksamhetsutövers verksamhet i fråga om biodrivmedel, flytande biobränslen eller råvaror. Av central betydelse är också de uppgifter som gäller den massbalans som avses i 12 § 3 mom. samt en redogörelse för att de förfaranden som använts och massbalansen är korrekta, tillförlitliga och skyddade mot bedrägerier i enlighet med 12 § 4 mom. I redogörelsen ska också anges hur granskningen enligt 20 § och bevarandet av uppgifter enligt 25 § ska ordnas. Till ansökan ska det fogas ett utlåtande av den kontrollör som godkänts med stöd 27 § om hållbarhetssystemets överensstämmelse med kraven. I kontrollörens utlåtande ska ingå en bedömning av huruvida verksamhetsutövers hållbarhetssystem uppfyller kraven i 12 § och en redogörelse för de brister som upptäckts.

I 3 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning. Avsikten är att utfärda närmare bestämmelser framför allt om de uppgifter som ska ingå i ansökan och om de frågor som ska behandlas i kontrollörens utlåtande.

14 §. Beslut om godkännande. I 1 mom. föreslås att Energimarknadsverket ska fatta be-

slut om godkännande av verksamhetsutövares hållbarhetssystem. Ett godkännande förutsätter att det av ansökan framgår att förutsättningarna i 12 § och annanstans i denna lag är uppfyllda och att det enligt denna lag inte finns några hinder för att godkänna hållbarhetssystemet. Verksamhetsutövaren är i ansökan skyldig att visa att hållbarhetssystemet uppfyller förutsättningarna i 12 § och annanstans i denna lag. Kontrollörens utlåtande är av central betydelse med tanke på Energimarknadsverkets beslutsprövning. Om det i kontrollörens utlåtande framförs brister ska verksamhetsutövaren redogöra för hur bristerna har rättats till.

I 2 mom. bestäms om innehållet i beslutet om godkännande. Beslutet om godkännande ska innehålla identifierings- och kontaktuppgifter om verksamhetsutövaren samt andra behövliga uppgifter. I beslutet om godkännande ska enligt 1 punkten bestämmas om de åtgärder som ska vidtas för att säkerställa att hållbarhetssystemet är korrekt, tillförlitligt och skyddat mot bedrägeri, t.ex. preciseras de förfaranden som ska iakttas vid beräkning av växthusgasutsläpp, vid visande av att hållbarhetskriterierna i 7—10 § uppfylls eller vid tillämpning av massbalansmetoden. Om massbalansen enligt verksamhetsutövarens hållbarhetssystem inte är av kontinuerlig natur ska Energimarknadsverket ange en tidsperiod på högst ett år inom vilken balansen ska uppnås.

I beslutet om godkännande ska det enligt 2 mom. 2 punkten anges hur det ska säkerställas att verksamhetsutövaren tillämpar hållbarhetssystemet, t.ex. när kontrollören ska utföra granskning. Kontrollören ska enligt 20 § regelbundet och i enlighet med vad som närmare bestäms i beslutet om godkännande granska att verksamhetsutövarens hållbarhetssystem tillämpas i enlighet med beslutet. Energimarknadsverket ska överväga hur ofta granskning ska utföras bl.a. utgående från omfattningen av det geografiska område och den produktionskedja samt de hållbarhetskriterier som verksamhetsutövarens hållbarhetssystem inbegriper. Granskning kan behöva utföras oftare än en gång om året, om verksamhetsutövarens hållbarhetssystem är förknäat med större risk än genomsnittet. Om

massbalansen inte är av kontinuerlig natur, ska Energimarknadsverket bestämma hur det i enlighet med 2 mom. 1 punkten ska säkerställas att balansen uppnås inom en viss tid.

I godkännandebeslutet är det dessutom enligt 2 mom. 3 punkten möjligt att utfärda bestämmelser om andra faktorer som är nödvändiga med tanke på ett allmänt eller enskilt intresse och som hänför sig till att villkoren för beslutet ska uppfyllas, t.ex. om lämnande av information till Energimarknadsverket med tanke på tillsynen, om bevarande av uppgifter samt om samarbetet med intressentgrupper. I godkännandebeslutet kan Energimarknadsverket dessutom inkludera bestämmelser av informativ karaktär, t.ex. om tillämpningen av hållbarhetskriterierna.

15 §. Giltighetstiden för beslut om godkännande. Beslutet om godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem är i kraft fem år efter att beslutet vunnit laga kraft. Giltighetstiden är densamma som giltighetstiden för de beslut om godkännande av frivilliga nationella och internationella system som EU-kommissionen fattat i enlighet med artikel 18 i RES-direktivet. Enligt artikel 18.6 i RES-direktivet kan kommissionens beslut ha en giltighetsperiod på högst fem år.

Enligt 2 mom. kan giltighetstiden för ett beslut om godkännande förlängas med fem år i sänder. Det föreslås att en förutsättning för att giltighetstiden ska förlängas är att verksamhetsutövaren har fullgjort de skyldigheter som föreskrivs i denna lag och har följt bestämmelserna i beslutet om godkännande. Viktiga skyldigheter är bl.a. skyldigheten i 20 § som gäller granskning av att verksamhetsutövarens hållbarhetssystem tillämpas, anmälningsskyldigheten i 22 § och skyldigheten i 25 § att bevara uppgifter. Verksamhetsutövaren ska ansöka om att giltighetstiden för beslutet om godkännande förlängs i god tid innan giltighetstiden går ut, för att Energimarknadsverket ska hinna behandla ärendet.

16 §. Hur beslut om godkännande upphör att gälla. Ett beslut om godkännande upphör att gälla när giltighetstiden löper ut. Om giltighetstiden för beslutet om godkännande har förlängts med stöd av 15 § 2 mom. innan giltighetstiden löpt ut, förblir beslutet om god-

kännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem i kraft.

Med stöd av 1 mom. kan Energimarknadsverket besluta att ett beslut om godkännande upphör att gälla, om produktionen, framställningen, importen, frisläppandet för konsumtion eller användningen av biodrivmedel, flytande bibränslen eller råvaror, eller av bränslen som innehåller sådana, kontinuerligt har varit avbruten i minst ett år av orsaker som beror på verksamhetsutövaren, om inte verksamhetsutövarens hållbarhetssystem fortfarande behövs med hänsyn till ett sådant beslut om statsunderstöd som avses i 2 § 2 mom. När verksamheten har varit avbruten i minst ett år är det i praktiken sällan längre möjligt att i enlighet med 20 § granska att verksamhetsutövarens hållbarhetssystem tillämpas. Energimarknadsverket har dock prövningsrätt i ärendet, om verksamhetsutövaren trots avbrottet kan visa att hållbarhetssystemet uppfyller kraven i denna lag.

Enligt 2 mom. ska Energimarknadsverket besluta att beslutet om godkännande upphör att gälla, om verksamhetsutövaren ansöker om det. Om verksamhetsutövaren inte längre behöver hållbarhetssystemet, kan verksamhetsutövaren befrias från de skyldigheter som hänför sig till hållbarhetssystemet när beslutet om att godkännandebeslutet upphör att gälla har vunnit laga kraft.

17 §. Ändring av beslut om godkännande. I paragrafen föreslås bestämmelser om Energimarknadsverkets befogenhet att fatta beslut om ändring av ett beslut om godkännande och av en bestämmelse i det.

Energimarknadsverket kan med stöd av 1 mom. ändra en bestämmelse i ett beslut om godkännande av en verksamhetsutövares hållbarhetssystem, om det sker en sådan förändring i någon av grunderna för bestämmelsen som ska anses vara varaktig. Det kan t.ex. vara behövt att ändra en bestämmelse om det på grund av EU-kommissionens tolkning är behövt att justera de förfaranden som ska iakttas för att visa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda eller de förfaranden som ska iakttas vid tillämpningen av massbalansmetoden.

Enligt 2 mom. kan Energimarknadsverket på ansökan av verksamhetsutövaren ändra

beslutet om godkännande av hållbarhetssystemet, om det har skett en sådan förändring i hållbarhetssystemet som ska anses vara varaktig. En grund för att ändra beslutet om godkännande kan t.ex. vara att hållbarhetssystemet utvidgas regionalt eller till att omfatta nya råvaror, att förfarandena för att visa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda ändras eller att det sker en ändring i fråga om massbalansen. Verksamhetsutövaren ska till ansökan foga ett utlåtande av kontrollören om hållbarhetssystemets överensstämmelse med kraven till den del det behövs med anledning av de ändringar som gjorts.

I 2 mom. föreslås en hänvisning med stöd av vilken det på beslut om ändring av beslut om godkännande ska tillämpas vad som i 14 § föreskrivs om beslut om godkännande av verksamhetsutövares hållbarhetssystem.

Giltighetstiden för ett beslut som fattas med stöd av 1 och 2 mom. ska enligt 3 mom. överensstämma med giltighetstiden för det beslut om godkännande som meddelats med stöd av 14 §. Beslutet om godkännande är således i kraft fem år och ett beslut om ändring av beslutet om godkännande förlänger inte giltighetstiden för beslutet om godkännande.

18 §. Återkallelse av beslut om godkännande. I paragrafen föreslås bestämmelser om Energimarknadsverkets befogenhet att fatta beslut om återkallelse av beslutet om godkännande. Återkallelse förutsätter uppsåtligt eller oaksamt förfarande av verksamhetsutövaren.

Enligt 1 punkten ska Energimarknadsverket överväga att återkalla beslutet om godkännande, om ansökan eller någon bilaga till den innehåller felaktiga eller bristfälliga uppgifter som i väsentlig grad har påverkat beslutet eller i övrigt har påverkat prövningen av ansökan. De felaktiga eller bristfälliga uppgifter som främst kommer i fråga här gäller omständigheter som avses i 12 §.

Enligt 2 punkten ska Energimarknadsverket överväga att återkalla beslutet om godkännande, om verksamhetsutövarens hållbarhetssystem inte längre uppfyller kraven i 12 §. Det kan t.ex. vara fråga om en situation där massbalansen inte längre uppfyller kravet i 12 § 3 eller 4 mom.

Enligt 2 punkten ska Energimarknadsverket också överväga att återkalla beslutet om godkännande, om verksamhetsutövaren på ett väsentligt sätt har försummat eller överträtt en skyldighet eller en begränsning enligt denna lag eller en bestämmelse i beslutet om godkännande. Viktiga skyldigheter är skyldigheten i 20 § som gäller granskning av att verksamhetsutövarens hållbarhetssystem tillämpas, verksamhetsutövarens anmälnings-skyldighet i 22 §, skyldigheten i 25 § som gäller bevarande av uppgifter, skyldigheten i 32 § att lämna uppgifter och skyldigheten i 34 § som gäller myndighetsinspektioner. Om verksamhetsutövaren försummar de begränsningar som gäller utfärdande av hållbarhetsintyg i 23 § (t.ex. utfärdar ett hållbarhetsintyg trots att han eller hon på ett väsentligt sätt har försummat eller överträtt bestämmelserna i beslutet om godkännande) kan det också bli aktuellt att återkalla beslutet om godkännande.

Energimarknadsverket kan dock inte i de situationer som avses i 2 punkten direkt återkalla beslutet om godkännande. Ett återkallande av beslutet förutsätter att verksamhetsutövaren inte har vidtagit korrigerande åtgärder trots de anmärkningar och varningar som Energimarknadsverket har gett verksamhetsutövaren.

I paragrafen har verksamhetsutövarens rättsskydd beaktats. För att säkerställa regleringens proportionalitet har möjligheterna att återkalla beslut om godkännande bundits till allvarliga eller väsentliga förseelser och försummelser och till att eventuella anmärkningar eller varningar till verksamhetsutövaren inte har lett till att bristerna, förseelserna eller försummelserna har rättats till.

19 §. Överföring av beslut om godkännande. Verksamhetsutövaren kan överföra den verksamhet enligt 4 § 9 punkten som gäller biodrivmedel, flytande biobränsle eller råvaror (t.ex. framställning, import eller frisläpande för konsumtion) på en ny verksamhetsutövare. Då ska godkännandena av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem kunna överföras.

Enligt 1 mom. ska Energimarknadsverket på anmälan överföra beslutet om godkännande på den nya verksamhetsutövaren. En för-

utsättning är att verksamhetsutövarens hållbarhetssystem i dess helhet överförs på den nya verksamhetsutövaren. Vid överföring ska verksamhetsutövaren skriftligt underrätta Energimarknadsverket om att hållbarhetssystemet har överförts och lämna identifierings- och kontaktuppgifter om övertagaren och andra nödvändiga uppgifter samt övertagarens samtycke till överföringen.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om när skyldigheterna och rättigheterna överförs. Övertagaren ska svara för verksamhetsutövarens skyldigheter enligt denna lag efter att ha fått besked om att beslutet om godkännande har överförts. Övertagaren ska bl.a. svara för granskningen i enlighet med 20 § av att verksamhetsutövarens hållbarhetssystem tillämpas, för anmälan till Energimarknadsverket i enlighet med 22 § och för bevarande av uppgifter i enlighet med 25 § efter att ha fått besked om att beslutet om godkännande har överförts. På motsvarande sätt ska mottagaren ha rätt att utfärda hållbarhetsintyg med stöd av 23 § efter att ha fått besked om att beslutet om godkännande har överförts.

Enligt 3 mom. föreslås att Energimarknadsverket i samband med beslutet om att överföra beslutet om godkännande ska se över beslutet när det gäller de omständigheter som avses i 14 § 2 mom. Överföring av import eller framställning av biodrivmedel, flytande biobränsle eller råvaror eller annan verksamhet som hänför sig till dessa samt av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem på en ny verksamhetsutövare kan t.ex. kräva att en sådan granskning som avses i 20 § åtminstone till en början görs oftare. Bestämmelsen kan behövas också i fråga om bevarande av uppgifter i enlighet med 25 § till den del det är fråga om bevarande av material som insamlats före överföringen.

I 4 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning. Det föreslås att närmare bestämmelser får utfärdas särskilt om de uppgifter som Energimarknadsverket ska underättas om när det gäller överföring.

20 §. Granskning av att verksamhetsutövarens hållbarhetssystem tillämpas. I paragrafen föreslås bestämmelser om en sådan oberoende granskning som avses i artikel 18.3 i RES-direktivet.

Enligt 1 mom. ska verksamhetsutövaren ge en kontrollör som godkänts med stöd av 27 § i uppdrag att granska att verksamhetsutövarens hållbarhetssystem tillämpas i enlighet med beslutet om godkännande. Det kan vara fråga om samma kontrollör som för en ansökan om godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem lämnat utlåtande enligt 13 § om att hållbarhetssystem överensstämmer med kraven. Kontrollören ska regelbundet granska verksamhetsutövarens hållbarhetssystem. I beslutet om godkännande ska det anges närmare hur ofta granskning ska utföras. Verksamhetsutövarens hållbarhetssystem kan avvika betydligt från varandra, så tiden mellan granskningarna ska prövas från fall till fall. Allmänt taget kan man dock anta att det är skäl att utföra granskning varje år.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om de krav som ska ställas på granskningen. Granskningen ska vara systematisk och tillräckligt omfattande. Vid granskningen ska det fastställas att inga nämndvärda avvikelser från hållbarhetssystemet förekommer. Utifrån granskningen ska kontrollören få tillräcklig visshet om att verksamhetsutövarens hållbarhetssystem tillämpas i enlighet med beslutet om godkännande. Kontrollörens granskning omfattar inte bara granskning av enskilda avvikelser, utan också av att hållbarhetssystemet i dess helhet tillämpas i enlighet med beslutet om godkännande.

Enligt meddelandet om frivilliga system och normalvärden bör det genom det frivilliga systemet utföras regelbundna retroaktiva granskningar, åtminstone varje år, av ett urval av de försäkringar som gjorts inom ramen för systemet. Motsvarande krav i fråga om verksamhetsutövarens hållbarhetssystem ingår i 1 mom. Enligt meddelandet är det kontrollörerna som är ansvariga för att bestämma hur stort urval som krävs för att tillräcklig säkerhet ska kunna uppnås för utfärdande av ett kontrollutlåtande. Motsvarande krav på granskningens omfattning ingår i 2 mom. I meddelandet krävs att granskningarna planeras och genomförs på ett korrekt sätt. På motsvarande sätt ska kontrollören bl.a. för verksamhetsutövarens hållbarhetssystem upprätta en plan som omfattar riskanalysen

och omfattningen och komplexiteten hos verksamhetsutövarens verksamhet, och som definierar de provtagningsmetoder som ska användas. Kontrollören ska utföra granskningen i enlighet med planen och vid behov skaffa ytterligare bevis.

I 3 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning. Avsikten är att det vid behov utfärdas närmare bestämmelser särskilt om den plan som gäller granskningen och om utförandet av granskning.

21 §. Granskningsrapport. I paragrafen föreslås bestämmelser om en rapport (*granskningsrapport*) över granskningar som gjorts enligt 20 §. Enligt meddelandet om frivilliga system och normalvärden krävs det att granskningar ska avrapporteras på ett korrekt sätt. Paragrafen föreslås innehålla ett motsvarande krav för granskningar av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem.

Enligt 1 mom. ska kontrollören sammanställa en granskningsrapport samt datera och underteckna den.

Enligt 2 mom. ska granskningsrapporten innehålla de specificerande uppgifter som behövs om det hållbarhetssystem som är föremål för granskning. I granskningsrapporten ska det redogöras för granskningens förlopp för att det ska vara möjligt att bedöma hur systematisk och omfattande granskningen varit. Granskningsrapporten ska också innehålla uppgifter om konstaterade avvikelser i tillämpningen av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem, utvecklingsbehov när det gäller hållbarhetssystemet eller tillämpningen av det samt andra omständigheter som är betydelsefulla vid bedömningen av om verksamhetsutövarens hållbarhetssystem tillämpas i enlighet med beslutet om godkännande. Granskningsrapporten ska innehålla kontrollörens verifiering av att verksamhetsutövaren tillämpar hållbarhetssystemet i enlighet med beslutet om godkännande. De avvikelser som kontrollören upptäcker ska inte utgöra något hinder för verifieringen av att verksamhetsutövarens hållbarhetssystem tillämpas i enlighet med beslutet om godkännande, om inte avvikelserna med tanke på helheten är betydande eller verksamhetsutövaren inte har rätat till de konstaterade bristerna på ett korrekt sätt. Granskningsrapporten ska också inne-

hålla kontrollörens utlåtande om de korrigerande åtgärder som behövs, genom vilka t.ex. spårbarheten för partier med biodrivmedel, flytande biobränsle eller råvaror med tanke på uppfyllandet av hållbarhetskriterierna kan förbättras.

I 3 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning. Avsikten är att det vid behov utfärdas närmare bestämmelser särskilt om de frågor som granskningsrapporten ska omfatta och om kontrollörens verifiering.

22 §. Verksamhetsutövarens anmälningsskyldighet. Det föreslås att verksamhetsutövaren utan dröjsmål ska underrätta Energimarknadsverket om sådana situationer som avses i 1 mom. 1—4 punkten. Situationerna är av central betydelse med tanke på tillsynen över verksamhetsutövarens hållbarhetssystem.

Enligt 1 mom. 1 punkten gäller anmälningsskyldigheten varaktiga förändringar i förutsättningarna för godkännande av hållbarhetssystemet eller i grunderna för en bestämmelse i beslutet om godkännande. Sådana varaktiga förändringar hänför sig t.ex. till råvaran eller dess ursprung, råvaruproducenterna, beräkningen av växthusgasutsläpp eller av minskningen av växthusgasutsläpp eller till massbalansen. Förändringarna kan förutsätta en ändring i enlighet med 17 § av beslutet om godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem.

Enligt 1 mom. 2 punkten ska verksamhetsutövaren anmäla sådana de korrigerande åtgärder som krävs enligt kontrollörens utlåtande i granskningsrapporten. Energimarknadsverket ska bedöma om verket i samband med detta med stöd av 32 § behöver begära närmare uppgifter av verksamhetsutövaren eller med stöd av 34 § göra en inspektion riktad mot verksamhetsutövaren. Om det i utlåtandet inte framförs några korrigerande åtgärder behöver inte Energimarknadsverket underrättas om innehållet i det. Det finns inte heller någon allmän skyldighet att tillhandahålla Energimarknadsverket granskningsrapporten. I fråga om de partier med biodrivmedel och flytande biobränsle som har frisläppts för konsumtion ska dock enligt 31 § en rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna

sammanställas, till vilken ska fogas en kopia av granskningsrapporten.

Enligt 1 mom. 3 punkten gäller anmälningsskyldigheten väsentliga ändringar som gäller verksamhetsutövaren eller verksamhetsutövarens organisation. En sådan ändring kan förutsätta en ändring i enlighet med 17 § av beslutet om godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem, om ändringen är betydande med tanke på t.ex. tillförlitligheten hos hållbarhetssystemet.

Enligt 1 mom. 4 punkten ska verksamhetsutövaren göra en anmälan om avbrott som pågår längre än ett år i produktionen, framställningen, importen, frisläppandet för konsumtion eller användningen av biodrivmedel, flytande biobränslen eller råvaror, eller bränslen som innehåller sådana. När verksamheten har varit avbruten längre än ett år är det i praktiken sällan längre möjligt att i enlighet med 20 § granska att verksamhetsutövarens hållbarhetssystem tillämpas. Energimarknadsverket bör med stöd av 16 § utreda om beslutet om godkännande ska upphöra att gälla.

I 2 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. Avsikten är att närmare bestämmelser får utfärdas främst om ärenden som ska anmälas till Energimarknadsverket och om anmälningsförfarandet.

23 §. Hållbarhetsintyg. Ett hållbarhetsintyg är ett bevis på att ett parti med biodrivmedel eller flytande biobränsle uppfyller hållbarhetskriterierna eller att ett råvaruparti uppfyller hållbarhetskriteriet för råvarans ursprung. Hållbarhetsintyget för ett råvaruparti kan också innehålla uppgifter om partiets växt-
husgasutsläpp.

Hållbarhetsintyget gäller ett parti. Ett och samma parti kan i enlighet med massbalansen anses omfatta sådana partier med biodrivmedel, flytande biobränsle eller råvaror som inte avviker från varandra i fråga om egenskaper som kan påverka tillämpningen av hållbarhetskriterierna. Tolkningen av ett parti förklaras närmare i motiveringen till 12 §.

En verksamhetsutövare vars hållbarhetssystem är godkänt och som iakttar kraven i detta kapitel och bestämmelserna i beslutet om godkännande har rätt att utfärda ett hållbar-

hetsintyg. Centrala krav i detta kapitel är granskningen enligt 20 § av att verksamhetsutövares hållbarhetssystem tillämpas, anmälningsplikten enligt 22 § och skyldigheten enligt 25 § att bevara uppgifter.

Verksamhetsutövaren kan börja utfärda hållbarhetsintyg, när beslutet om godkännande av verksamhetsutövares hållbarhetssystem har vunnit laga kraft. Hållbarhetsintyget kan även gälla ett parti med biodrivmedel eller flytande biobränsle vars råvaror har skaffats innan beslutet om godkännande av verksamhetsutövares hållbarhetssystem har vunnit laga kraft, eller ett råvaruparti som har skaffats innan beslutet om godkännande har vunnit laga kraft. En förutsättning för detta är dock att verksamhetsutövares hållbarhetssystem omfattar tillförlitliga och i övrigt lämpliga förfaranden för säkerställande av att partiet uppfyller hållbarhetskriterierna och att partiet har bokförts på ett tillförlitligt och i övrigt lämpligt sätt i massbalansen.

I 2 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning. Avsikten är att närmare bestämmelser vid behov får utfärdas särskilt om hållbarhetsintygets innehåll och till behövliga delar om dess utformning. Intyget ska innehålla identifieringsuppgifter samt uppgifter som är väsentliga med tanke på uppfyllandet av hållbarhetskriterierna. Verksamhetsutövaren bör t.ex. ge intygen ett löpande nummer eller använda någon annan identifieringsuppgift. I intyget ska den aktuella verksamhetsutövares hållbarhetssystem specificeras liksom beslutet om godkännande av det. I intyget ska det parti med biodrivmedel eller flytande biobränsle eller det råvaruparti som intyget gäller specificeras tillräckligt noggrant. I intyget ska råvaran i fråga och dess mängd samt uppgifter om att råvaran i fråga om sitt ursprung uppfyller hållbarhetskriterierna i 7—10 § anges. I intyget ska minskningen av växthusgasutsläpp genom användningen av partiet med biodrivmedlet eller det flytande biobränslet eller växthusgasutsläppet för råvarupartiet anges. Dessutom ska uppgifter om grunderna för beräkningen av växthusgasutsläppen eller utsläppsminskningen anges.

24 §. Frivilliga system. Att partier med biodrivmedel och råvaror uppfyller hållbar-

hetskriterierna kan förutom med de hållbarhetsintyg som avses i 23 § även visas genom intyg eller uppgifter som utfärdats eller lämnats i enlighet med ett frivilligt nationellt eller internationellt system, till den del som Europeiska kommissionen genom sitt beslut har ansett att systemet omfattar noggranna uppgifter med tanke på tillämpningen av 6 § eller visar att partiet uppfyller hållbarhetskriterierna i 7—9 §. Till övriga delar kan uppfyllandet av hållbarhetskriterierna visas med de hållbarhetsintyg som avses i 23 §. Att utfärda hållbarhetsintyg förutsätter enligt 23 § att verksamhetsutövares hållbarhetssystem är godkänt. Att med hållbarhetsintyg visa att hållbarhetskriterierna uppfylls blir dock aktuellt endast till den del ett av kommissionen erkänt frivilligt system inte omfattar hållbarhetskriterierna i 6—9 § eller verksamhetsutövaren använder sådana råvaror eller skaffar dem från sådana områden på vilka det godkända systemet inte tillämpas. Om den råvara som verksamhetsutövaren använder är en jordbruksråvara som odlats inom Europeiska unionen, är det inte heller möjligt att tillämpa ett av kommissionen erkänt frivilligt system när det gäller hållbarhetskriteriet i 10 §.

Paragrafen grundar sig på artikel 18.4—18.7 i RES-direktivet.

Europeiska kommissionens befogenhet att erkänna frivilliga system grundar sig på artikel 18.4 i RES-direktivet. Europeiska kommissionen får besluta att frivilliga nationella eller internationella system med normer för biomassaprodukter innehåller tillförlitliga uppgifter för de syften som anges i artikel 17.2 i RES-direktivet eller visar att leveranserna av biodrivmedel uppfyller hållbarhetskriterierna i artikel 17.3—17.5. Kommissionen får också besluta att frivilliga nationella eller internationella system för att mäta minskningen av växthusgasutsläpp innehåller tillförlitliga uppgifter för de syften som anges i artikel 17.2. Med stöd av artikel 18.5 i RES-direktivet får kommissionen fatta beslut endast om systemet i fråga uppfyller tillfredsställande normer för tillförlitlighet, öppenhet och oberoende granskning. System för att bestämma minskningen av växthusgasutsläpp ska också uppfylla de krav på metoder som anges i bilaga V till RES-direktivet.

Med stöd av artikel 18.6 i RES-direktivet ska kommissionens beslut om erkännande av frivilliga system antas i enlighet med det rådgivande förfarandet och ha en giltighetstid på högst fem år i sänder.

Med stöd av artikel 18.7 i RES-direktivet får en medlemsstat inte kräva att verksamhetsutövaren tillhandahåller ytterligare bevis på uppfyllande av de hållbarhetskriterier som fastställts i artikel 17.2—17.5, om verksamhetsutövaren lägger fram intyg eller uppgifter som erhållits i enlighet med ett av kommissionen erkänt system. Ytterligare bevis kan dock krävas om ett av kommissionen erkänt system inte omfattar nämnda hållbarhetskriterier.

Europeiska kommissionen har genom sitt beslut erkänt följande frivilliga nationella och internationella system: ISCC (International Sustainability and Carbon Certification), Bonsucro EU, RTRS EU RED (Round Table on Responsible Soy EU RED), RSB EU RED (Roundtable of Sustainable Biofuels EU RED), 2BSvs (Biomass Biofuels voluntary scheme), RBSA (Abengoa RED Bioenergy Sustainability Assurance), Greenenergy (Greenenergy Brazilian Bioethanol verification programme), Ensus (Ensus voluntary scheme under RED for Ensus bioethanol production), Red Tractor (Red Tractor Farm Assurance Combinable Crops & Sugar Beet Scheme), SQC (Scottish Quality Farm Assured Combinable Crops (SQC) scheme), REDcert, NTA 8080 och RSPO RED (Roundtable on Sustainable Palm Oil RED). Dessutom är flera ärenden som gäller erkännande av frivilliga system aktuella vid kommissionen.

Tillämpningsområdena för de system som kommissionen erkänt avviker från varandra bl.a. geografiskt och med avseende på råvarorna och hållbarhetskriterierna. De mest omfattande tillämpningsområdena har ISCC, RSB EU RED, RBSA, REDcert och NTA 8080. Bonsucro EU och Greenenergy omfattar endast sockerrörsbaserade produkter och RTRS EU RED endast produkter från soja utanför EU. RSPO RED omfattar endast palmoljebaserade produkter. Dessutom har Greenenergy geografiskt begränsats till Brasilien. Ensus gäller fodervete som producerats i Storbritannien och i begränsad utsträckning

annanstans inom EU, Red Tractor endast spannmål, raps och sockerbetor som producerats i Storbritannien och SQC endast höstvet, majs och raps som producerats i de nordliga delarna av Storbritannien. Bonsucro EU, 2BSvs, Greenenergy och NTA 8080 omfattar inte hållbarhetskriteriet för biologisk mångfald till den det är fråga om gräsmark med stor biologisk mångfald. Red Tractor och SQC omfattar i begränsad utsträckning hållbarhetskriteriet för minskade växthusgasutsläpp.

Europeiska kommissionen har i sina beslut konstaterat att systemet i fråga kan användas för att visa att bestämmelserna i artikel 18.1 i RES-direktivet iakttas. Kommissionen har i sina beslut också meddelat åläggande om att det utan dröjsmål ska underrättas om sådana förändringar som kan påverka grunden för ett beslut och reserverat rätten att upphäva beslutet. Upphävande av ett beslut kan komma i fråga om det finns klara belägg för att väsentliga delar med tanke på tillämpningen av beslutet inte har verkställts i systemet eller att verkställandet av sådana delar har försumats på ett allvarligt och systematiskt sätt.

Paragrafen tillämpas inte på frivilliga system erkända av Europeiska kommissionen till den del de gäller flytande biobränsle. Kommissionens beslutanderätt gäller enligt ordalydelsen i artikel 18.4 i RES-direktivet inte flytande biobränslen. I meddelandet om frivilliga system och normalvärden uppmuntras medlemsstaterna att godta av Europeiska kommissionen erkända system även för flytande biobränslen, om kommissionen beslutat att systemet tillhandahåller tillförlitliga uppgifter beträffande biodrivmedel. Eftersom Europeiska kommissionen inte har befogenhet att godkänna system för flytande biobränslen, ska verksamhetsutövaren i enlighet med 13 § 1 mom. ansöka om godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem hos Energimarknadsverket, men det utlåtande av kontrollören som avses i 13 § 2 mom. kan ersättas med ett certifikat eller något annat motsvarande intyg i enlighet med ett av kommissionen erkänt system. Energimarknadsverket ska fatta beslut om godkännande av ansökan i enlighet med 14 §.

Artiklarna 17—19 i RES-direktivet baserar sig på artikel 95 i grundfördraget. Det finns dock olika åsikter om EU-medlemsstaternas skyldighet att godkänna uppfyllandet av hållbarhetskriterierna i fråga om partier med biodrivmedel, flytande biobränsle eller råvaror som visats uppfylla hållbarhetskriterierna enligt en annan medlemsstats nationella system, och ett ömsesidigt godkännande verkar åtminstone inte till en början vara genomförbart. Med tanke på en välfungerande inre marknad anses ett ömsesidigt godkännande vara viktigt. Frågan antas kunna främjas genom samarbete mellan medlemsstaterna och genom att påverka Europeiska kommissionen.

25 §. Bevarande av uppgifter för tillsynen. Paragrafen innehåller bestämmelser om verksamhetsutövarens skyldighet att bevara uppgifter. Tillsynen över att hållbarhetskriterierna uppfylls förutsätter att verksamhetsutövaren förser Energimarknadsverket med de uppgifter som verket behöver för att kunna säkerställa att kraven på uppfyllande av hållbarhetskriterierna har iakttagits. De hållbarhetsintyg som avses i 23 § och de intyg och uppgifter som avses i 24 § ska godkännas som bevis på att hållbarhetskriterierna har uppfyllts, om verksamhetsutövaren bevarar uppgifter och material i enlighet med vad som föreskrivs i den föreslagna paragrafen.

Tillsynen sammanhänger med kraven på uppfyllande av hållbarhetskriterierna i lagen om distributionsskyldighet, lagen om skatt på bränslen, lagen om utsläppshandel och lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart och med de beslut om statsunderstöd som avses i 2 § 2 mom. Förslag till lagar om ändring av de lagar som nämns ovan ingår i propositionen. Enligt förslagen ska det i fråga om hållbarhetskriterierna och visandet av att dessa är uppfyllda gälla vad som föreskrivs i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen. Om en distributör t.ex. inte uppfyller distributionsskyldigheten ska tullmyndigheterna med stöd av 7 § i lagen om distributionsskyldighet påföra distributören en påföljdsavgift som är 0,04 euro per megajoule. Med stöd av lagen om skatt på bränslen tillämpas samma punktskatt på biodrivmedel och flytande biobränslen som på de produktgrupper som en-

ligt skattetabellen markeras med förkortningen R eller T, om distributören har visat att de uppfyller hållbarhetskriterierna enligt lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen.

Bestämmelserna i 1 mom. gäller verksamhetsutövare vilkas hållbarhetssystem har godkänts med stöd av 14 § och som med hjälp av hållbarhetsintyg visar att bränsle- eller råvarupartierna uppfyller hållbarhetskriterierna, och bestämmelserna i 2 mom. verksamhetsutövare som med hjälp av intyg eller uppgifter enligt 24 § visar att bränsle- eller råvarupartierna uppfyller hållbarhetskriterierna.

Med stöd av 1 mom. 1 punkten ska verksamhetsutövaren bevara det material om partier med biodrivmedel, flytande biobränsle och råvaror som hänför sig till verksamhetsutövarens hållbarhetssystem. Det är fråga om sådant material som verksamhetsutövaren kan använda får att visa att ett bränsle- eller råvaruparti uppfyller hållbarhetskriterierna (t.ex. kalkylen över växthusgasutsläpp och intyg över råvarans ursprung) och om uppgifter som ingår i massbalansen liksom om information om hållbarhetsintyg för partiet.

Med stöd av 1 mom. 2 punkten ska verksamhetsutövaren bevara det material som gäller granskning av hållbarhetssystemet. Det är här fråga om de granskningsrapporter som kontrollören har sammanställt med stöd av 21 §, rapporter över interna revisioner samt uppgifter om korrigerande åtgärder som vidtagits på grund av avvikelser som kontrollören upptäckt eller som konstaterats vid en intern revision.

Verksamhetsutövaren är enligt 2 mom. skyldig att bevara material som gäller certifiering eller motsvarande erkännande och sådant material som gäller en granskning utförd av tredje man i anslutning till certifiering eller erkännande och att bevara material och information som gäller intyg eller uppgifter som visar uppfyllande av hållbarhetskriterierna den tid som anges i 1 mom.

Den föreslagna tiden för förvaring av materialet är fem år. Enligt meddelandet om frivilliga system och normalvärden ska verksamhetsutövaren behålla de underlag som visar att hållbarhetskriterierna är uppfyllda i minst fem år.

Det regleras inte närmare i paragrafen hur materialet ska förvaras, men det material som avses ska vara tillgängligt under den angivna tiden.

I 3 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. Avsikten är att närmare bestämmelser får utfärdas om det material som ska bevaras och om förvaringssättet.

4 kap. **Kontrollörer**

26 §. Förutsättningar för att bli godkänd som kontrollör. I 1 mom. föreslås bestämmelser om de krav som ska ställas på kontrollörer. För att bli godkänd som kontrollör ska en sökande vara utomstående och dessutom oberoende i förhållande till verksamhetsutövaren. Att sökanden är oberoende bedöms särskilt när det gäller uppdraget att ge utlåtanden enligt 13 och 17 §, utföra granskning enligt 20 § och sammanställa granskningsrapport enligt 21 §. Sökanden ska också objektivt sett vara oberoende på ett sätt som garanterar att det allmänna förtroendet för kontrollörens verksamhet inte äventyras. Det föreslås därför att sökanden ska vara oberoende i de uppdrag som avses i lagen. Sökanden ska dessutom ha tillgång till tillräckligt stor, kvalificerad och oberoende personal för uppdragen att ge utlåtanden, utföra granskningar och sammanställa granskningsrapporter. Genom kravet på kvalifikationer säkerställs att sökanden har kompetens för kontrollörsuppdragen. Kompetensen säkerställs också genom kravet på att sökanden ska ha de anläggningar, den utrustning och de system som behövs för verksamheten.

Enligt 1 mom. ska besiktningsorganet därutöver ha tillräcklig ansvarsförsäkring eller något annat motsvarande arrangemang som kan anses vara tillräckligt med hänsyn till verksamhetens art och omfattning.

Enligt meddelandet om frivilliga system och normalvärden krävs det att kontrollören är extern och oberoende med avseende på den verksamhet som granskas. Kontrollören ska också ha de allmänna kunskaper och de särskilda kunskaper som krävs för att utföra granskningen i förhållande till systemets kriterier. De villkor för att bli godkänd som

kontrollör som ingår i den föreslagna paragrafen motsvarar dessa krav.

I 2 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning.

27 §. Godkännande som kontrollör. Enligt 1 mom. ska Energimarknadsverket på ansökan godkänna en finländsk sammanslutning eller stiftelse eller en del av en finländsk sammanslutning eller stiftelse som kontrollör. Förfarandet för godkännande av kontrollörer ska vara detsamma som det förfarande som Energimarknadsverket iakttar vid godkännandet av kontrollörer i enlighet med lagen om utsläppshandel eller lagen om produktionsstöd.

Sökanden ska godkännas som kontrollör om de förutsättningar som anges i 26 § är uppfyllda. Bevis på att förutsättningarna är uppfyllda ska vara en ackreditering eller ett utlåtande över kompetensen som Mätteknikcentralens ackrediteringsenhet (FINAS) gett i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven (920/2005). Ackrediteringsförfarandet omfattar fortlöpande övervakning genom vilken FINAS säkerställer att kontrollören kontinuerligt uppfyller de föreskrivna förutsättningarna. Om uppfyllandet av förutsättningarna grundar sig på ett utlåtande från FINAS, förekommer det inte någon motsvarande övervakning.

I 2 mom. ingår bestämmelser om innehållet i beslutet om godkännande. I beslutet om godkännande fastställs kontrollörens kompetensområde, t.ex. genom att det avgränsas till att omfatta en del av de hållbarhetskriterier som avses i 2 kap., vissa råvaror eller verksamhetsutövare i en viss bransch. Också sådana bestämmelser om kontrollörens verksamhet som behövs för att trygga allmänna och enskilda intressen ska ingå i beslutet. Genom bestämmelserna säkerställs att kontrollörens uppgifter utförs på ett ändamålsenligt sätt. Det kan t.ex. fastställas vilka förfaranden kontrollören får tillämpa och kontrollören kan åläggas att samarbeta med intressentgrupper. Kontrollören ska fortlöpande uppfylla de krav som ställs, och de tidpunkter anges när kontrollörens kompetens ska utvärderas kan därför anges i beslutet liksom

hur denna utvärdering ska ske. Detta är särskilt viktigt när kontrollörens kompetens grundar sig på ett utlåtande från FINAS och inte på ackreditering. Godkännandet kan meddelas för en bestämd tid. Utgångspunkten är emellertid att beslutet om godkännande gäller tills vidare, om kontrollörens behörighet grundar sig på en ackreditering av FINAS.

Det föreskrivs i 3 mom. att en kontrollör som godkänts i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska jämföras med en kontrollör som avses i 1 mom., om kontrollören är en sammanslutning eller en stiftelse eller en del av en sammanslutning eller en stiftelse och uppfyller de förutsättningar som anges i 26 §. Dessutom har det stipulerats att det vid godkännandet ska iakttas vad som föreskrivs i 1 mom. Detta kräver i praktiken att kompetensen ska ha konstaterats av ett nationellt ackrediteringsorgan i landet i fråga.

Enligt meddelandet om frivilliga system och normalvärden bör det framgå hur det ska visas att kontrollören uppfyller kraven. Det är enligt meddelandet att föredra att kontrollörerna är ackrediterade för den typ av granskningsuppdrag de ska utföra. Meddelandet tar också upp exempel på olika sätt att visa att kontrollörerna uppfyller kraven. I detta syfte kan man utnyttja t.ex. någon av Internationella standardiseringsorganisationens standarder ISO 19011, ISO 14065 och ISO 14064-3, erfarenhet av granskning i enlighet med International Standard on Assurance Engagements (ISAE) 3000 om bestyrkandeuppdrag som avser andra sakförhållanden än historisk finansiell information, ackreditering enligt ISO-guide 65 om allmänna krav för organ som handhar produktcertifieringsprogram eller den motsvarande europeiska standarden EN 45011. Det föreskrivs i paragrafen att det på motsvarande sätt ska visas att kontrollören uppfyller förutsättningarna. De viktigaste standarderna som används i Finland för att bedöma hur väl kontrollörer uppfyller kraven är standarderna ISO 14065 och ISO 17065, som ersätter ISO-guide 65.

I 4 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning.

28 §. Kontrollörens uppgifter. I 1 mom. hänvisas det till 13 och 17 §, där det föreskrivs närmare om kontrollörens uppdrag att ge utlåtanden, till 20 §, där det föreskrivs närmare om de granskningar av verksamhetsutövers hållbarhetssystem som kontrollören ska utföra, och till 21 §, där det föreskrivs närmare om den granskningsrapport som kontrollören ska sammanställa utifrån sin granskning. Kontrollörens uppdrag sammanhänger med bedömningen av huruvida en verksamhetsutövers hållbarhetssystem överensstämmer med kraven, bedömning av huruvida partierna med biodrivmedel och flytande biobränslen eller med råvaror uppfyller hållbarhetskriterierna och granskning av att verksamhetsutövaren iakttar hållbarhetssystemet och verifiering i anslutning till granskningen.

Kontrollören ska enligt det föreslagna 2 mom. bevaka hur bestämmelser och standarder inom dess ansvarsområde utvecklas och samverka med andra kontrollörer inom sitt ansvarsområde i den omfattning som behövs för att säkerställa att arbetsmetoderna är enhetliga. Den opartiskhet och trovärdighet som krävs av kontrollörerna förutsätter också att deras arbetssätt och de tolkningar de gör i samband med bedömningarna och verifieringarna är överensstämmande. Kontrollörerna bör därför samarbeta.

Enligt 3 mom. ska kontrollören underrätta Energimarknadsverket om alla sådana förändringar som kan påverka möjligheterna att uppfylla de förutsättningar som anges i 26 §. Kontrollören ska vara kompetent och uppfylla förutsättningarna under hela sin verksamhetstid, och Energimarknadsverket ska kunna försäkra sig om detta. De förändringar som är centrala med tanke på anmälningsskyldigheten är t.ex. organisatoriska förändringar, förändringar som gäller ackrediteringsbeslutet, förändringar som gäller underleverantörstjänster, förändringar i fråga om ägarförhållanden och personal när dessa kan påverka oberoende och kompetens och väsentliga förändringar i verksamhetsrutinerna.

Kontrollören ska med stöd av det föreslagna 4 mom. årligen lämna en rapport till Energimarknadsverket om sin verksamhet enligt den föreslagna lagen och resultaten av

den. Rapporten ska innehålla bl.a. en allmän översikt över verksamheten, uppgifter om antalet utlåtanden, uppgifter om de granskningsrapporter som utförts och de granskningsrapporter som sammanställts, uppgifter om reklamationer som gäller kontrollörsverksamheten och vilka korrigerande åtgärder dessa gett upphov till och en redogörelse för användningen av underleverantörstjänster.

I 5 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning.

29 §. Övrig lagstiftning som ska tillämpas på kontrollören. Enligt 1 mom. ska lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, nedan *offentlighetslagen*), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), förvaltningslagen (434/2003) och språklagen (423/2003) tillämpas på kontrollörer när de utför offentliga förvaltningsuppgifter enligt denna lag. Kontrollören ger utlåtanden, utför granskningar och sammanställer granskningsrapporter och de, liksom de verifieringar som ingår i granskningsrapporterna, grundar sig på lagstiftningen och påverkar i sig eller i praktiken rättigheter, intressen eller skyldigheter för den verksamhetsutövare som är kund hos kontrollören. Därför ska kontrollören i dessa uppgifter iakttä de författningar som nämns i momentet med vilkas hjälp rättsskyddet och en god förvaltning omsätts i praktiken.

Med stöd av 2 mom. ska de anställda som sköter en kontrollörs offentliga förvaltningsuppgifter enligt den föreslagna lagen omfattas av straffrättsligt tjänsteansvar med stöd av 40 kap. i strafflagen, eftersom dessa personer ska anses som sådana personer som utövar offentlig makt och som avses i 40 kap. 11 § i strafflagen. Det är fråga om en informativ hänvisning.

I 3 mom. ingår en informativ hänvisning om tillämpning av skadeståndslagen (412/1974).

30 §. Ändring och återkallelse av beslut om godkännande som kontrollör. I 1 mom. föreskrivs om ändring av ett beslut om godkännande som kontrollör. Ändringarna kan gälla kontrollörens kompetensområde enligt beslutet eller en enskild bestämmelse i beslutet. En ändring kan också initieras av kontrollören,

t.ex. en utvidgning av kompetensområdet ska i praktiken alltid initieras på ansökan av kontrollören. En ändring av kompetensområdet förutsätter att kontrollören har den kompetens som krävs för verksamheten och att de övriga förutsättningar som anges i 26 § är uppfyllda, liksom att detta har visats genom en ackreditering av FINAS eller på något annat sätt som anges i 27 § 1 mom. Vid ändring av en bestämmelse tillämpas 27 § 2 mom. En ändring som meddelas med stöd av 28 § 3 mom. kan t.ex. kräva ändring av en bestämmelse i beslutet. Om kontrollörsverksamheten överförs på en annan kontrollör, är det inte fråga om en ändring av beslutet om godkännande av kontrollör, utan om ett helt nytt beslut. Ifall det enbart är fråga om ett namnbyte, blir det emellertid i praktiken inte nödvändigt att på nytt reda ut huruvida kontrollören uppfyller förutsättningarna för ett godkännande.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om återkallelse av ett beslut om godkännande som kontrollör. Återkallelse förutsätter uppsåtligt eller oaktsamt förfarande av kontrollören. Det kan bli aktuellt med en återkallelse t.ex. om kontrollören sköter uppdrag i anslutning till granskning eller verifiering på ett felaktigt eller bristfälligt sätt.

I en sådan situation som avses i 2 mom. 2 punkten ska Energimarknadsverket först ge kontrollören anmärkningar och varningar. Godkännandet ska återkallas först, om kontrollören trots anmärkningar och varningar inte har rättat till de aktuella bristerna, förseelserna eller försummelserna. Enligt den proportionalitetsprincip som iakttas inom förvaltningen ska kontrollören först ges möjlighet att vidta korrigerande åtgärder. Hur lång tidsfrist som ges är upp till myndigheternas prövning, men den ska vara så lång att det är möjligt att korrigera bristen, förseelsen eller försummelsen inom den utsatta tiden.

5 kap. **Tillsyn**

31 §. Rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna. Det föreskrivs i paragrafen om den skyldighet att lämna information som grundar sig på artikel 18.3 i RES-direktivet. Medlemsstaterna är skyldiga att säkerställa

att de till sitt förfogande får tillförlitlig information och att de på begäran får de uppgifter som ligger till grund för informationen. Medlemsstaterna är också skyldiga att kräva tillräckliga bevis på att en oberoende granskning ligger till grund för den information de får. Därefter ska medlemsstaterna lämna en sammanställning av informationen till EU-kommissionen. Dessutom ska medlemsstaterna med stöd av artikel 22 i RES-direktivet senast vid utgången av år 2011 och därefter vartannat år lämna in en rapport till kommissionen. Den information som ska ingå i den kräver till en del att information samlas in från verksamhetsutövarna.

Med stöd av 1 mom. ska verksamhetsutövaren sammanställa en rapport över omständigheterna i samband med uppfyllandet av hållbarhetskriterierna i fråga om de partier med biodrivmedel och flytande biobränslen som har frisläppts för konsumtion under kalenderåret (*rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna*). Rapporten ska före utgången av februari året efter kalenderåret lämnas in till Energimarknadsverket, som utövar tillsyn över efterlevnaden av den föreslagna lagen. Tidsfristen är anpassad till tidsfristen för anmälningsskyldighet i 7 § i lagen om distributionsskyldighet, som är mars månad året efter det kalenderår som avses i anmälan.

I 2 mom. ingår närmare bestämmelser om innehållet i rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna. I rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna ska det lämnas information om råvarorna i de partier med biodrivmedel och flytande biobränslen som frisläppts för konsumtion, närmast vilka råvaror som har använts vid framställningen och mängderna av dem, uppgift om ursprungsländerna för råvarorna (t.ex. råvaruleverantörer och produktionsregioner). När det gäller råvarorna ska det också kontrolleras i vilken utsträckning det är fråga om avfall, restprodukter eller cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin. Mängderna biodrivmedel och flytande biobränslen i de partier som har frisläppts för konsumtion och uppgift om hur det har visats att partierna uppfyller hållbarhetskriterierna ska anges i rapporten. Det

ska alltså specificeras i vilken utsträckning det visats att partierna med biodrivmedel och flytande biobränslen uppfyller hållbarhetskriterierna med hjälp av ett hållbarhetsintyg i enlighet med 23 § eller på det sätt som avses i 24 § med hjälp av intyg eller uppgifter enligt ett system som EU-kommissionen har erkänt. Om distributörens verksamhet grundar sig på ett godkänt hållbarhetssystem, ska en kopia av kontrollörens granskningsrapport enligt 21 § fogas till rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna. Till den del som det visas att de partier som frisläppts för konsumtion uppfyller hållbarhetskriterierna genom ett sådant intyg eller sådana uppgifter som avses i 24 § ska uppgift om att verksamhetsutövaren genom granskning är certifierad eller godkänd på motsvarande sätt medföra rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna. Denna granskning ska vara oberoende och till sin omfattning motsvara kraven enligt 20 §, och de uppgifter om granskningen som lämnas ska motsvara dem som krävs enligt 21 §. I synnerhet är det nödvändigt att kontrollören eller ett kontrollorgan eller liknande som med stöd av 27 § 3 mom. kan jämföras med en kontrollör verifierar att systemet för kontroll av att hållbarhetskriterierna iakttas överensstämmer med kraven och ger ett utlåtande om de korrigerande åtgärder som krävs.

I 3 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. Avsikten är att det genom förordning av statsrådet särskilt ska utfärdas närmare bestämmelser om lämnande av rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna och om den information som ska ingå i den.

32 §. Rätt att få uppgifter. En effektiv tillsyn förutsätter en i lag föreskriven rätt att få de uppgifter som behövs för tillsynen. Enligt 1 mom. har Energimarknadsverket rätt att från verksamhetsutövarna få de uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i den föreslagna lagen, och dessa kan inte med hänvisning till skyddet av affärshemligheter och integritetsskyddet vägra att lämna ut uppgifterna. Med uppgifter som behövs för tillsynen avses uppgifter som visar att verksamhetsutövarens godkända hållbarhetssystem överensstämmer

med kraven och att de för konsumtion frisläppta partierna med biodrivmedel och flytande biobränslen uppfyller hållbarhetskriterierna och andra uppgifter som krävs för tillsynen över efterlevnaden av lagen och utifrån vilken det är möjligt att få en rättvisande bild av huruvida bestämmelserna i de beslut som Energimarknadsverket meddelat har iakttagits.

Energimarknadsverket kan utfärda föreläggande att lämna de uppgifter som behövs och vid behov med stöd av 35 § 2 mom. förena sitt föreläggande med vite. Återkallande av ett beslut om godkännande kan med stöd av 18 § övervägas, om det kan anses att verksamhetsutövaren på ett väsentligt sätt har underlåtit att uppfylla skyldigheten att lämna uppgifter.

Enligt 2 mom. har Energimarknadsverket rätt att trots sekretessbestämmelserna i offentlighetslagen eller någon annan lag få uppgifter från övriga myndigheter och andra som utför offentliga förvaltningsuppgifter (t.ex. Finlands skogscentral), om det kan anses att den är av väsentlig betydelse för tillsynen över efterlevnaden av den föreslagna lagen. Det är fråga om sådana uppgifter som sammanhänger med bedömningen av förutsättningarna för att godkänna och för godkännandet av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem och för bedömningen av de uppgifter som lämnats i rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna. Sådana uppgifter kan t.ex. finnas hos miljömyndigheterna, hos de myndigheter som utövar tillsyn över efterlevnaden av bestämmelser om jord- och skogsbruk samt hos skattemyndigheterna och tullmyndigheterna.

Det finns inte några bestämmelser i offentlighetslagen om att sekretessbelagda uppgifter ska kunna lämnas ut till en annan myndighet för att denna ska kunna fullgöra en viss uppgift. Saken måste regleras särskilt, eftersom det kan vara fråga om sådana uppgifter som är väsentlig för myndighetens behov, men som enligt offentlighetslagen är sekretessbelagda.

I 3 mom. ingår bestämmelser om kontrollörernas skyldighet att trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter till varandra och till Energimarknadsverket. Kontrollörerna är

skyldiga att samarbeta med varandra. En förutsättning för ett effektivt och fungerande samarbete är att kontrollörerna lämnar ut även sekretessbelagda uppgifter till varandra när uppgifterna är nödvändiga för samarbetet, t.ex. för att det ska kunna säkerställas att en enhetlig tolkningspraxis tillämpas i fråga om verksamhetsutövarnas hållbarhetssystem. På motsvarande sätt ska kontrollörerna lämna ut sekretessbelagda uppgifter till Energimarknadsverket när uppgifterna är nödvändiga för tillsynen. Om en kontrollör får en handling från en annan kontrollör, och denna handling innehåller information som är sekretessbelagd med stöd av 24 § i offentlighetslagen (t.ex. ett företags affärshemligheter), gäller tystnadsplikten enligt offentlighetslagen också den kontrollör som mottagit handlingen.

33 §. Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till andra myndigheter. Enligt paragrafen ska sekretessbestämmelserna i offentlighetslagen inte få utgöra något hinder för att lämna ut uppgifter till åklagaren och polisen för att brott ska kunna förhindras och utredas. Energimarknadsverket får också trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter till tullen för verkställandet av och tillsynen över beskattningen och för utförande av uppdrag enligt lagen om distributions-skyldighet samt till Trafiksäkerhetsverket för tillsynsuppdrag som avses i lagen om handel med utsläppsätter för luftfart. Sekretessbestämmelserna utgör inte heller något hinder för att lämna ut uppgifter till statsbidragsmyndigheten för övervakningen av statsunderstöd som avses i 2 § 2 mom. eller för att lämna ut uppgifter till arbets- och näringsministeriet för vidarebefordran till den behöriga EU-institutionen eller något annat EU-organ, om detta krävs enligt en förpliktelse som har samband med Finlands medlemskap i Europeiska unionen. Medlemsstaterna har med stöd av artikel 18 och 22 i RES-direktivet skyldighet att lämna uppgifter om biodrivmedel och flytande biobränslen.

34 §. Energimarknadsverkets inspektionsrätt. I 1 mom. säkerställs Energimarknadsverkets inspektionsrätt i sådana lokaler och områden som myndigheten med tanke på den tillsyn som avses i lagen behöver ha tillträde

till. Denna rätt omfattar lokaler och områden där myndigheten behöver utföra inspektion för att kontrollera om verksamhetsutövaren följer hållbarhetssystemet eller att biodrivmedlen, de flytande biobränslena eller råvarorna uppfyller hållbarhetskriterierna. Sådana lokaler och områden är sådana som innehåller en verksamhetsutövare vars hållbarhetssystem är godkänt, eller där det produceras eller framställs biodrivmedel, flytande biobränslen eller råvaror i enlighet med hållbarhetskriterierna, om det behövs för att utöva den tillsyn som avses i den föreslagna lagen. Energimarknadsverket har också rätt att utföra inspektioner i dessa lokaler och områden och vidta andra åtgärder som föranleds av tillsynen.

Med stöd av 1 mom. föreslås det att bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen ska iakttas. Bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen om det förfarande som ska iakttas vid en inspektion som gäller ett förvaltningsärende tillsammans med rättsprinciperna inom förvaltningen enligt 6 § i den lagen kan anses uppfylla de krav som ska ställas på lagstiftning som gäller genomförande av inspektioner. Eftersom tillämpningen av 39 § i förvaltningslagen på inspektioner som utförs med tanke på tillsyn inte är fullständigt klar i ljuset av förarbetena till förvaltningslagen (RP 72/2002 rd), är det nödvändigt att foga en hänvisningsbestämmelse till paragrafen. Med stöd av den ska bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen iakttas i tillämpliga delar.

Med stöd av 1 mom. får även företrädare för andra myndigheter vara närvarande vid inspektionen. De myndigheter som kan komma i fråga är t.ex. miljömyndigheterna, de myndigheter som utövar tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om jord- och skogsbruk och företrädare för skattemyndigheterna och tullmyndigheterna.

Enligt 10 § i grundlagen är vars och ens hemfrid tryggad. Genom lag kan det dock bestämmas om åtgärder som omfattar hemfriden och som är nödvändiga för att de grundläggande fri- och rättigheterna ska kunna tryggas eller för att brott ska kunna utredas. Myndighetsinspektioner är möjliga inom ramen för hemfriden, när det finns skäl att misstänka att brott vars påföljd kan vara

fängelsestraff har begåtts. Därför är Energimarknadsverkets behörighet att utföra inspektioner med stöd av 2 mom. begränsad när det gäller utrymmen som är avsedda för stadigvarande boende. Inspektioner i sådana utrymmen är tillåtna bara om det finns anledning att misstänka att vissa brott enligt strafflagen (39/1889) har begåtts, dvs. brott enligt 16 kap. 8 § (*ingivande av osant intyg till myndighet*), 30 kap. 1 § (*marknadsföringsbrott*) eller 33 kap. 1 § (*förfalskning*), och inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som är föremål för inspektionen.

Enligt 3 mom. ska verksamhetsutövaren och andra som är föremål för inspektionen i gott samarbete med Energimarknadsverket lämna verket allt material som behövs för inspektionen och alla uppgifter och utredningar som behövs för att inspektionen ska kunna utföras. Kontrollörerna är med stöd av 32 § 3 mom. skyldiga att lämna uppgifter som gäller tillsynen över att verksamhetsutövare följer respektive hållbarhetssystem eller tillsynen över att partierna med biodrivmedel, flytande biobränslen eller råvaror uppfyller hållbarhetskriterierna.

Med stöd av 4 mom. har Energimarknadsverket rätt att vid inspektionen omhänderta handlingar som gäller verksamhetsutövarens hållbarhetssystem, material som gäller biodrivmedlen, de flytande biobränslenas och råvarornas uppfyllande av hållbarhetskriterierna och annat material som ska inspekteras. Förutsättningen för detta är emellertid att detta är nödvändigt för att målen för inspektionen ska nås. Materialet ska återlämnas så snart det inte längre behövs för inspektionen. Alternativt kan Energimarknadsverket även omhänderta kopior av materialet, om det anses vara möjligt eller ändamålsenligt att ta kopior.

35 §. Åtgärder vid överträdelser eller försummelser. I paragrafen föreskrivs om de olika reaktionsmedel som Energimarknadsverket har till sitt förfogande när det som föreskrivs i lagen eller det som föreskrivs eller bestäms med stöd av den inte iakttas. Enligt 1 mom. 1 punkten kan Energimarknadsverket förbjuda den verksamhetsutövare eller kontrollör som bryter mot bestämmelserna eller

ett beslut om godkännande av verksamhetsutövers hållbarhetssystem eller om godkännande av kontrollör eller andra bestämmelser som utfärdats med stöd av den föreslagna lagen att fortsätta tillämpa eller upprepa det förfarande genom vilket bestämmelserna överträds, och enligt 1 mom. 2 punkten kan verket förelägga den som bryter mot bestämmelserna att fullgöra sin skyldighet. De förbud och förelägganden som avses i 1 mom. kan t.ex. gälla granskningen av en verksamhetsutövers hållbarhetssystem och den granskningsrapport som ska sammanställas över granskningen (20 och 21 §), verksamhetsutövers anmälningsskyldighet (22 §), hållbarhetsintyg (23 §), bevarande av uppgifter (25 §) eller rapporten över uppfyllande av hållbarhetskriterierna (31 §).

Energimarknadsverket ska höra sakägaren innan ett förbud eller ett föreläggande utfärdas. På hörande tillämpas bestämmelserna i förvaltningslagen. Också på delgivning av ett beslut om förbud eller föreläggande ska bestämmelserna i förvaltningslagen tillämpas. När ett beslut innehåller ett avgörande som är förpliktande för en sakägare, ska beslutet delges som bevislig delgivning i enlighet med vad som föreskrivs i 60 § i förvaltningslagen.

Ett förbud eller ett föreläggande som Energimarknadsverket utfärdar med stöd av 1 mom. ska med stöd av 40 § iaktas även om det har överklagats, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Energimarknadsverket kan enligt 2 mom. förena ett förbud eller ett föreläggande som verket meddelat med stöd av 1 mom. med vite eller hot om tvångsutförande eller avbrytande på det sätt som föreskrivs i viteslagen (1113/1990). I regel föreläggs parten att uppfylla huvudförpliktelsen och meddelas hotet om tvångsutförande genom samma beslut.

36 §. Handräckning. Paragrafen föreslås innehålla en hänvisning till polislagen (493/1995), där det föreskrivs om polisens skyldighet att ge andra myndigheter handräckning för fullgörande av tillsynsskyldigheten enligt lag. Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning ingår i 40 § i polislagen och fr.o.m. den 1 januari 2014 i 9 kap. 1 § 1 mom. i den nya polislagen

(872/2011). Därutöver innehåller den föreslagna paragrafen en bestämmelse om tullmyndigheternas behörighet att ge handräckning.

37 §. Brott mot bestämmelserna om hållbarhetskriterier. I 1 mom. föreskrivs det om brott som ska bestraffas med böter. Eventuella brott sammanhänger närmast med eftersträvande av ekonomisk nytta. Det ska vara straffbart för verksamhetsutövaren att uppsåtligen bryta mot en bestämmelse enligt 14 § 2 mom. i ett beslut om godkännande, mot skyldigheten att låta granska hållbarhetssystemet enligt 20 § 1 mom. eller mot anmälningsskyldigheten enligt 22 § 1 mom. 1 eller 2 punkten. Det ska också vara straffbart att utfärda ett hållbarhetsintyg enligt 23 § 1 mom. eller visa att hållbarhetskriterierna uppfylls enligt 24 § utan att de förutsättningar som anges i de bestämmelserna är uppfyllda. Om en verksamhetsutövare, som frisläpper biodrivmedel eller flytande biobränslen för konsumtion (distributör) uppsåtligen underlåter att uppfylla sin skyldighet att lämna en rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna enligt 31 § eller de krav som gäller innehållet i den, ska det också anses vara fråga om en straffbar handling.

De gärningar och försummelser som innebär brott mot bestämmelserna om hållbarhetskriterier har tillräckligt noggrant specificerats i 1 mom. på ett sådant sätt att straffbarheten kan förutses redan utifrån ordvalet. För straffansvar förutsätts uppsåt.

Bestämmelserna i 1 mom. ska tillämpas bara om det inte föreskrivs strängare straff för gärningen i någon annan lag. I 16 kap. 8 § i strafflagen föreskrivs om straff för ingivande av osant intyg till myndighet, i 30 kap. 1 § om straff för marknadsföringsbrott och i 33 kap. 1 § om straff för förfalskning.

Enligt 2 mom. ska något straff inte dömas ut, om en gärning som avses i 1 mom. med hänsyn till dess menlighet och skadlighet och andra omständigheter som har samband med gärningen som helhet bedömd är ringa. Typiska exempel på gärningar som bedöms som ringa är t.ex. situationer där verksamhetsutövaren underlåter att uppfylla en skyldighet på grund av att det finns utrymme för tolkning.

I paragrafens 3 mom. ingår en bestämmelse som hindrar sanktionskumulation.

Den straffpåföljd som föreskrivs i paragrafen kan inte dömas ut utöver en påföljdsavgift enligt 11 § i lagen om distributionsskyldighet eller en felavgift enligt 12 § i nämnda lag eller en straffpåföljd enligt 110 § i punktskattelagen.

6 kap. Särskilda bestämmelse

38 §. Förhandsbesked. Det ska enligt 1 mom. vara möjligt att ansöka om förhandsbesked hos Energimarknadsverket om huruvida råvaran i fråga ska betraktas som en råvara som avses i 5 § 2 mom. i lagen om distributionsskyldighet och 2 § 27 punkten i lagen om skatt på bränslen. Sådana råvaror är enligt artikel 21.2 i RES-direktivet avfall, restprodukter, cellulosa från icke-livsmedel och material som innehåller både cellulosa och lignin. En ansökan om förhandsbesked kan lämnas in av såväl distributörer som avses i lagen om distributionsskyldighet som andra verksamhetsutövare.

Ansökan ska med stöd av 2 mom. innehålla uppgifter om råvaran och den utredning som behövs för ärendet ska kunna bedömas och avgöras, bl.a. en motivering till varför råvaran ska anses vara avfall, restprodukter, avfall, restprodukter, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin.

Energimarknadsverket avgör delvis huruvida råvaran ska vara godkänd som avfall eller restprodukt redan i beslutet om godkännande av en verksamhetsutövares hållbarhetssystem. Saken har betydelse för beräkningen av minskningen av växthusgasutsläpp enligt 6 § och för tillämpningen av hållbarhetskriterierna i 7—10 §. Det ska enligt 2 mom. därför inte vara möjligt att begära förhandsbesked om godkännande av en råvara som avfall eller restprodukt, om Energimarknadsverket redan har avgjort saken genom ett beslut om godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem.

Enligt 3 mom. ska ett förhandsbesked gälla tills vidare. Huruvida råvaran godkänns som avfall, restprodukt, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både

cellulosa och lignin kan ha central betydelse för investeringarna i produktionen av ett bi drivmedel eller ett flytande biobränsle. Det är därför nödvändigt att beslutet gäller tills vidare. Om det sker ändringar i fråga om råvaran, ska en ny ansökan om förhandsbesked lämnas in.

Enligt 3 mom. kan Energimarknadsverket återkalla ett förhandsbesked på grund av att tolkningen av bestämmelsen ändrats genom en rättskipningsmyndighets beslut eller av något annat särskilt skäl. Beslutet kan återkallas på samma grunder som ett förhandsavgörande från tullmyndigheten kan återkallas med stöd av 104 § 3 mom. i punktskattelagen.

I 4 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning. Avsikten är att det genom förordning av statsrådet särskilt ska utfärdas närmare bestämmelser om ansökningsförfarandet och om de uppgifter som ska ingå i ansökan.

39 §. Ändringssökande. Enligt regeringens proposition med förslag till ändring av förvaltningslagen och förvaltningsprocesslagen (RP 226/2009 rd) var målsättningen med propositionen att stärka omprövningssystemets ställning och betydelse som rättsmedel vid förvaltningstvister. Detta skulle förbättra förutsättningarna för att hålla tyngdpunkten för rättsskyddet i förvaltningen förlagd till ett så tidigt skede som möjligt, vilket antogs ha vidare effekter för hela rättsskyddssystemet i efterhand och dess funktion. Ett utvidgat omprövningssystem skulle utvärderas separat inom de olika förvaltningsområdena. Vid justitieministeriet pågår ett projekt för utvidgning av systemet för omprövning och besvärstillstånd.

Enligt 1 mom. får beslut som Energimarknadsverket har meddelat med stöd av den föreslagna lagen i regel inte överklagas genom besvär. Ett beslut om godkännande av verksamhetsutövares hållbarhetssystem som Energimarknadsverket har meddelat med stöd av 14 §, ett beslut om att beslutet om godkännande upphör att gälla med stöd av 16 §, ett beslut om ändring av beslutet om godkännande med stöd av 17 § och om överföring av beslutet om godkännande med stöd av 19 §, ett beslut om godkännande av kon-

trollör med stöd av 27 § och ändring av ett sådant beslut med stöd av 30 § 1 mom. samt ett förhandsbesked med stöd av 38 § får inte överklagas genom besvär, utan omprövning måste först begäras hos Energimarknadsverket. På omprövningsförfarandet tillämpas bestämmelserna i kap. 7 a i förvaltningslagen. Användningen av omprövning när det gäller detta slag av beslut kan motiveras med ett förbättrat rättsskydd för den part som söker ändring och med en strävan att förena snabb och effektiv verksamhet från myndigheternas sida med ett effektivt rättsskydd. Parten kan framföra en övertygande tilläggsutredning och saken kan behandlas av Energimarknadsverket enligt ett enklare förfarande än besvär.

Med stöd av 2 mom. kan ett beslut genom vilket Energimarknadsverket har beslutat att förhandsbesked inte meddelas inte överklagas. Förbudet mot att överklaga motsvarar det som finns i skattelagstiftningen, t.ex. enligt 107 § 1 mom. i punktskattelagen får ett beslut genom vilket Tullstyrelsen har beslutat att inte ge ett förhandsavgörande inte överklagas genom besvär.

Enligt 2 mom. får ett beslut på begäran om omprövning och beslut som Energimarknadsverket meddelat med stöd av 18 §, 30 § 2 mom. och 35 § överklagas genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvärsmått bestäms med stöd av 6 § i förvaltningsprocesslagen.

Enligt 2 mom. får ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller ett sådant beslut av Energimarknadsverket som avses i 1 mom. överklagas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Rättsmedel som tillåter överklagande i näst högsta instans kan i denna ärendegrupp och med beaktande av ärendets natur anses vara tillräckliga. Det bör dessutom beaktas att omprövningssystemet enligt 1 mom. också tillämpas på ärendegruppen.

Omprövning av beslut om godkännande verksamhetsutövers hållbarhetssystem som Energimarknadsverket meddelat med stöd av 18 § eller beslut om återkallelse av beslut om godkännande av kontrollör som meddelats med stöd av 30 § 2 mom. eller beslut om för-

bud eller förelägganden på grund av överträdelse eller försummelse kan från rättsskyddssynpunkt inte anses vara ett tillämpligt rättsmedel, eftersom det leder till att behandlingen av ärendet i domstol fördröjs.

Kontrollörerna lämnar utlåtanden för de ansökningar som avses i 13 och 17 §, utför granskningar med stöd av 20 § och sammanställer granskningsrapporter i enlighet med 21 §. De fattar däremot inte beslut som i egentlig mening är överklagbara. Därför behövs det i detta avseende någon reglering för fullföljdsförfarande.

40 §. Verkställighet av beslut. Enligt 1 mom. ska återkallelsen av ett beslut om godkännande av verksamhetsutövers hållbarhetssystem som Energimarknadsverket har fattat med stöd av 18 § och återkallelsen av ett beslut om godkännande av kontrollör med stöd av 30 § 2 mom. iaktas även om det har överklagats genom besvär. I analogi med detta ska ett beslut om förbud eller föreläggande som Energimarknadsverket meddelat med stöd av 35 § iaktas trots att det har överklagats. Beslut som Energimarknadsverket fattar med stöd av 18 § och 30 § 2 mom. kan gälla endast allvarliga och väsentliga försummelser och situationer där eventuella anmärkningar och varningar inte har lett till korrigering av brister, förseelser och försummelser. Förbud och förelägganden som Energimarknadsverket utfärdar med stöd av 35 § gäller situationer där verksamhetsutövaren eller kontrollören inte iaktar det som föreskrivs i lagen eller det som föreskrivs eller bestäms med stöd av den. Alla de beslut som avses i 1 mom. gäller i praktiken situationer där det kan anses att uppfyllandet av hållbarhetskriterierna äventyras på ett väsentligt sätt. Av denna orsak ska besluten följas trots att de har överklagats. Fullföljdsdomstolen kan dock upphäva Energimarknadsverkets beslut eller verkställigheten av ett beslut eller bestämma att verkställigheten ska avbrytas, eller bestämma något annat om verkställigheten.

I 2 mom. föreskrivs om iakttagande av ett förhandsbesked från Energimarknadsverket på motsvarande sätt som i 104 § 3 och 4 mom. i punktskattelagen föreskrivs om

iakttagande av ett förhandsavgörande från tullmyndigheten.

Enligt 2 mom. ska ett förhandsbesked på sökandens begäran iakttas. Undantag kan göras från detta om den bestämmelse som tillämpades när förhandsbeskedet gavs har ändrats medan förhandsbeskedet gäller eller förhandsbeskedet har återkallats med stöd av 38 § 3 mom. Ett förhandsbesked som har återkallats ska dock på sökandens begäran iakttas under två kalendermånader från ingången av kalendermånaden efter den då återkallandet delgavs sökanden.

41 §. Avgifter. I 1 mom. föreslås en informativ hänvisning till lagen om grunderna för avgifter till staten, med stöd av vilken de allmänna grunderna för när Energimarknadsverkets prestationer ska vara avgiftsbelagda liksom avgifternas storlek samt de övriga grunderna för avgifter bestäms.

Med stöd av 2 mom. är avgifter och kostnader enligt den föreslagna lagen direkt utsökningbara. Bestämmelser om indrivning av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Därmed är t.ex. de avgifter som Energimarknadsverket tar ut för beslut om verksamhetsutövers hållbarhetssystem direkt utsökbara.

7 kap. **Ikraftträdande**

42 §. Ikraftträdande. I paragrafen finns en sedvanlig ikraftträdandebestämmelse. Efter det att lagen har trätt i kraft kan Energimarknadsverket börja godkänna kontrollörer som därmed får fullmakt att ge utlåtanden om hur verksamhetsutövers hållbarhetsprogram överensstämmer med kraven. Det är nödvändigt för att det ska vara möjligt för verksamhetsutövarna att ansöka om beslut om godkännande av verksamhetsutövers hållbarhetssystem enligt 13 §.

43 §. Lämmande av rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna. Rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna ska första gången lämnas till Energimarknadsverket för de partier med biodrivmedel och flytande biobränslen som frisläpps för konsumtion 2014.

1.2 **Lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport**

Definitionen av biodrivmedel i 2 § 1 mom. 1 punkten i lagen om distributionsskyldighet föreslås bli ändrad så att den hänvisar till 4 § 5 punkten i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen. Definitionen av leverans till konsumtion i 2 § 1 mom. 5 punkten föreslås bli ändrad så att den hänvisar till frisläppande för konsumtion enligt 8 § 1 punkten i punktskattelagen. De föreslagna ändringarna är av teknisk natur och inverkar inte på tillämpningen av lagen om distributionsskyldighet.

Det föreslås att nya 5 a och 5 b punkter fogas till 2 § 1 mom. i lagen. I den nya 5 a punkten definieras avfall genom en hänvisning till 4 § 1 punkten i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen. I den nya 5 b punkten definieras restprodukt genom en hänvisning till 4 § 3 punkten i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen. Definitionerna av avfall och restprodukt sammanhänger med tillämpningen av 5 § 2 mom. i lagen om distributionsskyldighet.

I 5 a § i lagen om distributionsskyldighet hänvisas till RES-direktivet. Det föreslås att paragrafen upphävs. I det nya 5 § 3 mom. föreskrivs om hållbarhetskriterierna och uppfyllandet av dem.

Det nya 3 momentet innehåller en hänvisning till lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen. Biodrivmedel ska omfattas av distributionsskyldigheten enligt 1 mom. endast om distributören har visat att de uppfyller de hållbarhetskriterier som föreskrivs i den nämnda lagen. I den lagen föreskrivs också om de förhandsbesked från Energimarknadsverket som avses i 2 mom. Energimarknadsverket avgör delvis om en råvara ska godkännas som avfall eller restprodukt i ett beslut om godkännande av verksamhetsutövers hållbarhetssystem som meddelas med stöd av 14 § i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen. Energimarknadsverket kan också med stöd av 38 § i den lagen genom sitt beslut ge förhandsbesked om huruvida en råvara godkänns som avfall,

restprodukt, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin när det avgörs om energiinnehållet ska räknas dubbelt i enlighet med 5 § 2 mom. i lagen om distributionsskyldighet och vid tillämpningen av 2 § 27 punkten underpunkt b och 4 § i lagen om skatt på bränslen.

Därför föreslås det att ett nytt 3 mom. ska fogas till 7 § i lagen om distributionsskyldighet, varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom. Bestämmelserna om distributörens anmälningsskyldighet kompletteras. Distributören ska i en anmälan som avses i 1 mom. precisera hur det har visats att biodrivmedelspartierna uppfyller hållbarhetskriterierna och ange vilken andelen sådana biodrivmedel som avses i 5 § 2 mom. är. Om de förfaranden som ska iaktas vid visande av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda föreskrivs i 3 kap. i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen. Som tillräcklig information om förfarandena ska betraktas t.ex. att uppfyllandet av hållbarhetskriterierna har visats genom ett hållbarhetsintyg som baserar sig på verksamhetsutövarens hållbarhetssystem. Om visandet av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda baserar sig på intyg och uppgifter om partierna som utfärdats på basis av certifiering eller motsvarande godkännande enligt ett frivilligt system som EU-kommissionen har erkänt, ska det specificeras vilket system som används.

Med stöd av övergångsbestämmelsen kan distributörerna visa att biodrivmedel som levereras till konsumtion före år 2014 uppfyller hållbarhetskriterierna genom att iaktta de bestämmelser i 5 a § 2 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Efter att lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen har trätt i kraft kan Energimarknadsverket börja godkänna kontrollörer. Besluten kan vara klara ca tre månader efter att lagen har trätt i kraft. Därefter kan kontrollörerna på uppdrag av verksamhetsutövarna börja utvärdera hållbarhetssystemen och ge sådana utlåtanden enligt 13 § i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen som krävs för ansökan om godkännande av verksamhetsutövares hållbarhetssystem. De verksamhetsutövare som omfattas av distributionsskyldighet enligt lagen om distributionsskyldighet

ska i tillräckligt god tid lämna in en ansökan om godkännande av hållbarhetssystemet för att det ska vara möjligt att behandla ansökan och meddela ett beslut under 2013, så att beslutet vinner laga kraft i början av 2014. På så sätt kan verksamhetsutövaren med hjälp av hållbarhetsintyg visa att de biodrivmedelspartier som levererats till konsumtion uppfyller hållbarhetskriterierna. Den tid Energimarknadsverket behöver för behandling av en ansökan varierar från fall till fall beroende på bl.a. hur omfattande verksamhetsutövarens hållbarhetssystem är och på mängden brister som kontrollören konstaterat i sitt utlåtande.

Enligt övergångsbestämmelsen ska distributörerna första gången lämna sådan information som avses i 7 § 3 mom. om de biodrivmedel som levererats till konsumtion 2013, dvs. senast i mars 2014.

1.3 Lagen om punktskatt på flytande bränslen

Definitionerna av förkortningarna R och T i 2 § 27 punkten och av biomassa i 2 § 28 punkten i lagen om skatt på bränslen ska samordnas med bestämmelserna i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen. Ändringen är närmast av teknisk natur och motsvarar den ändring som föreslås i lagen om distributionsskyldighet.

Gällande 4 § 3 mom. i lagen blir överflödigt på grund av de föreslagna ändringarna i 2 § 27 punkten. Däremot blir det nödvändigt att föreskriva i 4 § 3 mom. om tillämpningen av vad som i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen föreskrivs eller vad som med stöd av den föreskrivs eller bestäms om avfall, restprodukter, cellulosa från icke-livsmedel och material som innehåller både cellulosa och lignin på motsvarande sätt som i det föreslagna nya 5 § 3 mom. i lagen om distributionsskyldighet.

Uppskattningsvis senast i början av 2014 ska uppfyllandet av hållbarhetskriterierna för de partier med biodrivmedel och flytande biobränslen som har frisläppts för konsumtion grunda sig på lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen. Under övergångstiden, som gäller sådana partier med bio-

drivmedel och flytande biobränslen som frisläppts för konsumtion före 2014, tillämpas 2 § 27 punkten underpunkterna a och b samt 4 § 3 mom., sådana de lyder vid ikraftträdandet av denna lag, på beskattningen. Detta innebär att det på ett smidigt sätt och i linje med den övriga lagstiftningen skulle vara möjligt att också i beskattningen införa förfarandena för visande av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda.

1.4 Lagen om utsläppshandel

Enligt kommissionens övervakningsförordning är utsläppshandeln ett sådant stödsystem som avses i artikel 17.1 led c i RES-direktivet. Enligt den anvisning om tolkning av övervakningsförordningen som är under beredning vid kommissionen anses emissionsfaktorn vara noll för flytande biobränslen som används av en sådan anläggning för energiproduktion som ingår i utsläppshandelssystemet, om det har visats att de flytande biobränslena uppfyller hållbarhetskriterierna på det sätt som förutsätts i RES-direktivet.

Det föreslås att en ny 56 a § om hållbarhet hos flytande biobränslen fogas till lagen. Enligt paragrafen åläggs verksamhetsutövaren att se till att hållbarhetskriterierna enligt lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen är uppfyllda och att visa detta i enlighet med den lagen. Skyldigheten gäller verksamhetsutövare, som i sin utsläppsrapport uppger noll som emissionsfaktor för flytande biobränslen som använts i energiproduktionen vid anläggningen. Med flytande biobränslen avses flytande biobränslen enligt lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen, dvs. vätskeformiga bränslen för andra energiändamål än för transportändamål som framställs av biomassa (t.ex. pyrolysolja).

Uppskattningsvis senast i början av 2014 ska uppfyllandet av hållbarhetskriterierna för de partier med flytande biobränslen som används för produktion grunda sig på lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen. Under övergångsperioden, som gäller flytande biobränslen som före den 1 januari 2014 använts för energiproduktion vid en anläggning som omfattas av tillämpningsområdet för la-

gen om utsläppshandel, kan verksamhetsutövaren visa att de flytande biobränslena uppfyller hållbarhetskriterierna genom att iaktta sådana krav som motsvarar villkoren i 12 § i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen.

1.5 Lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart

Enligt kommissionens övervakningsförordning är även handeln med utsläppsrätter för luftfart ett sådant stödsystem som avses i artikel 17.1 led c i RES-direktivet. Enligt den anvisning om tolkning av övervakningsförordningen som är under beredning vid kommissionen anses emissionsfaktorn vara noll för biodrivmedel som använts i ett luftfartyg, om det har visats att biodrivmedlen uppfyller hållbarhetskriterierna på det sätt som förutsätts i RES-direktivet.

Det föreslås att en ny 11 a § om biodrivmedlens hållbarhet ska fogas till lagen. Enligt paragrafen åläggs luftfartygsoperatören att se till att hållbarhetskriterierna enligt lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen är uppfyllda och att visa detta i enlighet med nämnda lag. Skyldigheten ska gälla luftfartygsoperatörer som i sin utsläppsrapport uppger att emissionsfaktorn är noll för de biodrivmedel som använts i ett luftfartyg. Med biodrivmedel avses biodrivmedel enligt den lag som avses ovan, dvs. vätskeformiga eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa och som används för transportändamål (t.ex. HVO, vätebehandlad vegetabilisk olja).

Uppskattningsvis senast i början av 2014 ska uppfyllandet av hållbarhetskriterierna för de partier med biodrivmedel som använts i luftfartyg grunda sig på bestämmelserna i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen. Under övergångstiden, som gäller biodrivmedel som använts i ett luftfartyg före den 1 januari 2014, kan operatören visa att biodrivmedlen uppfyller hållbarhetskriterierna genom att iaktta sådana krav som motsvarar villkoren i 12 § i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Avsikten är att det med stöd av lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen ska utfärdas en statsrådsförordning som ska innehålla närmare bestämmelser och preciserande teknisk reglering i fråga om de förfaranden och krav som anges i 11—13, 19—23, 25—28, 31 och 38 § i lagen.

Energimarknadsverket ska ha fullmakt att utfärda anvisningar inom sitt eget behörighetsområde utan något särskilt bemyndigande genom lag (GrUU 6/2003 rd, 20/2004 rd och 30/2005 rd). Det är meningen att Energimarknadsverket ska utfärda anvisningar om bl.a. verksamhetsutövers hållbarhetssystem.

3 Ikraftträdande

Lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen och de övriga lagarna i propositionen föreslås träda i kraft den 1 juli 2013.

Det ska beaktas i övergångsbestämmelserna till de föreslagna lagarna att det inte i praktiken är möjligt att visa att hållbarhetskriterierna enligt lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen är uppfyllda omedelbart efter det att lagarna i fråga har trätt i kraft. Genom övergångsbestämmelserna ska distributörerna av biobränslen och andra verksamhetsutövare ges tillräckligt med tid för att upprätta ett hållbarhetssystem, för att skaffa en kontrollörs utlåtande om hållbarhetssystemets överensstämmelse med kraven och för att få veta resultatet av myndighetens behandling av anhängan om godkännande av hållbarhetssystemet.

Ikraftträdandet av lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen förutsätter att en statsrådsförordning om tillämpningen av lagen bereds. Syftet är att de åtgärder som verkställigheten av de föreslagna lagarna förutsätter, t.ex. i fråga om anvisningar och information, ska vidtas redan innan lagarna träder i kraft. Det är nödvändigt för Energimarknadsverket att bereda förfaranden och ärendehanteringssystem för godkännande av kontrollörer och av verksamhetsutövers hållbarhetssystem. Tillräcklig tid måste reserveras för dessa åtgärder inför verkställig-

heten av de nya lagarna. Därför föreslås det att lagarna ska träda i kraft den 1 juli 2013.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Det är nödvändigt att granska vissa av bestämmelserna i den föreslagna lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen med avseende på grundlagen.

Ett beslut enligt den föreslagna 14 §, genom vilket en verksamhetsutövers hållbarhetssystem godkänns, kan i varje fall i viss utsträckning anses grunda sig på de rättigheter verksamhetsutövaren har i fråga om förmögenhetsvärde och som faller inom ramen för bestämmelsen om egendomsskydd enligt 15 § 1 mom. i grundlagen. Verksamhetsutövaren kan få grundlagsskydd för sin rättsliga ställning och sina investeringar närmast med stöd av de samlade verkningarna av 15 och 18 § i grundlagen. Återkallelse av ett tillstånd eller en betydande åtstramning av tillståndsvillkoren betraktas som en myndighetsåtgärd som ingriper kraftfullare i individens rättsliga ställning än avslag på en ansökan om tillstånd. Bestämmelser om när ett beslut om godkännande upphör att gälla finns i 16 § och när det ska återkallas i 18 § i lagförslaget. Det kan anses att det ligger godtagbara skäl bakom bestämmelserna om säkerställandet av hållbarheten hos biodrivmedel och flytande biobränslen och att regleringen uppfyller proportionalitetskravet i förhållandet till målen. Möjligheterna att återkalla ett tillstånd är enligt 18 § bundna till allvarliga eller väsentliga förseelser eller försummelser och till att anmärkningar eller varningar till verksamhetsutövaren inte har lett till att bristerna i verksamheten har korrigerats (GrUU 40/2002 rd, GrUU 14/2004 rd, GrUU 7/2005 rd och GrUU 20/2006 rd). I den föreslagna 17 § föreskrivs om ändring av ett beslut om godkännande, med stöd av vilket Energimarknadsverket kan behandla ett sådant ärende om det har skett en förändring i hållbarhetssystemet som ska anses vara varaktig eller om verksamhetsutövaren ansöker om en ändring. Enligt den föreslagna 19 § kan ett beslut om godkännande överföras på en ny verksamhetsutövare, om hållbarhetssy-

stemet i dess helhet överförs på en ny verksamhetsutövare.

Den prövning som ingår i de föreslagna bestämmelserna om hur ett beslut om godkännande av verksamhetsutövers hållbarhetssystem upphör att gälla och om återkallelse, ändring och överföring av ett sådant beslut ska med hänsyn till förutsägbarheten i myndigheternas verksamhet anses vara tillräckligt exakt, entydig och bunden. Enligt den föreslagna 39 § ska verksamhetsutövaren ha rätt att ansöka om omprövning av Energimarknadsverkets beslut och underställa ett beslut som Energimarknadsverket har meddelat i ett omprövningsärende ett oberoende lagskipningsorgan. Ändring i förvaltningsdomstolens beslut ska få sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Ändring i ett beslut från Energimarknadsverket om återkallelse av en verksamhetsutövers hållbarhetssystem ska emellertid få sökas direkt hos ett oberoende lagskipningsorgan, utan att rätten att överklaga hos högsta förvaltningsdomstolen begränsas. Förslagen ska anses vara tillräckliga med hänsyn till rättsskyddet. De föreslagna bestämmelserna kan anses vara godtagbara med tanke på generalklausulen för egendomsskydd i 15 § 1 mom. i grundlagen.

Ett sådant förhandsbesked om en råvara som Energimarknadsverket gett med stöd av den föreslagna 38 §, kan i varje fall i viss utsträckning anses grunda sig på de rättigheter verksamhetsutövaren har i fråga om förmögenhetsvärde och som faller inom ramen för bestämmelsen om egendomsskydd enligt 15 § i grundlagen. Verksamhetsutövaren kan få grundlagsskydd för sin rättsliga ställning och sina investeringar närmast med stöd av de samlade verkningarna av 15 och 18 § i grundlagen. Ett förhandsbesked ska gälla tills vidare, och det ska vara möjligt att återkalla förhandsbeskedet på grund av att tolkningen av bestämmelsen ändrats genom en rättskipningsmyndighets beslut eller av något annat särskilt skäl. Bestämmelser om iakttagande av förhandsbeskedet finns i 40 § 2 mom. Bakgrunden till regleringen kan anses utgöra en godtagbar motivering med tanke på tillämpningen av regleringen om dubbelräkning och bränslebeskattning. Regleringen kan an-

ses vara tillräcklig och uppfylla proportionalitetskravet i förhållande till målen även med hänsyn till förutsägbarheten i myndigheternas verksamhet. Med tanke på bedömningen av om regleringen är godtagbar är det också av betydelse att ett återkallat förhandsbesked på sökandens begäran ska iakttas under beskedets giltighetstid och att det enligt den föreslagna 39 § ska vara möjligt att söka ändring i beslutet om återkallelse. Den föreslagna regleringen kan anses vara tillräcklig med tanke på rättsskyddet och med tanke på generalklausulen för egendomsskydd i 15 § 1 mom. i grundlagen.

Bestämmelser om godkännande som kontrollör finns i den föreslagna 27 § och om ändring och återkallelse av ett sådant beslut i den föreslagna 30 §. Till bestämmelserna ansluter sig drag som kännetecknar tillståndsbestämmelser. Möjligheterna enligt 30 § att återkalla tillstånd har bundits till allvarliga eller väsentliga förseelser eller försummelser och till att eventuella anmärkningar eller varningar till kontrollören inte har lett till att bristerna i verksamheten har korrigerats. Ändring i besluten får sökas enligt den föreslagna 39 §. De föreslagna bestämmelserna kan anses ge tillräcklig förutsägbarhet i myndigheternas verksamhet.

Kontrollörernas uppgifter, som regleras närmare i de föreslagna 13, 17, 20 och 21 §, kan anses vara sådana offentliga förvaltningsuppgifter som avses i 124 § i grundlagen. Med stöd av den föreslagna 29 § tillämpas offentlighetslagen, lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet, förvaltningslagen och språklagen på kontrollörerna. Att kontrollören får uppgifter i anslutning till bedömning av uppfyllande av hållbarhetskriterierna, granskningen av verksamhetsutövers hållbarhetssystem och den verifiering som ingår i protokollet över granskningen kan anses vara nödvändigt för att uppgifterna ska kunna skötas på ett ändamålsenligt sätt. I förslagen till bestämmelser har de krav som de grundläggande fri- och rättigheterna, rättsskyddet och en god förvaltning ställer beaktats.

De inspektioner som Energimarknadsverket ska utföra med stöd av den föreslagna 34 § ska betraktas som tillsynsinspektioner.

Enligt motiveringen till propositionen med förslag till förvaltningslag ska 39 § i förvaltningslagen inte tillämpas på inspektioner som har karaktären av tillsyn (RP 72/2002 rd). Det är trots det nödvändigt att tillämpa bestämmelserna om förfaranden enligt 39 § i förvaltningslagen också på de tillsynsinspektioner som Energimarknadsverket förrättar. Det hänvisas därför i paragrafen till 39 § i förvaltningslagen, som Energimarknadsverket är skyldigt att följa vid tillsynsinspektioner (GrUU 5/2010 rd och GrUU 37/2010 rd).

Genom lag kan det enligt 10 § 3 mom. i grundlagen bestämmas om åtgärder som ingriper i hemfriden och som är nödvändiga för att de grundläggande fri- och rättigheterna ska kunna tryggas eller för att brott ska kunna utredas. Energimarknadsverkets inspektionsrätt i utrymmen som är avsedda för stadigvarande boende är enligt det föreslagna 34 § 2 mom. begränsade till situationer där det finns anledning att misstänka att ett brott enligt 16 kap. 8 §, 30 kap. 1 § eller 33 kap. 1 § i strafflagen har begåtts och inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som är föremål för inspektionen. Med stöd av nämnda bestämmelser är maximistraffet fängelse. Det föreslagna 34 § 2 mom. kan inte anses vara problematiskt med tanke på 10 § i grundlagen (GrUU 46/2001 rd och GrUU 40/2002 rd).

I 8 § i grundlagen bekräftas den straffrättsliga legalitetsprincipen som innefattar ett

krav på exakt reglering. Påföljden för avsiktliga överträdelser av de specificerade skyldigheterna i den föreslagna 37 § ska vara bötesstraff, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag. Den föreslagna 37 § bör inte anses vara problematisk med tanke på 8 § i grundlagen.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser och preciserande teknisk reglering i fråga om förfaranden och krav utfärdas med stöd av bestämmelserna i de föreslagna 11—13, 19—23, 25—28, 31 och 38 § i lagen. Det kan anses att de bemyndiganden att utfärda förordning som föreslås grundar sig på tillräckligt exakta och noga avgränsade bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter. Bemyndigandena att utfärda förordning kan anses uppfylla kraven i 80 § 1 mom. i grundlagen.

Förslaget till lag om biodrivmedel och flytande biobränslen innehåller inte några inskränkningar i de grundläggande fri- och rättigheterna som skulle vara problematiska med tanke på grundlagen eller några andra konstitutionella frågor. Det är därför motiverat att anse att det lagförslag som ingår i propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag****om biodrivmedel och flytande biobränslen**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om de krav som ska ställas på biodrivmedel och flytande biobränslen och om hur överensstämmelsen med kraven ska visas.

2 §

Lagens samband med annan lagstiftning

Denna lag tillämpas på biodrivmedel och flytande biobränslen i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport (446/2007), lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994), lagen om utsläppshandel (311/2011) och lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010).

Denna lag tillämpas också på sådana biodrivmedel och flytande biobränslen vilkas användning och produktion omfattas av ett investeringsprojekt för vilket statsunderstöd har beviljats enligt statsunderstödslagen (688/2001) eller någon annan lag. I beslutet om statsunderstöd kan det bestämmas närmare om hur 12—25 §, som gäller visande av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda, ska tillämpas på det investeringsprojekt som understöds och om stödtagarens skyldighet att

rapportera till den som beviljar stödet hur uppfyllandet av hållbarhetskriterierna har visats.

3 §

Myndigheter och deras uppgifter

Arbets- och näringsministeriet svarar för den allmänna styrningen, uppföljningen och utvecklingen av verksamheten enligt denna lag.

Energimarknadsverket utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag och sköter andra uppgifter som ankommer på verket enligt denna lag.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *avfall* avfall enligt 5 § i avfallslagen (646/2011), med undantag av ämnen som avsiktligt har ändrats för att räknas som avfall,

2) *restprodukt från bearbetning* ett ämne som uppstår i eller är slutprodukten i en sådan produktionsprocess vars huvudsyfte inte är att producera ämnet och som inte avsiktligt har ändrats för att producera det,

3) *restprodukt* restprodukter från bearbetning samt restprodukter från jordbruk, vattenbruk, fiske och skogsbruk,

4) *biomassa* den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, skogsbruk

eller därmed förknippad industri eller från fiske eller vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall,

5) *biodrivmedel* vätskeformiga eller gasformiga bränslen som framställts av biomassa och som används för transportändamål,

6) *flytande biobränslen* vätskeformiga bränslen för andra energiändamål än för transportändamål, som framställs av biomassa,

7) *råvara* biomassa som används för produktion eller framställning av biodrivmedel och flytande biobränslen,

8) *frisläppande för konsumtion* sådant frisläppande för konsumtion som avses i 8 § i punktskattelagen (182/2010),

9) *verksamhetsutövare* en juridisk eller fysisk person som producerar, framställer, importerar, frisläpper för konsumtion eller använder råvaror, biodrivmedel eller flytande biobränslen, eller bränslen som innehåller sådana, eller en juridisk eller fysisk person som har den faktiska bestämmanderätten över verksamheten och på vilken lagen tillämpas enligt 2 §,

10) *hållbarhetskriterier* de krav som ställs på biodrivmedel och flytande biobränslen enligt 6—10 §.

2 kap.

Hållbarhetskriterier

5 §

Tillämpning av hållbarhetskriterierna

Biodrivmedel och flytande biobränslen ska uppfylla hållbarhetskriteriet enligt 6 § oberoende av om råvaran är producerad inom Europeiska unionen eller utanför den. På andra råvaror än avfall och rester från bearbetning tillämpas även hållbarhetskriterierna enligt 7—9 § oberoende av om råvaran är producerad inom Europeiska unionen eller utanför den. På råvaror från jordbruket tillämpas dessutom hållbarhetskriteriet enligt 10 §, om råvaran har odlats inom Europeiska unionen.

6 §

Minskning av växthusgasutsläpp

Växthusgasutsläppen under biodrivmedlets eller det flytande biobränslets livscykel i förhållande till växthusgasutsläppen vid användning av likvärdiga fossila bränslen ska vara

1) minst 35 procent mindre och från och med den 1 januari 2017 minst 50 procent mindre,

2) minst 60 procent mindre från och med den 1 januari 2018, om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet ingår i ett parti som produceras i en anläggning som tagits i drift den 1 januari 2017 eller därefter.

7 §

Biologisk mångfald

Råvaran får inte komma från mark som i januari 2008 eller senare varit

1) naturskog eller annan trädbevuxen mark där det inte finns några klart synliga tecken på mänsklig verksamhet och där de ekologiska processerna inte störts i betydande utsträckning,

2) naturskyddsområde, om det inte kan visas att produktionen av råvaran inte påverkar skyddsändamålet för området, eller

3) gräsmark med stor biologisk mångfald.

8 §

Ändrad markanvändning

Råvaran får inte komma från mark vars användningsform har ändrats permanent efter januari 2008, om området varit

1) våtmark,

2) ett kontinuerligt beskogad område, eller

3) skog vars krontak täcker mellan 10 och 30 procent av ytan, om det inte kan visas att växthusgasutsläppen minskar på det sätt som föreskrivs i 6 § trots de förändringar i kollagret som den ändrade markanvändningsformen ger upphov till.

9 §

Dränering av torvmarker

Råvaran får inte komma från torvmark som tidigare varit odikad och som dränerats efter januari 2008.

10 §

Jordbruksråvaror

Produktionen av råvarorna ska uppfylla de föreskrivna skötselkrav i fråga om miljö och växtskydd som jordbrukare som får Europeiska unionens direktstöd ska iaktta samt kraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden.

11 §

Närmare bestämmelser om hållbarhetskriterier

Närmare bestämmelser om hållbarhetskriterierna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Visande av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda

12 §

Krav som gäller verksamhetsutövers hållbarhetssystem

En verksamhetsutövare ska ha ett system för kontroll av att hållbarhetskriterierna iaktas (*verksamhetsutövers hållbarhetssystem*), om inte uppfyllandet av hållbarhetskriterierna visas på det sätt som avses i 24 §.

Utifrån verksamhetsutövers hållbarhetssystem

1) beräknas den minskning av växthusgasutsläpp som användning av partiet med bi drivmedel eller flytande biobränsle medför och visas att partiet uppfyller hållbarhetskriteriet i 6 §, eller beräknas växthusgasutsläppen för råvarupartiet,

2) visas att råvarupartiet till sitt ursprung uppfyller hållbarhetskriterierna i 7—9 §,

3) fås omedelbar information av den som producerar en sådan råvara som avses i 10 §, om den behöriga tillsynsmyndigheten konstaterar brister i fråga om uppfyllandet av kraven i den paragrafen, samt vidtas behövliga åtgärder för att säkerställa att partiet uppfyller hållbarhetskriterierna eller, om råvaran inte omfattas av tillsyn över sådana direktstöd som avses i den paragrafen, visas att råvaran i fråga om sitt ursprung uppfyller hållbarhetskriteriet i den paragrafen.

I verksamhetsutövers hållbarhetssystem ingår en massbalans. I den bokförs alla uppgifter om sådana partier bi drivmedel, flytande biobränslen eller råvaror med avvikande egenskaper som kan påverka tillämpningen av hållbarhetskriterierna (*hållbarhets-egenskaper*) och som tas från eller tillförs blandningen. I massbalansen ska hållbarhets-egenskaperna hos och mängderna av de partier som tas från eller tillförs blandningen motsvara varandra.

De förfaranden som avses i 2 mom. och den massbalans som avses i 3 mom. ska vara korrekta, tillförlitliga och skyddade mot bedrägerier.

Närmare bestämmelser om de förfaranden som ska tillämpas i fråga om verksamhetsutövers hållbarhetssystem och om massbalansen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Ansökan om godkännande av verksamhetsutövers hållbarhetssystem

Verksamhetsutövaren ska ansöka om godkännande av sitt hållbarhetssystem hos Energimarknadsverket.

Ansökan ska innehålla de uppgifter som behövs om verksamhetsutövaren och hållbarhetssystemet. Till ansökan ska det fogas ett utlåtande av den kontrollör som avses i 4 kap. om hållbarhetssystemets överensstämmelse med kraven.

Närmare bestämmelser om ansökan och det utlåtande av kontrollören som ska bifogas

ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Beslut om godkännande

Energimarknadsverket ska godkänna en verksamhetsutövars hållbarhetssystem om det av ansökan framgår att förutsättningarna enligt denna lag är uppfyllda och det enligt denna lag inte finns några hinder för att godkänna hållbarhetssystemet.

Beslutet om godkännande ska innehålla uppgifter om verksamhetsutövaren och bestämmelser om

1) hur det ska säkerställas att verksamhetsutövars hållbarhetssystem är korrekt, tillförlitligt och skyddat mot bedrägeri,

2) hur det ska säkerställas att verksamhetsutövaren tillämpar hållbarhetssystemet, samt

3) andra faktorer som är nödvändiga med tanke på ett allmänt eller enskilt intresse och som hänför sig till att villkoren för beslutet ska uppfyllas.

15 §

Giltighetstiden för beslut om godkännande

Beslutet om godkännande är i kraft fem år efter det att det vunnit laga kraft.

Giltighetstiden för ett beslut om godkännande kan förlängas med fem år i sänder. En förutsättning för att giltighetstiden ska förlängas är att verksamhetsutövaren har fullgjort de skyldigheter som föreskrivs i denna lag och har följt bestämmelserna i beslutet om godkännande.

16 §

Hur beslut om godkännande upphör att gälla

Energimarknadsverket kan besluta att ett godkännande upphör att gälla, om produktionen, framställningen, importen, frisläppandet för konsumtion eller användningen av biodrivmedel, flytande biobränslen eller råvaror, eller av bränslen som innehåller sådana, kontinuerligt har varit avbruten i minst ett år av

orsaker som beror på verksamhetsutövaren, om inte verksamhetsutövars hållbarhetssystem fortfarande behövs med hänsyn till ett sådant beslut om statsunderstöd som avses i 2 § 2 mom.

Energimarknadsverket ska besluta att beslutet om godkännande upphör att gälla, om verksamhetsutövaren ansöker om det.

17 §

Ändring av beslut om godkännande

Energimarknadsverket kan ändra en bestämmelse i ett beslut om godkännande av en verksamhetsutövars hållbarhetssystem, om det sker en sådan förändring i någon av grunderna för bestämmelsen som ska anses vara varaktig.

Energimarknadsverket kan på ansökan av verksamhetsutövaren ändra beslutet om godkännande av verksamhetsutövars hållbarhetssystem, om det har skett en sådan förändring i hållbarhetssystemet som ska anses vara varaktig. Till ansökan ska det fogas ett utlåtande av kontrollören om hållbarhetssystemets överensstämmelse med kraven till den del det behövs med anledning av de ändringar som gjorts. På beslut om ändring av beslut om godkännande tillämpas vad som i 14 § föreskrivs om beslut om godkännande av verksamhetsutövars hållbarhetssystem.

Giltighetstiden för ett beslut om ändring av ett beslut om godkännande ska överensstämma med giltighetstiden för det beslut om godkännande som meddelats med stöd av 14 §.

18 §

Återkallelse av beslut om godkännande

Energimarknadsverket kan återkalla ett beslut om godkännande, om

1) det i ansökan eller någon bilaga till den har lämnats felaktiga eller bristfälliga uppgifter som i väsentlig grad har påverkat beslutet eller i övrigt har påverkat prövningen av ansökan, eller

2) verksamhetsutövars hållbarhetssystem inte längre uppfyller kraven i 12 § eller verk-

samhetsutövaren på ett väsentligt sätt har försummat eller överträtt en skyldighet eller en begränsning enligt denna lag eller en bestämmelse i beslutet om godkännande och trots anmärkningar och varningar inte har rättat till bristerna i verksamheten.

19 §

Överföring av beslut om godkännande

Om en verksamhetsutövars hållbarhetssystem i dess helhet överförs på en ny verksamhetsutövare, ska Energimarknadsverket överföra beslutet om godkännande på den nya verksamhetsutövaren. För överföringen ska verksamhetsutövaren då skriftligt underätta Energimarknadsverket om att hållbarhetssystemet överförs och lämna de uppgifter som behövs om övertagaren samt dennes samtycke till överföringen.

Övertagaren ska svara för verksamhetsutövarens skyldigheter enligt denna lag och har rätt att utfärda hållbarhetsintyg med stöd av 23 § efter att ha fått besked om att beslutet om godkännande har överförts.

När Energimarknadsverket beslutar om överföring av beslutet om godkännande ska verket samtidigt se över beslutet när det gäller de omständigheter som avses i 14 § 2 mom.

Närmare bestämmelser om den anmälan som gäller överföring får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Granskning av att verksamhetsutövarens hållbarhetssystem tillämpas

Verksamhetsutövaren ska regelbundet och i enlighet med vad som närmare bestäms i beslutet om godkännande ge en kontrollör i uppdrag att granska att verksamhetsutövarens hållbarhetssystem tillämpas i enlighet med beslutet.

Vid granskningen ska det systematiskt och i tillräcklig omfattning bedömas hur hållbarhetssystemet tillämpas samt fastställas att inga nämndvärda avvikelser från hållbarhetssystemet förekommer.

Närmare bestämmelser om granskningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

21 §

Granskningsrapport

Kontrollören ska sammanställa en daterad och undertecknad rapport (*granskningsrapport*) över granskningar som gjorts enligt 20 §.

Granskningsrapporten ska innehålla specificerade uppgifter om det hållbarhetssystem som är föremål för granskning och granskningens förlopp samt konstaterade avvikelser, utvecklingsbehov och andra omständigheter som framkommit vid granskningen. Granskningsrapporten ska innehålla kontrollörens verifiering av att verksamhetsutövaren tillämpar hållbarhetssystemet i enlighet med beslutet om godkännande och ett utlåtande om de korrigerande åtgärder som krävs.

Närmare bestämmelser om granskningsrapporten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 §

Verksamhetsutövarens anmälningskyldighet

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål anmäla följande omständigheter till Energimarknadsverket:

1) varaktiga förändringar i förutsättningarna för godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem eller i grunderna för en bestämmelse i beslutet om godkännande,

2) de korrigerande åtgärder som krävs enligt utlåtandet i granskningsrapporten,

3) sådana med tanke på hållbarhetssystemet väsentliga ändringar som gäller verksamhetsutövaren eller verksamhetsutövarens organisation,

4) avbrott som pågår längre än ett år i produktionen, framställningen, importen, frisläppandet för konsumtion eller användningen av i hållbarhetssystemet avsedda biodrivmedel, flytande biobränslen eller råvaror, eller bränslen som innehåller sådana.

Närmare bestämmelser om de omständigheter som ska anmälas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §

Hållbarhetsintyg

En verksamhetsutövare vars hållbarhetssystem är godkänt på det sätt som anges i detta kapitel och som iakttar kraven i detta kapitel och bestämmelserna i beslutet om godkännande, får utfärda ett hållbarhetsintyg för ett parti biodrivmedel, flytande biobränsle eller råvara som bevis på att partiet uppfyller hållbarhetskriterierna.

Närmare bestämmelser om hållbarhetsintyget får utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 §

Frivilliga system

En verksamhetsutövare som är certifierad eller godkänd i enlighet med ett frivilligt nationellt eller internationellt system som Europeiska kommissionen har erkänt, får utfärda intyg över eller informera om att partier med biodrivmedel eller råvaror uppfyller hållbarhetskriterierna enligt systemet till den del som kommissionen har ansett att systemet omfattar noggranna uppgifter med tanke på tillämpningen av 6 § eller visar att partiet uppfyller hållbarhetskriterierna i 7—9 § och till övriga delar enligt vad som föreskrivs i detta kapitel.

25 §

Bevarande av uppgifter för tillsynen

Ett hållbarhetsintyg godkänns som bevis på att hållbarhetskriterierna är uppfyllda, om verksamhetsutövaren bevarar

1) det material om partier med biodrivmedel, flytande biobränsle och råvaror som hänför sig till verksamhetsutövarens hållbarhetssystem samt de uppgifter som gäller utfärdade hållbarhetsintyg till dess att fem år förflutit från det att partiet med biodrivmedel eller

flytande biobränsle användes eller frisläpptes för konsumtion eller från det att råvarupartiet överläts, samt

2) det material som gäller granskning av hållbarhetssystemet till dess att fem år har förflutit från det att beslutet om godkännande upphörde att gälla eller återkallades.

De intyg eller uppgifter som avses i 24 § godkänns som bevis på att hållbarhetskriterierna har uppfyllts, om verksamhetsutövaren bevarar uppgifterna och materialet den tid som anges i 1 mom.

Närmare bestämmelser om bevarandet av uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 kap.

Kontrollörer

26 §

Förutsättningar för att bli godkänd som kontrollör

För att bli godkänd som kontrollör ska sökanden

1) vara oberoende i de kontrollörsuppdrag som avses i denna lag,

2) ha tillräckligt stor, kvalificerad och oberoende personal för de uppdrag som avses i denna lag,

3) ha de anläggningar, den utrustning och de system som behövs för verksamheten, och

4) ha tillräcklig ansvarsförsäkring eller något annat motsvarande arrangemang som kan anses vara tillräckligt med hänsyn till verksamhetens art och omfattning.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för att bli godkänd som kontrollör får utfärdas genom förordning av statsrådet.

27 §

Godkännande som kontrollör

Energimarknadsverket godkänner på ansökan en finländsk sammanslutning eller stiftelse eller en del en finländsk sammanslutning eller stiftelse som kontrollör, om det har visats att de förutsättningar som anges i 26 §

är uppfyllda i enlighet med lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven (920/2005).

I beslutet om godkännande ska kontrollörens kompetensområde anges och sådana bestämmelser om kontrollörens verksamhet meddelas som behövs för att trygga allmänna och enskilda intressen. Beslutet kan meddelas för viss tid.

En kontrollör som är godkänd i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet jämföras med en kontrollör som avses i 1 mom., om kontrollören är en sammanslutning eller en stiftelse eller en del av en sammanslutning eller en stiftelse och uppfyller de förutsättningar som anges i 26 § och om förfarandet vid godkännandet motsvarar det som föreskrivs i lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven.

Närmare bestämmelser om förfarandet för godkännande av kontrollörer och bedömningen av förutsättningarna för godkännande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Kontrollörens uppgifter

Kontrollören lämnar utlåtanden enligt 13 och 17 §, genomför granskningar enligt 20 § och sammanställer en granskningsrapport över varje granskning i enlighet med 21 §.

Kontrollören ska bevaka hur bestämmelser och standarder inom dess ansvarsområde utvecklas och samverka med andra kontrollörer inom sitt ansvarsområde i den omfattning som behövs för att säkerställa att arbetsmetoderna är enhetliga.

Kontrollören ska underrätta Energimarknadsverket om förändringar som kan påverka uppfyllandet av de förutsättningar som anges i 26 §.

Kontrollören ska årligen lämna en rapport till Energimarknadsverket om sin verksamhet och resultaten av den.

Närmare bestämmelser om kontrollörens uppgifter och hur de ska utföras samt om rapporteringsskyldigheten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

29 §

Övrig lagstiftning som ska tillämpas på kontrollören

Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), förvaltningslagen (434/2003) och språklagen (423/2003) tillämpas på kontrollörer när de utför offentliga förvaltningsuppgifter enligt denna lag.

På dem som är anställda hos en kontrollör tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter som avses i 1 mom.

Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

30 §

Ändring och återkallelse av beslut om godkännande som kontrollör

Energimarknadsverket kan ändra det kompetensområde som angetts i ett beslut om godkännande som kontrollör. På ändringar av kompetensområdet tillämpas vad som i 26 § och 27 § 1 mom. föreskrivs om godkännande som kontrollör och förutsättningarna för att bli godkänd. Energimarknadsverket kan också ändra en bestämmelse i beslutet om godkännande, om det behövs för att säkerställa att kontrollörsuppgifterna utförs på behörigt sätt. Vid ändring av en bestämmelse tillämpas 27 § 2 mom. Ändring av kompetensområdet och en bestämmelse kan också initieras på ansökan av kontrollören.

Energimarknadsverket kan återkalla ett beslut om godkännande som kontrollör, om

1) det i ansökan eller någon bilaga till den har lämnats felaktiga eller bristfälliga uppgifter som i väsentlig grad har påverkat prövningen av beslutet,

2) kontrollören inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande eller kontrollören på ett väsentligt sätt har försummat eller överträtt en skyldighet eller en begränsning enligt denna lag eller en bestämmelse i beslutet och trots anmärkningar och varningar inte har rättat till bristerna i verksamheten.

5 kap.

Tillsyn

31 §

Rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna

Verksamhetsutövaren ska sammanställa en rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna i fråga om de partier med biodrivmedel och flytande biobränsle som verksamhetsutövaren har frisläppt för konsumtion under ett kalenderår (*rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna*) och lämna den till Energimarknadsverket före utgången av februari året efter kalenderåret.

Rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna ska innehålla information om råvarorna i de partier med biodrivmedel och flytande biobränslen som frisläppts för konsumtion, uppgift om mängderna biodrivmedel och flytande biobränslen i de partier som frisläppts för konsumtion och uppgift om hur det har visats att hållbarhetskriterierna för partierna är uppfyllda. En kopia av granskningsrapporten eller motsvarande uppgifter om granskningen ska fogas till rapporten.

Närmare bestämmelser om lämnande av rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna och om den information som ska ingå i den får utfärdas genom förordning av statsrådet.

32 §

Rätt att få uppgifter

Energimarknadsverket har rätt att av verksamhetsutövarna få de uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag.

Av övriga myndigheter och andra som utför offentliga förvaltningsuppgifter har Energimarknadsverket trots sekretessbestämmelserna rätt att för tillsynen över efterlevnaden av denna lag få nödvändiga uppgifter om sådana omständigheter som gäller verksamhetsutövaren som är av väsentlig betydelse för bedömningen av förutsättningarna för att

godkänna och för godkännandet av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem och för bedömningen av den information som lämnats i rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna.

Kontrollörerna är trots sekretessbestämmelserna skyldiga att lämna varandra uppgifter som behövs för samarbetet mellan dem och att lämna Energimarknadsverket de uppgifter som behövs för tillsynen.

33 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till andra myndigheter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får Energimarknadsverket trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter som verket har fått vid utförande av uppdrag enligt denna lag

1) till åklagare och polis för att förebygga och utreda brott,

2) till tullmyndigheterna för verkställandet av och tillsynen över beskattningen och för utförande av uppdrag enligt lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport,

3) till Trafiksäkerhetsverket för tillsynsuppdrag som avses i lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart,

4) till statsbidragsmyndigheten för övervakningen av statsunderstöd som avses i 2 § 2 mom.,

5) till arbets- och näringsministeriet för vidarebefordran till den behöriga EU-institutionen eller något annat EU-organ, om detta krävs enligt Europeiska unionens lagstiftning eller någon annan förpliktelse som har samband med Finlands medlemskap i Europeiska unionen.

34 §

Energimarknadsverkets inspektionsrätt

Energimarknadsverket har rätt att få tillträde till lokaler och områden som verksamhetsutövaren besitter eller där biodrivmedel,

flytande biobränslen eller råvaror produceras eller framställs enligt hållbarhetskriterierna, om detta behövs för tillsynen enligt denna lag, samt att göra inspektioner där och vidta andra åtgärder som föranleds av tillsynen. Vid inspektionen ska bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen iakttas. Även företrädare för andra myndigheter får vara närvarande vid inspektionen.

Tillsynsåtgärder får vidtas i utrymmen som är avsedda för stadigvarande boende bara om det finns anledning att misstänka att ett brott enligt 16 kap. 8 §, 30 kap. 1 § eller 33 kap. 1 § i strafflagen (39/1889) har begåtts och inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som är föremål för inspektionen.

Verksamhetsutövaren och andra som är föremål för en inspektion ska bistå Energimarknadsverket vid inspektionen.

Vid en inspektion har Energimarknadsverket rätt att omhänderta handlingar som gäller verksamhetsutövarens hållbarhetssystem eller kopior av dem, material som gäller biobränslenas och de flytande biobränslenas samt råvarornas uppfyllande av hållbarhetskriterierna eller kopior av materialet samt annat material som ska inspekteras, om det är nödvändigt för att målen för inspektionen ska nås. Materialet ska återlämnas så snart det inte längre behövs för inspektionen.

35 §

Åtgärder vid överträdelser eller försummelser

Energimarknadsverket kan

1) förbjuda den som bryter mot vad som föreskrivs i denna lag eller mot vad som föreskrivs eller bestäms med stöd av den att fortsätta tillämpa eller upprepa det förfarande genom vilket bestämmelserna överträds,

2) förelägga den som bryter mot vad som föreskrivs i denna lag eller mot vad som föreskrivs eller bestäms med stöd av den att fullgöra sin skyldighet.

Energimarknadsverket kan förena sitt förbud eller sitt föreläggande enligt denna lag

med vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande på det sätt som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

36 §

Handräckning

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i polislagen (493/1995). Inom sitt ansvarsområde är tullmyndigheterna vid behov skyldiga att ge handräckning för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av bestämmelser som har utfärdats eller meddelats med stöd av den.

37 §

Brott mot bestämmelserna om hållbarhetskriterier

Den som uppsåtligen

1) bryter mot en bestämmelse enligt 14 § 2 mom. i ett beslut om godkännande, mot skyldigheten att ge ett uppdrag enligt 20 § 1 mom., mot anmälningsskyldigheten enligt 22 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller mot skyldigheten enligt 31 § att lämna en rapport om uppfyllande av hållbarhetskriterierna eller de krav som gäller innehållet i rapporten, eller

2) utfärdar ett hållbarhetsintyg enligt 23 § 1 mom. eller visar att hållbarhetskriterierna uppfylls enligt 24 § utan att de förutsättningar som anges i de bestämmelserna är uppfyllda,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot bestämmelserna om hållbarhetskriterier* dömas till böter.

För en sådan gärning som avses i 1 mom. ska det dock inte dömas till straff, om gärningen, med hänsyn till dess menlighet och skadlighet samt andra omständigheter som har samband med den, som helhet bedömd är ringa.

Den som bryter mot ett förbud eller ett föreläggande enligt 35 § som har förenats med

vite behöver inte dömas till straff för samma gärning.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

38 §

Förhandsbesked

Energimarknadsverket kan på ansökan ge förhandsbesked om huruvida en råvara ska betraktas som avfall, restprodukt, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och ligning vid tillämpningen av lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport och lagen om punktskatt på flytande bränslen.

Ansökan ska innehålla uppgifter om råvaran och den utredning som behövs för att ärendet ska kunna bedömas och avgöras. Ansökan får inte gälla frågor som Energimarknadsverket redan har avgjort genom ett beslut om godkännande av verksamhetsutövarens hållbarhetssystem.

Ett förhandsbesked gäller tills vidare. Energimarknadsverket kan återkalla ett förhandsbesked på grund av att tolkningen av bestämmelsen ändrats genom en rättskipningsmyndighets beslut eller av något annat särskilt skäl.

Närmare bestämmelser om sådana råvaror som avses i 1 mom. och om ansökan om förhandsbesked får utfärdas genom förordning av statsrådet.

39 §

Ändringssökande

Omprövning av Energimarknadsverkets beslut enligt 14, 16, 17, 19 och 27 § samt 30 § 1 mom. och 38 § får begäras hos Energimarknadsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Beslut med anledning av begäran om omprövning och övriga beslut som Energimark-

nadsverket har fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslut av Energimarknadsverket om att inte ge förhandsbesked får emellertid inte överklagas. Ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller ett sådant beslut av Energimarknadsverket som avses i 1 mom. får överklagas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

40 §

Verkställighet av beslut

Ett beslut som Energimarknadsverket har fattat med stöd av 18 §, 30 § 2 mom. eller 35 § ska iakttas även om det överklagas, om inte fullföljdsdomstolen bestämmer något annat.

Ett beslut som Energimarknadsverket har fattat med stöd av 38 § och som har vunnit laga kraft ska på sökandens begäran iakttas, om inte den bestämmelse som tillämpades när beslutet fattades har ändrats eller beslutet har återkallats. Ett beslut som har återkallats ska dock på sökandens begäran iakttas under två kalendermånader från ingången av kalendermånaden efter den då återkallandet delgavs sökanden.

41 §

Avgifter

Bestämmelser om de allmänna grunderna för när Energimarknadsverkets prestationer enligt denna lag är avgiftsbelagda, om de allmänna grunderna för storleken på avgifterna och om andra grunder för avgifterna finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Avgifter och kostnader enligt denna lag är direkt utsökningsbara. Bestämmelser om indrivningen av dem finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

7 kap.

43 §

Ikraftträdande*Lämnande av rapport om uppfyllande av
hållbarhetskriterierna*

42 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Rapporten om uppfyllande av hållbarhetskriterierna ska första gången lämnas till Energimarknadsverket för de partier med biodrivmedel och flytande biobränslen som frisläpps för konsumtion 2014.

2.**Lag****om ändring av lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport (446/2007) 5 a §, sådan den lyder i lag 1420/2010,
ändras 2 § 1 mom. 1 och 5 punkten, av dem 2 § 1 mom. 5 punkten sådan den lyder i lag 1420/2010, samt
fogas till 2 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 1420/2010, nya 5 a och 5 b punkter, till 5 §, sådan den lyder i lag 1420/2010, ett nytt 3 mom. och till 7 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med
1) *biodrivmedel* biodrivmedel enligt 4 § 5 punkten i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen (/20),

5) *leverans till konsumtion* sådant frisläppande för konsumtion som avses i 8 § 1 punkten i punktskattelagen,

5 a) *avfall* avfall enligt 4 § 1 punkten i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen,

5 b) *restprodukt* restprodukter enligt 4 § 3 punkten i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen,

5 §

Leverans av biodrivmedel till konsumtion

Distributören ska i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen visa att biodrivmedel som avses i 1 mom. uppfyller de hållbarhetskriterier som anges i den lagen. Vad som i den lagen eller med stöd av den föreskrivs eller bestäms om råvaror som avses i 2 mom. ska iaktas vid tillämpningen av 2 mom.

7 §

Anmälningsskyldighet

 Anmälan ska dessutom innehålla information om hur det har visats att biodrivmedelspartierna uppfyller hållbarhetskriterierna och om andelen sådana biodrivmedel som avses i 5 § 2 mom.

 Denna lag träder i kraft den 20 .
 Distributörerna kan visa att biodrivmedel som levererats till konsumtion före år 2014 uppfyller hållbarhetskriterierna genom att iaktta de bestämmelser i 5 a § 2 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.
 Distributörerna ska första gången lämna sådan information som avses i 7 § 3 mom. om de biodrivmedel som levererats till konsumtion 2013.

3.

Lag**om ändring av 2 och 4 § i lagen om punktskatt på flytande bränslen**

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) 2 § 27 punkten underpunkterna a och b, 2 § 28 punkten och 4 § 3 mom., sådana de lyder i lag 1399/2010, som följer:

2 §

I denna lag avses med

27) *förkortningen*

a) *R* produkt som uppfyller hållbarhetskriterierna enligt lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen (/20) och i fråga om vilken den lagen följs vid visande av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda,

b) *T* produkt som utöver vad som anges i a-punkten har framställts av avfall, restprodukter, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin,

28) *biomassa* den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, skogsbruk eller därmed förknippad industri eller från fiske eller vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall.

4 §

 Vad som i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen föreskrivs eller vad som med stöd av den föreskrivs eller bestäms om avfall, restprodukter, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin ska iaktas när punktskattetabellen tillämpas på produktgrupper som markeras med förkortningen T.

 Denna lag träder i kraft den 20 .
 I fråga om produkter som har frisläppts för konsumtion före den 1 januari 2014 tillämpas de bestämmelser i 2 § 27 punkten underpunkterna a och b samt i 4 § 3 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

4.

Lag**om ändring av lagen om utsläppshandel**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om utsläppshandel (311/2011) en ny 56 a § som följer:

56 a §

gen. Med flytande bibränslen avses flytande
biobränslen enligt den lagen.

Hållbarhet hos flytande biobränslen

Om verksamhetsutövaren i sin utsläppsrapport uppger noll som emissionsfaktor för flytande biobränslen som använts i energiproduktionen vid anläggningen, ska de flytande biobränslena uppfylla hållbarhetskriterierna i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen (/20) och verksamhetsutövaren ska visa detta på det sätt som anges i den la-

Denna lag träder i kraft den 20 .

Verksamhetsutövaren kan visa att de flytande biobränslen som före den 1 januari 2014 använts för energiproduktion vid en anläggning som omfattas av denna lag uppfyller hållbarhetskriterierna genom att iaktta sådana krav som motsvarar villkoren i 12 § i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen.

5.

Lag**om ändring av lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (34/2010) en ny 11 a § som följer:

11 a §

Biodrivmedlens hållbarhet

gen. Med biodrivmedel avses biodrivmedel enligt den lagen.

Om luftfartygsoperatören i sin utsläppsrapport uppger noll som emissionsfaktor för de biodrivmedel som använts i ett luftfartyg, ska biodrivmedlen uppfylla hållbarhetskriterierna i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen (/20) och luftfartygsoperatören ska visa detta på det sätt som anges i den la-

Denna lag träder i kraft den 20 .

Luftfartygsoperatören kan visa att de biodrivmedel som använts i ett luftfartyg före den 1 januari 2014 uppfyller hållbarhetskriterierna genom att iaktta sådana krav som motsvarar villkoren i 12 § i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen.

Helsingfors den 7 mars 2013

Statsministerns ställföreträdare, finansminister

JUTTA URPILAINEN

Näringsminister *Jan Vapaavuori*

Bilaga
Parallelltext

2.

Lag

om ändring av lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport (446/2007)
5 a §, sådan den lyder i lag 1420/2010,
ändras 2 § 1 mom. 1 och 5 punkten, av dem 2 § 1 mom. 5 punkten sådan den lyder i lag
1420/2010, samt
fogas till 2 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 1420/2010, nya 5 a och 5 b punk-
ter, till 5 §, sådan den lyder i lag 1420/2010, ett nytt 3 mom. och till 7 § ett nytt 3 mom., var-
vid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

2 §

Definitioner.

I denna lag avses med
1) *biodrivmedel* för transportändamål avsett
flytande eller gasformigt bränsle som fram-
ställs av biomassa; med biomassa avses den
biologiskt nedbrytbara delen av produkter,
avfall och restprodukter från jordbruk, inklu-
sive material av vegetabiliskt och animaliskt
ursprung, skogsbruk och därmed förknippad
industri, liksom den biologiskt nedbrytbara
delen av industriavfall och kommunalt avfall,

5) *leverans till konsumtion* leverans av mo-
torbensin, dieselolja och biodrivmedel till
konsumtion under ett uppskovsförfarande en-
ligt punktskattelagen, (I: 1.1.2011 Ä, G:
30.12.2010, Ffs: 1420/2010 HE:197/2010)

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med
1) *biodrivmedel* *biodrivmedel enligt 4 § 5*
punkten i lagen om biodrivmedel och flytan-
de biobränslen (/20),

5) *leverans till konsumtion sådant frisläp-*
pande för konsumtion som avses i
8 § 1 punkten i punktskattelagen,

5 a) *avfall avfall enligt 4 § 1 punkten i la-*
gen om biodrivmedel och flytande biobräs-
len,

5 b) *restprodukt restprodukter enligt*
4 § 3 punkten i lagen om biodrivmedel och
flytande biobränslen,

5 §

Leverans av biodrivmedel till konsumtion

Distributören ska i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen visa att biodrivmedel som avses i 1 mom. uppfyller de hållbarhetskriterier som anges i den lagen. Vad som i den lagen eller med stöd av den föreskrivs eller bestäms om råvaror som avses i 2 mom. ska iakttas vid tillämpningen av 2 mom.

5 a §

(upphävs)

Överensstämmelse med hållbarhetskriterierna för biodrivmedel.

De biodrivmedel som avses i 5 § och deras råvaror ska uppfylla de kriterier för hållbarhet som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG.

För kontroll av att hållbarhetskriterierna uppfylls ska distributörer använda de metoder som anges i det direktiv som nämns i 1 mom. Distributörer ska också ha ett på massbalanssystemet baserat system för säkerställande av att produktionen av råvaror och reduktionen av växthusgasutsläpp överensstämmer med kraven.

7 §

Anmälningsskyldighet

Anmälan ska dessutom innehålla information om hur det har visats att biodrivmedelspartierna uppfyller hållbarhetskriterierna och om andelen sådana biodrivmedel som avses i 5 § 2 mom.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Distributörerna kan visa att biodrivmedel som levererats till konsumtion före år 2014 uppfyller hållbarhetskriterierna genom att iaktta de bestämmelser i 5 a § 2 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Distributörerna ska första gången lämna sådan information som avses i 7 § 3 mom. om de biodrivmedel som levererats till konsumtion 2013.*

3.

Lag**om ändring av 2 och 4 § i lagen om punktskatt på flytande bränslen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) 2 § 27 punkten underpunkterna a och b, 2 § 28 punkten och 4 § 3 mom., sådana de lyder i lag 1399/2010, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag avses med

27) *förkortningen*
a) *R* produkt som uppfyller hållbarhetskriterierna enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG,
b) *T* produkt som uppfyller kraven i a-punkten och har producerats av avfall eller rester eller av oätligt cellulosahaltigt material eller lignocellulosa,

28) *biomassa* den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter från jordbruk, *inklusive material av vegetabiliskt och animaliskt ursprung, fiske, skogsbruk och därmed förknippad industri, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall.*

2 §

I denna lag avses med

27) *förkortningen*
a) *R* produkt som uppfyller hållbarhetskriterierna enligt *lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen (/20)* och i fråga om vilken *den lagen följs vid visande av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda,*
b) *T* produkt som *utöver vad som anges i a-punkten har framställts av avfall, restprodukter, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin,*

28) *biomassa* den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter *av biologiskt ursprung* från jordbruk, skogsbruk eller därmed förknippad industri *eller från fiske eller vattenbruk*, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall.

4 §

Vad som i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen föreskrivs eller vad som med stöd av den föreskrivs eller bestäms om avfall, restprodukter, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin ska iaktas när punkt-skattetabellen tillämpas på produktgrupper som markeras med förkortningen T.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
I fråga om produkter som har frisläppts för konsumtion före den 1 januari 2014 tillämpas de bestämmelser i 2 § 27 punkten underpunkterna a och b samt i 4 § 3 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.*